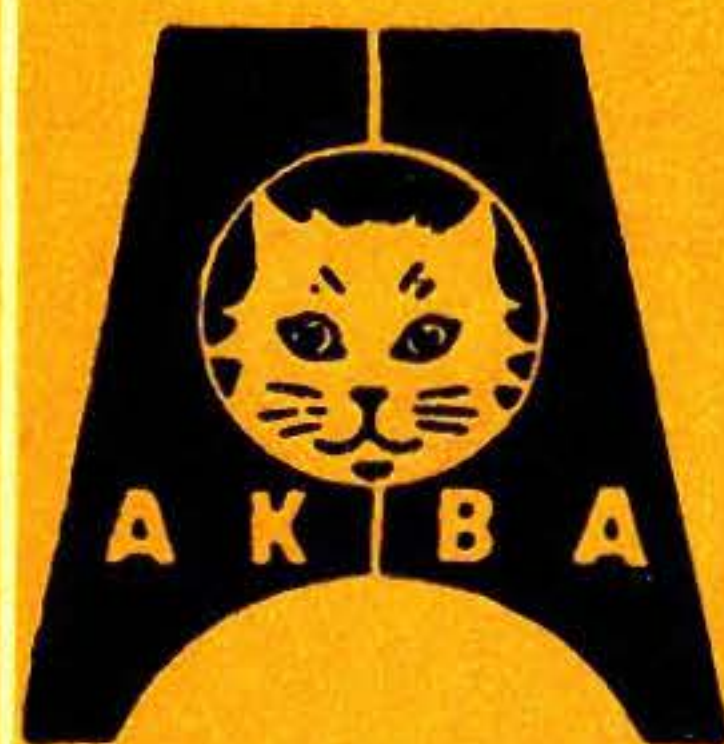

**G O R I L L E
D I K K A T**

E R L E

S T A N L E Y

G A R D N E R

P O L I S Y E

9 3

GORİLE DİKKAT!

Çeviren :

Muharrem ATLIKAN

Original adı :

The Case of the Grinning Gorilla

Dizgi, baskı : Hüsniyat Matbaası

Ciltler : TABES Ciltevi

Kapak baskısı : Vahdet Matbaası

**SUÇLULAR
SUÇSUZLAR
POLİSLER**

- Benjamin ADDICKS** : Goriller üzerinde bir takım tecrübeler yapan bir zengin .....
- Herman BARNWELL** : Kardeşi .....
- Alan BLEVINS** : Psikolog .....
- Fern BLEVINS** : Karısı .....
- Hamilton BURGER** : Savcı .....
- Frank CUMMINGS** : Polis .....
- Howard DENNY** : Parmakizi mütehassısı .....
- Paul DRAKE** : Drake Dedektif Ajanı sâhibi ..
- James ETNA** : (Jim) bir avukat .....
- Nathan FALLON** : Addicks'in adamı .....

GİNSBERG	:	Savcının yardımcısı .....
Philip GROTON	:	Bir zehir mütehassısı .....
Sidney HARDWICK	:	Addicks'in avukatı .....
Mortimer HERSHEY	:	Addicks'in ticâret müdürü .....
HOLCOMB	:	Cinâyet masası dedektiflerinden
Josephine KEMPTON	:	Addicks'in yanında çalışan bir kadın .....
Perry MASON	:	Meşhur avukat .....
MUNDY	:	Hâkim .....
Della STREET	:	Mason'un sekreteri .....
TRAGG	:	Cinâyet masası komiserlerinden

AKBA

YAYINEVİ

Bu kitap 1972 yılında Akba Yayınevi tarafından Modern Polis Romanları serisinin 93. kitabı olarak İstanbul'da yayınlanmıştır.

(A K B A) kelimesi, (KEDİBAŞI) monogramı ve PARALEL ÇİZGİLER (Bu çizgilerin kullandığımız ve kullanacağımız sağa eğri sola eğri düz ve dik şekilleri) Markalar Kanunu hükümleri dairesinde tescillidir. Aynen veya benzetilerek kullanılamaz.

BİR

O sabah ona beş kala elinde siyah kâğıda sarılmış bir paketle yazıhânesinden içeri giren **Perry Mason**, şapkasını Blackstone'un mermer heykeline doğru fırlattı. Şapka döndü döndü ve meşhur hukuk âliminin tepesine konuverdi.

Della Street onu alkışlamak için önündeki mektupları bir tarafa itti ve : «Tebrik ederim sizi, Patron!» dedi. «Bakıyorum bu işde de mahâret sâhibi imişsiniz... Ne var elinizdeki pakette?»

— «Ne olduğunu ben de bilmiyorum, Della! Bunu ele geçirebilmek için, tam beş dolâr ödedim.»

— «Beş dolâr mı? Yoksa bu para da yazıhâne masraflarına mı dâhil olacak?»

— «Yo, yo, umumî masraf hânesine kaydedeceğiz bunu.»

— «Fakat bir şey anlamıyorum, Patron, siz pakette ne olduğunu bile bilmiyorsunuz, nasıl olur da bunun için beş dolâr verirsiniz?»

Mason hafifçe gülümsedi ve: «Pekalâ, pekalâ!» dedi.

«İzahat vermeden senin elinden kurtulana aşk olsun! Söyle bakalım, **Helen Cadmus** adı sana bir şey hatırlatıyor mu?»

— «Durun bakayım, hatırlar gibiyim... Bir milyone-
rin yatından kendini denize atmak suretiyle intihar eden
genç kız değil mi bu?»

— «Tamam, bravo sana! Evet, birkaç defâ milyoner
eksantrik **Benjamin Addicks**, yatıyla bir geziye çıkmıştı.
Sekreteri olan genç kız işte o sırada kaybolmuştu... Yâni
Helen Cadmus... Hatırlayacaksın sen de, onun intihar et-
tiğine karar verdiler. İşte bu pakette... Neyse, neyse, gel,
şöyle yaklaş da, şurada ne yazılı olduğunu bizzat oku!»

Della Street, üzerinde, **HELEN CADMUS'A ÂİT ŞAH-
Sİ EVRAK** yazılı etiketi okudu. Etiketin alt tarafında,
müzâyede salonunun damgası vardı.

— «Doğrusu ya, Patron, siz beni şaşırttınız! Bunca yıl-
dır sekreterinizim, şimdiye kadar böyle bir şeye rastladığımı
hatırlamıyorum. Söyler misiniz Allahaşkına, niçin
satın aldınız bunu?»

— «Şöyle oldu bu iş: Bu sabah müzâyede salonunun
önünden geçiyordum... Baktım bir satış var. Pey süren
arttırıcılar, gümüş eşyaydı, mücevherdi, kullanılmamış
kadın eşyâsıydı, suyu buydu, kaçırmak istemiyorlar ve
durmadan fiat biçiyorlardı... Fakat sıra şu pakete gelince,
kimse kılını kıpırdatmadı. Alıcısı çıkmadığı için de mü-
zâyede memuru sıkıntılı anlar geçirdi. Bilirsin, adam pek
yakın ahpabımızdır. Gönlüm râzı olmadı. Onu bu dertten
kurtarmak istedim ve Beş dolâr! diye bağırdım. Pek ta-
biî, paket üzerimde kaldı.»

— «Ama siz paketin içinde ne bulunduğunu bilmiyor-
dunuz, öyle mi?»

— «Bilmiyordum tabiî. Ama birazdan öğreneceğiz.»

Perry Mason eline geçirdiği bir çakı ile ipi kesip pa-
keti açtı.

— «Hmmmm... İngilizce bir gramer... Bir sözlük....
İki sahifelik stenografi... Birkaç defter ve bir fotoğraf al-
bümü.»

Della Street, «Ve bütün bunlar eş dolâr karşılığında,
öyle mi?» diye mırıldandı.

— «Dur hele, Della, dur, ilkin şu albüme bakalım!

Vay canına! İşte bir kapak kızı ki, yalnız bu beş dolâr eder... Anlaşılan Helen Cadmus olacak bu. A, a, bunlar da nesi? Yanılmıyorsam, goril fotoğrafları var karşımızda!»

Della, «Tamam, tamam, şimdi hatırladım,» diye atıldı, «genç kızın patronu Addicks, bir takım psikolojik tecrübeler yapmak üzere goril ve başka cins maymunlar yetiştiriyormuş...»

— «O halde bunda şaşacak bir şey yok. Adamın sekreteri olduğuna göre, genç kız diğer maymunlarla gorillerin fotoğraflarından ibâret bir albüm elde etmiş. Gel şimdi de, genç kızın defterlere neler yazdığını okumaya çalışalım seninle! Haydi sen oku da, ben dinleyeyim!»

Mason, Helen Cadmus'a âit yine mayolu bir resmi tetkik etmek üzere pencerenin önüne gitmişti. Della Street, albümü onun elinden çekti.

— «Resimlere sonra bakarsınız... Şimdi dinleyin, lûtfen!

Buna uzun zaman dayanıp dayanamayacağımı bilemiyorum... Zavallı Pete, kendisine yapılanları tamâmiyle biliyor ve benden medet umuyor... Kendisini korumamı istiyor âdetâ. Diğerleri için bir şey söyleyemem ama, şâyet Pete'nin mukavemetini kırmaya kalkışsırlarsa, hemen müdâhale edeceğim. Birikmiş biraz param var, Mister Addicks sattığı takdirde, Pete'i alacağım. Ama sanmam ki, satsın... Ne yapsam acaba, bir müdâhalede bulunulması için Hayvanları Koruma Cemiyeti'ne mi başvursam? Pete'i satın alamayacak olursam, galiba öyle yapmak zorunda kalacağım...

Mason, «Çok garip doğrusu!» diye mırıldandı. «Bu Addicks'in evinde ne olup bitiyor acaba?»

— «İyi ya işte, geri kalan kısmı okuyarak bunu öğrenmeye çalışalım!»

Perry Mason kaşlarını çattı ve: «Aslına bakacak olursak,» dedi, «bu kız hakikaten intihar mı etmiştir, bunun hakkında kimse bir şey bilmiyor. Hatırladığıma göre, kızın cesedi bulunmamıştı... Helen Cadmus, Catalina açıklarında şiddetli bir fırtınaya tutulan yatta bulunuyormuş. Addicks'in kendisine dikte ettiği yazıları, genç kız ertesi sabah sekize kadar yetiştireceğini söylemiş... Fırtınanın şiddetinin azalmadığını gören Addicks, kızın hastalanmış

olduğundan şüphe etmiş ve tutmuş Helen'in kamarasına gitmiş. Orada onun yatağına yatınamış olduğunu anlayınca, telâşa kapılmış. Yatta sıkı bir araştırma yapmışlar ve güzel Helen'in kaybolduğuna kanaat getirmişler. Umumi efkâr, onun ya fırtına sırasında denize düştüğünü, yahut da intihar ettiğini sanmış ve o şekilde fikir yürütmüştü... Addicks hâtırı sayılır bir kodaman olduğuna göre, mesele sessiz sedâsız geçirilmiş. Bu bir intihardır! denilmiş ve pek tabii, adlî makamlar da aynı kanaati benimsemişlerdi.»

O sırada telefonun sesi duyulunca, Della Street reseptörü kaldırdı.

— «Alô! Peki, **Gertie**, ben konuşurum... Alô! Ben **Mister Mason**'un sekreteriyim, ne söylemek istiyorsanız? Benimle konuşabilirsiniz! Kim? Oh! Anlıyorum... (Birkaç dakika hiç konuşmadan dinledi.) Bir dakika, lûtfen! **Mister Mason**, şu anda bir müvekkiliyle görüşüyor. Lâkin bir dakika beklerseniz, durumu kendisine bildireyim...»

Mason, «Kimmiş?» diye sordu.

Della konuşma yerini eliyle kapadı ve: «**INQUIRER** gazetesinden arıyorlar.» dedi. «Bir fotoğrafçıyla bir muhâbir göndermek istiyorlarmış.»

— «Sebep neymiş buna?»

— «Çünkü **Helen Cadmus**'un hâtıra defterlerinin tarafınızdan satın alındığını duymuşlar. Her halde müzâyede memurundan öğrenmiş olacaklar. Sizin anlayacağınız, adamlar okuyucularına yepyeni bir şey sunmayı düşünüyorlar.»

— «Pekalâ, gelsinler bakalım! Onlara şöyle fiyakalı tarafından bir poz vereceğim. Haa, unutma sakın, Della, sırası gelince, vergi kontrol memuruna bu beş dolârın umumî efkâr yararına sarfedildiğini söylersin!»

— «İyi ama, Patron, adamlar sizin bu defterleri belirli bir maksatla satın aldığınıza inanıyorlar! Zirâ **Misis Kempton** adında bir kadın, **Addicks** aleyhine bir dâvâ açmış. Biliyor musunuz siz bunu?»

— «Bilmiyorum. Ama ne olursa olsun, biz adamlara bu defterleri göstermeyeceğiz. Mesele esrârını muhâfaza etmeli.»

Della Street elini kaldırdıktan sonra, «Gerçi **Mister**

Mason şu anda bir müvekkiliyle görüşüyor, sonra bir başka randevusu daha var ama,» dedi. «Yine de on buçukta sizinle bir iki dakika konuşabilecek! (Sonra Perry Mason'a döndü.) Adamlar neredeyse gelecektir. Şu kuryeye bir göz atsanız iyi olacak, Patron! Onlar gelmeden bu iş bitmeli.»

— «Peki, Della, peki, üzme kendini! Zamanı gelince, bu işi de yaparız. Sen daha önce Jackson'u Adalet Sarayı'na gönder de, Misis Kempton'un Addicks aleyhine açtığı dâvânın mâhiyetini öğreniversin! Edindiği bilgiyi, bana telefonla hemen bildirsin. Gazetecilerin talep ettikleri görüşmeyi geri çeviremeyiz... Zirâ ben onlarla her zaman için dost kalmak istiyorum...»

İKİ

Patronu ertesi sabah yazıhâneye gelince, Della Street, «Gazetelere göz attınız mı?» diye sordu.

— «Evet, başlıklara şöyle bir bakmıştım. Niye sordun?»

— «Çünkü INQUIRER'in resmi bol olan sahifesinde fotoğrafınız var... Ayrıca bekleme salonunda da bir üç dolârlık varki, dakikada bir saatine bakıyor... Helen Cadmus'un terekesi hakkında sizinle görüşmek istiyormuş, Anladınız her halde, beş dolâra satın aldığınız paketten bahsediyorum».

— «Çok tuhafsın, Della, adamcağızı durup dururken bir üç dolârlığa benzetmek de ne demek? Hem piyasada üç dolârlık banknot yok ki...»

— «Olabilir. Ama adamı hiç mi hiç gözüm tutmadı. Adı Nathan Fallon'muş. Dediğine göre, Benjamin Addicks'in ortağı, Helen Cadmus'un da yakın akrabasıymış. Genç kızın terekesine âit hâtıra defterlerinin satılmış olduğunu gazetelerde okuyunca, birden şaşırıvermiş. Dedim ya, tipini hiç beğenmedim. Kendinden emin bir hâli var. Sanki emirlerinin hemen yerine getirilmesi gerekirmiş gibi davranıyor. Yâni hep öyle alışagelmiş...»

Perry Mason, «Pekalâ, Della, pekalâ!» dedi. «Jackson,

Misis Kempton'un Addicks aleyhine açtığı dâvâ hakkında ne öğrenebilmiş acaba?»

— «Bir iftirâ dâvâsıymış bu. İşte dilekçenin sureti!»

Kâğıda göz atan Mason, hafifçe gülümsedi. Sonra, «Ooo, mesele k arışıyor!» diye mırıldandı. «Anlaşıldığına göre, kadın haksız yere kovulduğu için şikâyetçi oluyor. Mister Addicks de her hangi bir mâkul izahat veremiyormuş. Diğer taraftan kadın ne zaman başka bir iş bulsa, referans için başvurulun Addicks onun bir hırsız olduğunu iddia ediyormuş... Yazdığı mektuplarda, Misis Kempton'u hırsızlıkla suçluyormuş.»

— «Peki, bu gibi hallerde kanun ne der? Yoksa Addicks'in mektuplarındaki iddiâların doğru olduğuna mı inanılır?»

— «Ricâ ederim, Della, bırak da bu işlerle avukatlar uğraşsın! Bununla berâber, bu mesele beni sarmaya başladı... Mister Fallon, Helen Cadmus'un hâtıra defterleriyle neden bu kadar alâkalaniyor ve benimle neden derhal görüşmek istiyor, bunu öğrenmek isterdim doğrusu!»

— «Haklısınız, Patron, ben de sizin gibi düşünürdüm! Gerçi adam hâtıra defterlerinden doğrudan doğruya bahsetmiş değil ama, zavallı genç kıza âit her şeye sâhip olmak istediğini belirtti. Söyleyin, Patron, bekleme salonunun halısını eskitmeden onu kabul edecek misiniz, etmeyecek misiniz?»

— «Edeceğim tabii, edeceğim ama, Mister Fallon bizim ne gibi insanlar olduğumuzu bilmelidir. Gerçi o, Mister Addicks'in işlerine bakan kurumlu hukuk adamlarının sözlerine alışıktır ama, bizim onlardan farklı olduğumuzu yine de bilmez. İşte bunu ona öğretmemiz gerekiyor. Neyse, neyse, fazla gevezelik ettim ben galiba... Haydi Della, al şu Nathan Fallon'u içeri de, kendisiyle görüşelim!»

Nathan Fallon'un geniş ve çıkık bir alnı, basık bir burunu, kalın camlı çerçevesiz gözlüğü vardı. Sevimli ve güler yüzlü biriydi. Saçları enikonu seyrekleşmişti.

— «Mister Mason, Mister Mason!» diyerek konuşmaya başladı. «Sizinle nihâyet tanışabildiğim için, bilemezsiniz ne kadar memnunum. Yıllar var ki, takdir ederim sizi... Başarılarınızı gazete sütunlarında hep tâkip etmişimdir... Sizi görebilmek, sizinle ahbap olabilmek için yanıp tutuşu-

yordum âdetâ! Başım darda kaldığı takdirde, size başvur-
maya karar vermiştim.»

Ziyâretçisinin elini sıkan, aynı zamanda da Della'ya doğru dönüp göz kırpan Mason, «Şu halde başınız dertte olmalı ki, bana başvuruyorsunuz..» dedi.

— «Yo, yo, Mister Mason, hayır, b ilmiyorum ama, siz beni yanlış anladınız... Şey... bu hanım da sekreteriniz Della Street olacak her halde?»

— «Evet, sekreterim, ziyâret sebebinizi notetmek için beklemektedir...»

— «Oh, tabii, tabii! Vaktinizin ne kadar değerli olduğunu bilirim. Fakat sizinle karşılaşmak, beni o kadar sevindirdi ki, ne diyeceğimi bilemez hâle geldim. Şey... sizi niçin ziyâret ettiğimi şimdi söyleyeceğim. Ben Benjamin Addicks'in ortağı olduğum gibi, Helen Cadmus'un da yakın akrabasıyım.»

— «Akrabalık dereceniz nedir peki?»

— «Oh, o kadar yakın bir akraba sayılmam ama, yine de akrabasıyım onun... Bana hep A mca derdi. Benny'nin yanına da onu ben yerleştirdim.»

— «Benny mi? Kim bu Benny?»

— «Oh, pardon, Benjamin Addicks'e biz yakınları hep Benny deriz de... Zavallı küçük Helen'cik! Onu böyle korkunç bir şey yapmaya sevkeden şeyi o kadar öğrenmek isterdim ki... Hem canım, insan hayâtına son vermek isterse, kendini denize mi atarmış... Birkaç veronal, yahut buna benzer başka bir uyku ilâcı aldınız mı, işiniz tamam demektir... Ama o öyle yapmadı ve Benjamin'in adını dillere destân etti... Halbuki Benjamin, ona karşı büyük yakınlık duyuyordu. Pek tabii, bu yakınlık memur ve işveren arasındaki hudutları hiçbir zaman aşmamıştı. Sâdece bir patronun memuruna karşı gösterdiği bir sempatiydi bu. Ortağım şâyet bir şeylerden şüphe etseydi, onun intihar etmesini önleyebilirdi. Bir para sıkıntısı da yoktu ortada. Zirâ Benjamin Addicks, eli açık bir adamdır.»

— «O halde kızın intihar etmesine sebep ne olabilir?»

— «Haa, bakın, bu bir sır işte, Mister Mason! Ben bu hususta hiçbir şey bilmiyorum.»

— «Genç kızın bir sırdaşı filân, yânia çılabileceği bir kimsesi yok muymuş acaba?»

— «Olmaz olur mu, vardı tabii. Bana açılırdı... Fakat

ben onun bu hallerini hiçbir zaman ciddiye almazdım. Kendi kendime, Bu da geçer!.. Kadınların çoğu bâzan boş yere ümitsizliğe kapılırlar!.. derdim... Çoğu zaman kız bana bir nevi musuliyet yükü taşıdığını söyler, hayâtın yaşanmaya deymediğini belirtirdi.»

— «Neymiş bu mesuliyet yükü acaba?»

— «Bunu tam olarak söylemedi, ben de onun dertlerini deşmeyi tecrübe etmedim. Ama neden o şekilde davrandım diye pişmanım şimdi. Şey... Mister Mason, ben sizin ne kadar meşgul bir kimse olduğunuzu bilirim, bunun için de sizi niçin ziyâret ettiğimi hemen söyleyeceğim... Bu sabahki gazetelerde okudum, siz Helen'e âit bâzı şeyleri satın almışsınız... Bu beni oldukça şaşırttı. Yakın akrabası olduğum halde, onun ardında bu gibi şeyler bıraktığından haberim yoktu.»

— «Yanılmıyorsam, siz biraz önce Helen'in yakın akrabası sayılmayacağınızı söylemiştiniz...»

— «Evet, öyle dediğimi hatırlıyorum. Ama yine de onun yakın akrabasıyım. Evet, biliyorum, bu biraz tuhaf kaçtı ama, beni anlayacağınızdan eminim.»

— «Muhakkak, muhakkak... Şimdi bana tam olarak ne istediğinizi söyleyin, lûtfen!»

— «Bunu anlamayacak ne var, Mister Mason, zavallı Helen'in şahsi eşyâsını istiyorum! Bana kalırsa, siz dostunuz olan müzâyede memuruna yardımcı olmak istediniz... Beş dolârı bastırarak da, sizce hiçbir değer taşımayan şeyleri satın aldınız...»

Fallon ayağa kalkarak cebinden gıcır gıcır bir beş dolârlık çıkardı ve parayı Mason'a uzattı. Ama avukatın hiçbir hareket yapmadığını görünce, Della Street'e tereddüt dolu bir bakış fırlattı.

— «Para işleriyle siz alâkadar oluyorsunuz galiba?»

Della Street, patronuna baktı ve onun yine hareketsiz kaldığını gördü. Fallon, para elinde bekliyordu. Birden, «Fakat hiçbir şey anlamıyorum...» diye söylendi. «Bilmiyorum ama, ne demek istediğimi belki de îzah edemedim...»

Mason nihâyet, «Bakın, Mister Fallon,» dedi, «evet, benim bu paketi satın aldığım doğrudur... Paketin içinde birkaç hâtıra defteri ve bir albüm vardı... Ama başka şahsi eşyâya benzer bir şey yoktu.»

— «Birkaç hâtıra defteri mi dediniz, Mister Mason?»

— «Evet, Helen Cadmus tarafından kaleme alınmış birkaç defter.»

— «İyi ya işte, Mister Mason, bunlar sizin işinize yaramaz ki! Bilmiyorum ama, sizin gibi meşhur bir kişi kalksın da bir ölünün sırlarını öğrenmek istesin... Olacak iş değil bu!»

— «Bir dakika, lûtfen, bir dakika! Ölmüş bir genç kızın sırlarını öğrenmek, ayıp mıdır yoksa?»

— «Mister Mason, Mister Mason, bana öyle geliyor ki, siz şaka yapıyorsunuz!»

— «Ne münâsebet, şaka falan yaptığım yok benim... Ben Allahın günü kanunları ve insanları daha iyi tanıma-ya çalışıyorum, hepsi o okadar... İnsanlar da, şunun bunun anlattığı şeylerle anlaşılamıyor. İnsanları iyi tanımanın da en mükemmel çâresi, haklarında tetkikler yapıldığının kendileri tarafından bilinmemesiyle kabildir. Eh, öyle sanıyorum ki, Mister Fallon, aramızda konuşulması gereken bir şey kalmadı artık!»

— «Ama... ama Mister Mason, sözlerinizden ben bir şey anlayamadım!»

— «Anlayamadınız mı? Hayret doğrusu! Bense bu hususta elimden geleni yapmıştım.»

— «Yâni ne demek istiyorsunuz, bunun ticârî bir anlayışla kabul edilmesi gereken bir iş olduğunu mu imâ ediyorsunuz?»

— «Ha şunu bileydiniz!»

— «O halde, Mister Mason, ben sizinle böyle bir anlaşma yapmaya da hazırım! Bu, mâdemki ticârî bir işmiş, o halde...»

Mason, «Ricâ ederim, ricâ ederim, boşuna uğraşmayın!» diyerek adamın sözünü kesti. «Ben beş dolâr karşılığında aldığım bu defterlerle albümü muhâfaza etmek niyetindeyim.»

Fallon hışımla cüzdanını çıkarıp, masanın üzerine bu defâ da beş tâne yüz dolârlık banknot koydu.

— «Bana öyle geliyor ki, Mister Mason, artık anlamamıza hiçbir sebep yok!»

Başını iki yana sallayan avukat, «Çok müteessirim ama,» dedi, «fikrimi değiştiremiyeceğim...»

Banknotların yanına, beş yeni yüzlük daha eklenmişti.

Fallon, «İşte size bin dolâr, Mister Mason!» diye mırıldandı. «Ricâ ederim, bu komedi burada bitsin!»

Adamın yüzündeki sevimli hal kaybolmuş ve Fallon karşısındaki hasmı yenmeye çalışan bir kumarbazın tavırlarını takınmıştı.

Mason, «Kaç defâ söyleyeceğiz anlamıyorum ki,» diye konuştu, «defterler satılık değildir... Isrâretmeyin, ricâ ederim!»

— «Ama Mister Mason, çok, hem de pek çok saçma bir hareket olmuyor mu bu?»

— «Yooo, ben hiç de öyle bulmuyorum.»

— «Ricâ ederim, Mister Mason, Biraz mâkul olun! Size bin dolâr vermiş olmam, zâten yapılacak iş değil, ama ben değersiz şeyler için böyle bir para ödemek istiyorum... Daha doğrusu, böyle bir parayı ödemek budalalığında bulunuyorum... Şey, bakın ne diyeceğim, yoksa siz Mister Benjamin Addicks'le görüşmek mi istiyorsunuz?»

— «Yoo, böyle bir fikrim yok. Neden görüşmek isteyeyim?»

— «Bilmem, elinizde bulunan dokümanlar için böyle bir görüşme yapmak isteyebilirsiniz belki...»

— «Yoo, ben öyle bir şey düşünmedim bile.»

— «Ama onunla görüştüğünüz takdirde, merâk ettiğiniz bâzı noktalar hakkında bilgi sâhibi olursunuz belki.»

— «Yo, yo, öyle bir niyetim yok... Siz bu paketin içindekileri, sırf Helen Cadmus'le akrabalığınız için almak istiyordunuz, değil mi?»

— «Evet... Mamafih, size yine de bir şey söylemek zorundayım, Mister Mason! Ricâ ederim, birbirimize karşı samimî davranalım. Meselâ ben size doğruyu söylemek isterim. Bu takdirde, siz de öyle olmalısınız...»

— «Çok garip doğrusu! Siz benim samimiyetimden hâlâ şüphe mi ediyorsunuz yoksa?»

— «Hayır, hayır, öyle bir şey düşündüğüm yok. O halde size meseleyi olduğu gibi anlatmam, yerinde bir hareket olacak. Efendim, Helen Cadmus'un ortadan birdenbire kaybolması, o kuyucularına heyecanlı haberler yetiştirmeyi bir vazife bilen gazetecileri çok sevindirdi... Mister Addicks, bu skandal çakallarının hücumundan kurtulmak için elinden geleni yaptı... Ama şimdi bir de öğreniyoruz ki, Helen'in bir hâtıra defteri varmış meğer! Ben kendi pa-

yıma hayret ettim doğrusu, nasıl olur da böyle bir şey tahkikatçıların gözlerinden kaçır?»

— «Bunu anlamayacak ne var, dostum, Mister Addicks'in nüfuzlu bir insan oluşu, tahkikatı filân bir tarafa attırırvermiştir!»

— «Yoo, Mister Mason, o şekilde fikir yürütmenizi beyenmedim doğrusu! Bence Mister Addicks sâdece, gazeteciler tarafından rahatsız edilmek istememiştir, hepsi o kadar...»

Mason, gülümsemekle yetindi. Bunun üzerine Fallon, «Evet, ne diyordum, hah, hâtıra defterinden bahsediyordum size...» diyerek yeniden konuştu. «Her halde bunlar ya bir kasada, yahut dab una benzer bir yerde bulunmuş olacak.»

— «Orasını bilemem... Yalnız akıl erdiremediğim bir husus var: Genç kızın son günleri hakkındaki notları meydana yok. Bunlar ne oldu acaba?»

Fallon'la Mason'un bakışları birden çatıştı. Adam, «Kim bilir,» dedi, «Helen sizin elinizde bulunan defterleri doldurmuş, sonra da günü gününe not tutmaktan vazgeçmiştir belki de...»

— «Addicks, defterleri elde etmek için ne kadar ödeyebilir?»

— «Bilmiyorum. Bana bin dolâra kadar çıkabileceğini söyledi. Hattâ biz parayı bahis mevzuu bile etmemiştik. Buna hâcet kalmaz diyorduk.»

— «Peki, şimdi ne yapmayı düşünüyorsunuz?»

— «Şimdi... şimdi... (Fallon, banknotları cebine koydu). Ben şimdi yeni tâlimat almak için Mister Addicks'i görmeye gideceğim. Tekrar görüşelim, Mister Mason!»

Adam biraz sonra yazıhânedan dışarı çıktı. Mason, sekreterine baktı ve: «Eee, Della, ne dersin bu işe?» diye sordu.

— «Bir şey diyeceğim yok. Bana kalırsa, bu günkü çalışma burada son bulur...»

— «Evet, evet, ben de öyle düşünüyorum. Lâkin işimiz yine de bitmiyor. Defterlerden birini ben alırım, birini de sen alırsın... Gertie'yle Jackson'a da birer tâne tutuştururuz. Hepimiz birden defterleri dikkatle okuyacağız ve Mister Addicks'i alâkalandırabilecek hususlar arayacağız. Sonuncu deftere, son defâ hangi tarihte yazı yazılmış?»

— «Helen Cadmus'un kayboluşundan iki hafta önce.»
— «Vay canına be! Şu beşinci defteri elde etmeyi o kadar isterdim ki! Mister Fallon, aklı sıra bu defterin şimdi denizin derinliklerinde bulunduğu hususunda beni kandırmaya çalışıyor. Haydi bakalım, Della, bu saatten sonra kime randevu verdiysen, hepsini iptal et! Hemen, iş başına!»

ÜÇ

O Salı günü yazıhânede çalışan diğer kimseler gidince, Perry Mason'la Della Street, Helen Cadmus'un hâtıra defterlerinin son kısımlarını okuyuverdiler.

Mason, «Ben bu işde bir cinâyet havası seziyorum.» dedi. «Bu ihtimâli bertaraf edemem.»

Della Street, «Ben de bunu bir intihar veya kazâ olarak kabul edemeyeceğim.» diye fikrini belirtti.

— «İyi hoş ama, elimizde şöyle akla yakın bir delil yok.»

— «Okuduklarım, bana isbatlayıcı birer delil gibi görünüyor. Yazmış olduğu hâtıra defterlerinden anladığımıza göre, Helen Cadmus gayet normal fikirli, güzel bir kızmış... Vücut bakımından ise, mükemmelmış. Öyle ki, sinema artisti olmak için bir şeyler düşündüğünü beyaz sahifelerden birine karalamış bulunuyor... Hal böyleyken Benjamin Addicks'in kuvvetli şahsiyeti altında Helen Cadmus'un, başı dönmüş. lâkin onun diğer maymunlarla goriller üzerinde yaptığı tecrübelerden hiç hoşlanmazmış. Hattâ yapılagelen tecrübelerin niçin yapıldığını anlamak istemesine rağmen, bir şey öğrenememiş. Dediğine göre, patronunun hayâtında esrarlı bir taraf varmış. Birinci defterinde, genç kız bu esrarı çözmeye çalıştığını belirtiyorsa da, sonra bundan hiç bahsedilmiyor. Bana kalırsa, genç kız birine âşıktı.»

— «Seni o şekilde düşündüren şey ne, Della?»

— «Ne olacak, defterlerini kaleme alış şekli. Baktım da, bâzan saçmasapan düşünerek romantik fikirleri benimsiyor... Hayal gücü enikonu kuvvetli... Bunu yazılarından

anlamak, gayet kolay... Sonra dikkat ettim, bir hâtıra defteri tuttuğu halde, hislerini o defter yahut defterlere geçirmekten çekiniyor. Bununla berâber, yine de açık veriyor. Bilirsiniz siz de, âşık olan insanlar, tabiatın güzelliğinden ve ilkbaharın tatlılığından bahsederler... Ben ayrıca bir şey daha anladım: Helen Cadmus, Nathan Fallon'dan nefret ediyor.»

Mason, «Ondan kim nefret etmez ki?» dedi. «Meselâ ben, ben bu âdamdan hiç hoşlanmadım...»

Della Street, «Helen Cadmus hayvanları, bilhassa Pete adındaki maymunu çok severmiş...» diye konuşmaya devam etti. «Sonra kız, Addicks'in hayvanlar üzerinde yaptığı tecrübeleri hiç doğru bulmazmış.»

— «Evet, Addicks'in ipnotizma işleriyle meşgul olduğunu ben de öğrendim. Adam, ipnotik bir trans sırasında insanoğluna her hangi bir şey yaptırmanın pek mümkün olamayacağını fakat insana yakın bir mahlûk olan gorillerin hem kolayca ipnotize edildiklerini, hem de bu hayvanlara istenilen şeyi yaptırmakta güçlük çekilmeyeceğini iddia edermiş. Meselâ böyle bir hayvan, yâni ipnotize edilmiş bir goril, bir cinâyet işleyebilirmiş. Addicks bu tecrübelerle neyi isbat etmek istiyor, hiç anlayamadım doğrusu! Bana öyle geliyor ki, bu adamın geçmişinde esrarlı bir taraf var... Kim bilir vaktiyle kendisinin biri tarafından ipnotize edilerek bir cinâyet işlemeye itildiğinin mümkün olamayacağını isbata çalışıyordur belki.»

Della Street, «Size bir şey söyleyeyim mi, Patron, eğer ben onun sekreteri olsaydım, ikide birde kâbus geçirirdim!» dedi. «Gerçi bu adam çok zenginmiş ama, hayvanlara eziyet etmesi hiç doğru olmuyor!»

— «Evet, görünüşe göre, Helen Cadmus'un fikri de aynı. Yahut da ilk anlarda genç kız öyle düşünüyormuş... Sonraları Addicks'ten büyük bir saygıyla bahsediyor ve yapmış olduğu tecrübelerle bel bağlıyor. Bu tecrübelerin iyi neticeler vereceğine inanıyor.»

— «Belli, belli, ne iyi neticeler alındığı, Helen'in öldürülmesiyle belli!»

— «Aaa, bak, öyle konuşmamalısın, Della! Genç kızın öldürülmüş olduğuna dâir her hangi bir delil yok ki ortada.»

— «Olabilir. Ama ben onun intihar etmiş olacağına ihtimal veremem.»

— «Helen'in pek beğendiği maymunun bâzı mârifetleri varmış... Kız hâtıra defterine bunu geçirmeyi ihmal etmemiş. Hayvan hoşuna giden ufak tefek eşyâyı, meselâ pudriyerdi, dudak boyasıydı, küpeydi, şuydu buydu, alır bir yere saklarmış... Saklamak için tercih ettiği yer de, holde duran antika bir kavanozmuş... Çok eski devre âit bir Yunan kavanozu... Aklıma bir şey geldi, Della, Addicks aleyhine açılan dâvâda Josephine Kempton'u müdafaa eden avukat kim acaba, biliyor musun?

— «Bilmiyorum ama, şimdi öğrenirim.»

Birkaç dakika sonra, Della Street elinde bir kâğıt parçası olduğu halde yeniden göründü.

— «Avukatın adı, Etna ve Douglas Hukuk İşleri firmasından **James Etna**... Biliyor musunuz, Patron, ben bir halt karıştırdım, siz bugün işi tâtil etmiş olmanıza rağmen, çalan telefona cevap verdim... Niyetim, bu saatten sonra çalışmadığımızı telefon edene bildirmektir. Gelin görünki bizi arayan kimse, öyle gelişigüzel biri değil, Benjamin Addicks'in ticâret müdürü **Mortimer Hershey** miş... Sizinle Mister Addicks arasında bir görüşme teminine çalışıyor,»

— «Peki, ne dedin adama?»

— «Defterime bakıp bir randevu saati söyleyebileceğimi bildirdim. O zaman adam, yaralı olduğu için Mister Addicks'in buraya kadar gelemeyeceğini söyledi.»

— «Yaralı mı? Ne olmuş ki adama?»

— «Bilmiyorum. Mister Hershey, izahat vermedi ve Mister Addicks'le yapılacak bir görüşmenin menfaatiniz icâbı olduğunu belirtti. Bunun üzerine, ben kendisine sizinle görüştükten sonra cevap verebileceğimi söyledim. Eee, ne diyorsunuz, söyleyin bakalım?»

— «Sen önce şu Etna'yı arayiver, Della!»

— «Nasıl? Bu saatte mi? Kimseyi bulacağımızı sanmıyorum.»

— «Bilinir mi hiç? Görüyorsun işte, biz buradayız... Başkaları da yerlerinde olabilir.»

Della kadranda bir numara çevirdi ve: «Alô! Kimsiniz?» diye sordu. «Burası Mister Perry Mason'un yazıhânesi... Efendim? Evet, evet, avukat Mason'un yazıhânesi...

Oh, sizi bu saatte rahatsız ettiğim için, özür dilerim, efendim! Mister Mason, sizinle görüşmek istiyor da... Bir dakika, lûtfen! (Mason'a döndü.) Haklıymışsınız, Patron, geç vakitlere kadar çalışan biz değilmişsiniz sâdece!»

Mason reseptörü eline aldı ve: «Ben Perry Mason...» dedi. «Mister James Etna ile mi konuşuyorum?»

— «Evet, benim.»

— «Siz Benjamin Addicks aleyhine açılan dâvâda Misis Josephine Kempton'u temsil ediyorsunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Bu meseleyle ben de alâkalıyım.»

— «Öyle mi? Siz kimi temsil ediyorsunuz?»

— «Şimdilik kimseyi. Bu işle alâkalanıverdim, hepsi o kadar. Bu mesele hakkında bana biraz bilgi verir misiniz, lûtfen!»

Ölçülü bir şekilde konuşan Etna, «Meselenin ne olduğu, duruşmalar sırasında açıklanacaktır.» dedi.

— «Biliyorum, biliyorum... Ama ben yine de şimdiden bir şeyler öğrenmek isterdim.»

— «Öğrenmek istemenize sebep ne acaba?»

— «Haydi buna bir merak sebep oldu diyelim...»

— «İyi ama, ben merâkınızı gideremeyeceğimden dolayı sizden özür dileyeceğim. Belki... belki sonra...»

— «Canım sonrayı bırakın şimdi! Hem hiç belli olmaz, belki de ben size bu işde yardım edebilirim.»

— «Nasıl bir yardım meselâ?»

— «Ben de bunu size şimdilik söyleyemem. Ama beni aydınlattığınız takdirde, iş değişir. Hem canım, ben sizden fazla bir bilgi istemiyorum ki...»

— «Pekalâ öyleyse! Size kabataslak tarafından bilgi vereyim: İki buçuk yıldan beri Benjamin Addicks'in yanında çalışan Misis Kempton, haksız yere işinden çıkarılmış.. Zavallı kadın böyle bir durumla karşılaşınca o kadar şaşırmış ki, kovulmasının sebebini belirten bir kâğıt istemeyi bile akıl edememiş. Pek tabii, boşta kalmamak için yeni bir iş bulmuş. Bulmuş ama yeni işverenleri, ondan daha önce kimin yanında çalıştığını sormuşlar. Misis Kempton da bunu onlara söylemiş. Patronları ondan pek memnunmuşlar. Ama ne olmuşsa olmuş, iki hafta sonra kadına kapıyı göstermişler yine. Pek tabii, önceden bir bildiride de bulunmamışlar... Misis Kempton bir şey anlayamamış. Fa-

kat iyi bir ahçı, aynı zamanda da ev işlerini çeviren iyi bir kimse olduğundan, hemen bir yere kapılanmakta gecikmemiş. Derken bir süre sonra orada da kendisinden daha önce nerede ve kimin yanında çalıştığı sorulmuş. O da onlara bilgi vermiş. Yeni patronları da memnunmuş ondan... Ancak fazla sürmemiş bu. Sebepsiz yere onu oradan da kovmuşlar. (Etna, tereddüt eder gibi davrandı.) Size söylememem belki doğru olacaktır ama, ben yine de meseleyi olduğu gibi anlatacağım... Bir sigorta meselesi münâsebetiyle Misis Kempton'un bizimle alâkası vardı. İkinci defâ işinden olan kadın, bir şeyden şüphelenmiş. Tuttu meseleyi bana açtı. Dostlarımdan birine ricâda bulundum ve Benjamin Addicks'e bir mektup yazmasını ve Josephine Kempton adında bir kadının yanına girmiş olduğunu bildirmesini istedim... Kadın iki yıl Addicks'in yanında çalıştığına göre, adam, Misis Kempton'un karakteri hakkında arkadaşıma bir bilgi verebilir diye düşündük...»

Mason, «Sonra ne oldu peki?» diye sordu.

— «Bir haftaya varmadı, arkadaşım Benjamin Addicks'ten bir mektup aldı. Adam mektubunda, Misis Kempton'un uygunsuz hareketleri yüzünden kovulduğunu belirtiyordu. Kadının orada çalıştığı süre içinde, elmas bir yüzük, - ki beşbin dolâr değerinde olan bu yüzüğe Mister Addicks gözü gibi bakmaktaymış - sonra yedibin beşyüz dolâr değerinde plâtin bir saat, ortadan kaybolmuşmuş... Gerçi bunların Misis Kempton tarafından çalındığına dâir ortada her hangi bir delil yokmuş ama, Mister Addicks bunun böyle olduğuna inandığından kadına derhal yol vermiş.»

Mason, «Garip bir mektup bu doğrusu!» diye mırıldandı. «Peki, siz bunun üzerine ne yaptınız?»

— «Pek tabîî, kadının nâmuslu bir kimse olduğu hakkında tarafımdan bir referans verilince, dostum, Misis Kempton'u işinden etmedi. Kadın ayda 250 dolâr alıyor... Orada yiyip, orada yatıyor...»

— «Çok iyi bir harekette bulunmuşsunuz. Demek dâvânın görülmesine yarından sonra başlanıyor, öyle mi?»

— «Evet. Ben işin bir an önce neticelenmesini istedim. Müvekkilim yaşamak için çalışmak zorunda olan bir kadındır.»

— «Sözünü geri alması için, Addicks'e bir şey söylediniz mi siz?»

— «Söylemez olur muyum, elimden geleni yaptım... Siz Addicks'i tanır mısınız?»

— «Hayır, tanımıyorum.»

— «Çok inatçı adam bu. Yüzükle saatin Misis Kempton tarafından çalındığını isbatlıyacak yeterli delile sâhip olduğunu söyledi bana. Dedğine göre, kendisi kadına pek acıyormuş ama, ben onun dâvâsını üzerime aldığım takdirde, müvekkilimin alnına kara bir damga vurulacaktı... Hem de hayâtının sonuna kadar... Kadın şimdi mâdemki bir iş bulmuşmuş, hâline şükredip çalışsınmış... Addicks, onun hakkında şikâyetçi olmayacaktı. Ama referans için kendisine her mektup yazılışında, dedikinden şaşmıyacakmış...»

— «Size bir sual sormak isterim, Mister Etna! Bilmem gazetelerde okudunuz mu, Addicks'in sekreteri Helen Cadmus adında bir genç kızın kaybolduğu bildirildi. Böyle bir şeyi hatırlıyor musunuz acaba?»

— «Gazetelerin bu mesele hakkında neler yazdıklarını pek iyi hatırlamıyorum ama, Misis Kempton birtakım şeyler anlatmıştı.»

— «Hah söyle, beni alâkadar eden hususa geliyoruz! Müvekkiliniz ne demişti size?»

— «Ne dediğini niçin öğrenmek istiyorsunuz?»

— «Bunu burada size tafsilâtıyla anlatacak durumda değilim.»

— «O halde ben de fazla bir şey söyleyemem.»

— «Pekalâ! Ama yine de şu sualimi cevaplandırabilirsiniz: Misis Kempton, Helen Cadmus'un kayboluşundan önce mi, yoksa sonra mı kovulmuştu?»

— «Helen Cadmus'un intihar etmiş olduğu, müvekkilimin kovulmasından iki gün önce duyulmuş. Şu halde ortaya şöyle bir ihtimal çıkıyor: Çalınan şeyler, müvekkilim tarafından değil de, Helen Cadmus tarafından çalınmıştır belki... Daha akla yakın bir ihtimaldir bu. Gerek yüzük ve gerekse saat, Mister Addicks'in yatak odasında dururmuş. Bu oda kapalı olup, anahtarı Mister Addicks dışında iki kişide daha bulunuyormuş... Yâni Misis Kempton'la Helen Cadmus'ta... Anahtarlardan birinin müvekkilimde bulunmasına sebep de, Addicks'in dâiresinin bayağı büyük

oluşu... Yatak odası, Banyo dâiresi ve çalışma odasından ibâret olan dâirenin, hergün temizlenmesi gerekmektedir. İşte ben size şimdilik bunları söyleyebilirim, Mister Mason!»

— «Biraz sonra sizinle bizzat konuşmak istersem, ne yapmam lâzım? Nerede bulabilirim sizi?»

— «Yarım saat, durun bakayım, belki de bir saat kadar buradayım ben... Evimin telefon numarasını da vereyim: West 9-7211...»

— «Teşekkür ederim, Mister Etna! Geceyarısından önce her hangi bir saatte sizi arayabilirim.»

Reseptörü yerine koyan Mason, «Mister Etna'nın bana neler anlattığını öğrenmek ister misin, Della?» diye sordu.

— «Hayır. Akşam yemeğini ne zaman yiyeceğimizi öğrenmek isterim sâdece!»

Mason gülümsedi ve : «Hemen yiyeceğiz, Della, hemen yiyeceğiz!» dedi. «Yemekten sonra da Mister Benjamin Addicks'i ziyâret edeceğiz. Bakalım ne diyecek bize... Yanlış düşünmediğim takdirde, holü süsleyen bir kavanonun içinde beşbin dolârlık bir yüzükle plâtin bir saat bulacak olursak, sadist milyoner Mister Addicks, zor bir durumla karşılaşacak...»

Della Street, «Çok güzel, çok güzel!» diye söylendi. «Ama boş mideyle bunları düşünecek hâlimiz yok şimdi!»

— «Tamam, tamam, ben de öyle diyorum... Fakat dışarı çıkmadan önce, sen şu Mortimer Hershey'e bir telefon et de, kendisini bu akşam saat dokuz buçukta ziyâret edeceğimizi Mister Addicks'e söylesin!»

DÖRT

Perry Mason, arabasını iki tarafında taş ayaklar bulunan demir parmaklıklı bir kapının önünde durdurdu. İç tarafta geniş bir bahçe yolu görölüyordu.

Mason camı yarı yarıya indirip, kapının arka tarafında beliren iri yarı bir kapıcıya doğru baktı. Adamın bir elinde bir tabanca, diğerinde de bir elektrik feneri vardı.

— «Ne istiyorsunuz?»

— «Ben Mister Addicks'le görüşmeye geldim.»

— «Mister Addicks sizinle görüşmek istiyor mu bakalım? Bunu düşündünüz mü hiç?»

— «Düşünmez olur muyuz, elbette düşündük... Kendisi bizi bekliyor zâten.»

— «Adınız nedir?»

— «Perry Mason.»

— «Pekalâ, arabadan inmeyin! Bekleyin orada! Ben eve telefon edeceğim.»

Sonra adam taş ayaklardan birinin arka tarafında bulunan bir telefon âhizesine doğru yürüdü.

Mason, «Nasıl? İyi bir karşılama, değil mi, Dellâ?» dedi.

— «İyi yahut kötü, bence tedbirli olmak her zaman için faydalıdır. Bu ev oldukça تنها bir yerde. Eh, Mister Addicks de zengin bir adam olunca, alınan tedbiri normal karşılamak lâzımdır.»

Kapıcı biraz sonra telefonu kapadı ve bir düğmeye basarak otomatik kapının açılmasını temin etti. Sonra yarı açık olan cama doğru eğildi ve: «Beyefendi sizi bekliyor.» dedi. «Arabanızı şu yol üzerinde sürün ve binânın sundurması önünde durdurun! Orada sizi biri bekliyecek. Daha önce durmayın sakın! Yoldan dışarı da çıkmayın! Anlaşıldı mı?»

— «Anlaşıldı, anlaşıldı... Söylesenize bana, başka tarafa sapacak olursak, ne olur?»

— «Çok şey olur.»

— «Meselâ ne gibi?»

— «Mâdemki sordunuz, söyleyeyim: Gösterilen yoldan sağa yahut sola saptığınız taktirde, görünmeyen bir ışık demetinden geçersiniz... Geçtiğiniz gibi de, sirenler öter, projektörler yanar ve içinde polis köpeklerinin bulunduğu kulübelerin kapıları açılır... Kendinize güveniyorsanız, yolun sağ yahut soluna sapınız! Başınıza gelecekleri görürsünüz...»

Adamın uzaklaştığını gören Mason, marşa basıp arabayı sürdü. Her tarafı sarmaşıklarla sarılı ev, biraz sonra meydana çıktı.

Mason, «Yahu burası bir hapishâneye benziyor be!» diye mırıldandı.

Araba sundurmanın altında henüz durmuştu ki, lâmbalar otomatik olarak yandı ve köpeklerin uzaktan gelen

ulumaları duyuldu. Masonla Della arabadan indiler ve Nathan Fallon'un kendilerini beklemekte olduğunu gördüler.

— «Stonehenge'ye hoşgeldiniz, efendim!»

Della Street, «Stonehenge mi?» diye alâkalandı.

— «Bu, mâlikânenin adıdır. Gördüğünüz gibi, burası oldukça geniş bir yerdir. Sayısız oda ve salonu vardır. Mister Addicks, maymunlar üzerinde yaptığı tecrübeleri rahat bir şekilde yürütüyor.»

Mason, «Söyleyebilir misiniz acaba bana, bu tecrübeler neye yarıyor?» diye sordu.

Nathan Fallon, «Mâzur görün ama,» dedi, «söyleyemeyeceğim!»

Bir sessizlik oldu. Fallon, «Buyurun, girin!» diyerek sessizliği bozdu.

Muhteşem görünüşüne rağmen, binânın içi Devlet hapishânelerinden birini andırıyordu. Sağ taraftaki perdeler aralandı ve ince yapılı, uzun boylu bir adam kapının önünde durdu. Hiçbir mânâ taşımayan kurşunî renk gözleri, bir baykuşun gözlerine benziyordu.

Yavaşça, «İyi akşamlar!» dedi.

Nathan Fallon, «Bu bey, Mortimer Hershey'dir.» diye izahat verdi.

Hershey, «Her halde Mister Perry Mason'la tanışmak şerefine nâil oluyorum?» diye sordu. «Yanılmıyorsam, bu hanım da Mis Della Street olacak?»

Mason, «Evet.» diye kuru bir sesle mukabelede bulundu.

— «Şu taraftan buyurmaz mısınız?»

Mortimer onları bir çalışma odası ile bir kütüphâne arasında kalan bir odaya aldı. Odada büyük bir masa, masanın etrâfında da mükellef deri koltuklar vardı. Odanın üç tarafını çevreleyen alçak kitaplıkların üzerinde, şövalyeler devrine âit düello tabloları bulunuyordu.

Mortimer Hershey koltukları çekerek, «Buyurun, oturun, ricâ ederim!» dedi. O da koltuklardan birine ilişti. Nathan Fallon da aynı şeyi yapmıştı.

Mortimer, «Bakın, Mister Mason,» dedi, «Mister Addicks sizden özür diliyor... Beni bu işe memur etti.»

— «Benden özür mü diliyor? Peki ama niçin?»

— «Çünkü sizin gerçek değerinizi kimse farketmemiş.»

— «Yoksa Mister Addicks mi benim gerçek değerimi farketmemiş oluyor?»

— «Hayır, hayır, o değil ama, Fallon... (Hershey başını çevirip Nathan Fallon'a baktı. Bakışında, bir hor görme hâli vardı. Bununla berâber, adam yine de gülümsemeye çalıştı.) Yaa, işte böyle, Mister Mason!»

— «Ricâ ederim, ricâ ederim, hakkımda gösterilen bu iltifata ne hâcet vardı ki?»

Mortimer Hershey hiç vakit geçirmede ve önündeki çekmeceyi çekerek masanın üzerine otuz tâne yüz dolârlık koydu. Sonra parayı Mason'a doğru itti.

Avukat, «Hiçbir şey anlamıyorum doğrusu!» dedi. «Ne-yin karşılığında veriyorsunuz bu paraları bana?»

— «Anlamazlıktan gelmeyin ricâ ederim, Mister Mason! Bu para karşılığında, biz sizden hâtıra defterleriyle resimleri istiyoruz. Emin olun, dostum, Mister Addicks belki de hayâtında hiçbir şey karşılığında bu kadar para vermemiştir! Muhasebecisine kalsaydı, sizdeki şeyler karşılığında sâdece beş dolâr verilmesini tavsiye ederdi... Beş dolârdan ötesi, Mister Addicks'in size bir hediyesidir. Fenâ mı yâni, sâdece beş dolâr için gelir vergisi verirsiniz... Bilmem, ne demek istediğimi anladınız mı?»

— «Oh, tabiî, tabiî, Yalnız anlamadığım bir şey varsa o da, Mister Addicks'in bu hâtıra defterleriyle resimlere neden sâhip olmak istediğidir...»

— «Bir sebep var her halde ama, ben bilmiyorum.»

— «Her halde, her halde... İşte ben de bu meseleyi onunla görüşmek isterdim. Burada onunla konuşacağımı sanıyordum. Buraya da onunla görüşmek üzere geldim.»

— «Mister Addicks rahatsızdır. Bunun için sizden özür diliyor.»

Mason başını iki yana sallıyarak, «Siz onun bana yaralı olduğunu söylemiş ve yazıhâneme kadar gelemeyeceğini belirtmişsiniz.» dedi. «Beni de buraya bunun için getirttiniz. Kendisiyle muhakkak görüşmek istiyorum.»

— «Şey... Mister Mason, arzunuzda ısrar edecek olursanız, Mister Addicks sizi elbette kabul edecektir... Lâkin bu onun verebileceği en fazla paradır. Daha fazla vereceğini hiç sanmam. Tek bir dolâr bile eklemes. Bu parayı ister kabul edersiniz, ister geri çevirirsiniz, size kalmış bir şey bu artık...»

— «Öyle mi? O halde, parayı kabul etmiyorum!»

— «Ama düşünün biraz, ricâ ederim, düşünmeden karar vermeyin!»

— «Bakın, Mister Hershey, ben dolambaçlı yollardan gitmeyi hiç sevmem, lâfı uzatmaktan ise hiç hoşlanmam... Ben Mis Cadmus'un hâtıra defterini çok alâka çekici buldum... Bunun için de her ne olursa olsun, bunlardan ayrılmak istemem. İstemem, çünkü içinde benim için ehemmiyet taşıyan bir ipucu var...»

— «Bir ipucu mu dediniz?»

— «Evet.»

— «Garip şey! Bunun ne olduğunu sorabilir miyim size acaba?»

— «Sorabilirsiniz tabîî... Sorabilirsiniz ama, ben bunu sâdece Mister Addicks'e söyleyebilirim.»

— «Ne yapsak bilmem ki... Mister Addicks'i rahatsız etmek, hiç doğru olmayacak. Bununla berâber, ben yine de bir şeyler yapmaya çalışacağım. Umarım sizi kabul edecektir... Bir iki dakika bekler misiniz, lûtfen!»

Hershey, başını çevirip Fallon'a baktı. Adam bir elektrik cereyanına mâruz kalmış gibi birden ayağa kalktı ve dışarı çıktı.

Sonra Hershey yüz dolârlık banknotları toparlarken Mason'a doğru başını çevirdi, sonra da paraları çekmeceye koydu. Ellerini masanın kenarına dayayarak hiç konuşmadan durdu.

Biraz sonra odanın dip tarafındaki perdeler aralandı ve bir b astona dayanarak topallıya topallıya yürüyen geniş omuzlu bir adam içeri girdi. Yüzünün büyük bir kısmı, sargı içindeydi. Siyah camlı bir gözlük, gözlerini kapıyordu. Sâdece yüzünün sol tarafı meydandaydı. Mason, adamın yeni tıraş olmuş olduğunu gördü. Lâkin sargılar yüzün ne gibi bir şey olduğu hakkında fikir veremiyordu pek. Ama çene oldukça geniş olup alın basıkçaydı. Saçlar kısa kesilmişti.

Hershey, «İşte Mister Addicks...» diye avukata bakarak konuştu. «Mister Perry Mason...»

— «Sizi gördüğüme çok memnun oldum, Mister Mason! Biliyor musunuz, ne zamandır sizden bahsedildiğini duyarım hep... Üzerinize almış olduğunuz dâvâları aşağı yukarı gazetelerde tâkip ettim...»

Hershey, «Bu hanım da Mister Mason'un sekreteri Mis Della Street.» diyerek takdim işini bitirdi.

«Öyle mi? Memnun oldun... İyi akşamlar, Mis Street! Sizinle tanıştığıma da memnun oldum... Yalnız kusuruma bakmayın, pek berbat bir kılığım var... Yüzüme bakılacak gibi değil, görüyorsunuz işte... Belki haberiniz olmuştur, ben hayvanlar üzerinde bâzı tecrübelerle girişmiş bulunuyorum. Gelin görün ki, bu bâzan kolay olmuyor. (Sargıların altında kalan ağızda gülümsemeye benzer bir hareket oldu.) Gorillerimden biri var, kafesinin yanından geçtiğim sırada, ceketimden tutup çekmez mi... Kendimi hemen geriye attım... Aklım sıra kurtulmak istiyordum... Ama domuz hayvan ayaklarımdan birini yakalamaya muvaffak oldu... Kendimi yerde buldum... Yüzüm sıyrıldı... Şuram buram berelendi... Gerçi ağrım sızım yok ama, herkesin karşısına kolayca çıkamıyorum.»

Benjamin Addicks sözlerini bitirmiş ve koltuklardan birine usulca ilişivermişti.

Geri dönmüş olan Nathan Fallon, «Goril, Mister Addicks'i boynundan yakalamak istiyor olmalıydı.» diye iza-hata girişti. «Muvaffak olsaydı, kuvvetli parmakları ile Mister Addicks'i boğardı her halde...»

Milyoner, «Sen de işi amma büyütüyorsun, Nathan!» diyerek müdâhalede bulundu. «Ne biliyorsun canım, hayvan belki de kravatıma göz dikmişti! (Mason'a doğru döndü.) Haberiniz var mı bilmem, goriller insanların üzerinde bulunan eşyâdan pek hoşlanırlar. Eh öyle olunca da, bir kravat bile onları bâzan bu gibi teşebbüslere iter.»

Perry Mason, «İşinize karışmak gibi olmasın ama, Mister Addicks,» dedi, «bu gibi tecrübeler pek tehlikeli olmuyor mu acaba?»

— «Yoo, ben hiç de öyle düşünmüyorum. Çünkü kendimi bu gibi ilmî araştırmalara vakfetmiş durumdayım âdeta... İnsan öldürme arzusu, bu dört elli hayvanların bünyelerinde de yer etmiş midir, etmemiş midir, bunu anlamak istiyorum.»

— «Yanılmıyorsam, siz bu suallerin cevabını aşağı yukarı almış bulunuyorsunuz. Gorillerinizden biri, bir insan öldürdüğü takdirde tecrübeleriniz de son bulmuş olacaktır. Bana öyle geliyor...»

Avukata soğuk bir tavırla bakan Addicks, «Görüyorum

ki, siz benim ne aradığımı pek anlayamamışsınız, Mister Mason!» dedi. «Bunu burada size tafsilâtiyle anlatacak değilim. Beni asıl alâkadar eden taraf, ipnotizmayı gerçek şekilde izaha çalışmaktır. Birçok kimse var ki, benim yapmakta olduğum tecrübelerle omuz silkiyor... Ama vız gelir bana! Ben bu iş için bu gorilleri satın aldım... Hepsi de benim malımdır... Bana âittir! Şu, yahut bu, istediğini söylesin, umurumda değil!»

— «Ben bu fikri paylaşamayacağım.»

— «Anlamadım, ne demek istiyorsunuz?»

— «Bence hiçbir insan, canlı bir mahlûka sâhip olamaz... Yâni demek istiyorum ki, hayvanların da hürriyete ihtiyâcı vardır, hattâ haklarıdır bu onların... Neyse, neyse, bu bahsi geçelim... Siz beni bir mesele hakkında görmek istemiştiniz galiba.»

— «Evet ama, bana öyle geliyor ki, sizinle anlaşmak güç olacak. Hâtıra defterleri için, size üç bin dolâr teklif etmişler... Ama siz bunu kabul etmemişsiniz. Yapılan teklifi mâdemki bu şekilde değerlendiriyorsunuz, o halde biz size ancak beş dolâr verebiliriz! Bilmem, ne demek istediğimi anlayabildiniz mi?»

— «Ne demek, ne demek, gayet iyi anladım. Evet, para sizin, ama unutmayın ki, defterler de bende bulunuyor!»

— «Gelin, sizinle şöyle dostça bir anlaşma yapalım, Mister Mason! Şurası muhakkak, siz meşhur bir avukatsınız, bunu kabul ediyorum, ama bir hususa dikkatinizi çekmek isterim, defterleri gazetecilere vermek suretiyle bir skandal yaratmak istiyorsanız, aklınızdan çıkarın bunu! Zirâ böyle bir şey yaptığınız takdirde, sizi mahvederim!»

Mason, «Bu tip konuşmalar, ancak memurlarınızı tesiri altına alabilir.» diyerek ayağa kalktı. «Bununla berâber, ben bir hususu anlamış bulunuyorum: Siz korkuyorsunuz... Haydi gel, Della, gidiyoruz!»

Odadan dışarı çıktılar. Üç adam, onları tâkip ediyordu. Mason, holde durdu.

— «Bana yardım edebilir misin, Della?» diye sordu.

Addicks, «Hayrola, ne yapacaksınız?» dedi.

— «Şu taş kavanozda ne olduğunu öğrenmek istiyorum.»

— «Peki ama, bunun içinde bir şey olduğunu da ne-

reden çıkardınız şimdi? Böyle bir düşünceye saplanmanızın sebebi ne acaba?»

Perry Mason, «Hâtıra defterleri, Mister Addicks, hâtıra defterleri!» diye gülümseyerek cevap verdi.

— «Pekalâ, dediğiniz gibi olsun! Nathan, şu kavanozu yere indirin de, Mister Mason içinde ne olduğuna bak-sınlar!»

Adamın emri yerine getirildi. Ağız kısmı yere doğru eğdirilen kavanozdan ilk olarak üzerinde iri bir elmas bulunan bir yüzük yuvarlanıverdi.

Mister Addicks, «Olur şey değil, bu benim tek taş yüzüğüm!» diye haykırdı.

Plâtinli yassı bir saat de yere düşmekte gecikmedi. Fallon, saati eline alıp baktı. Mason, «Biraz daha eyin, biraz daha eyin!» diye emretti.

Birkaç mâdenî ufak para, bir cüzdan, bir pudriyer, bir yüksük ve değeri olmayan başka bir yüzük, yere düşüver-diler.

Mason, «Hâtıra defterlerinden birinde okumuştum, Pete adında bir maymun varmış...» dedi. «Helen Cadmus'un yazdığına göre, bu hayvan genç kızın pek beğendiği eş-yâları çalmayı, sonra da bunları eski bir Yunan kavanozuna koymayı âdet hâline getirmişmiş...»

Büyük bir hayret ve şaşkınlık içinde bulunan Addicks, «Demek... Demek şimdi her şey anlaşılmış oluyor...» diye mırıldandı.

Mason onun gözlerinin içine bakarak, «Yanılmıyorsa,» dedi, «Josephine Kempton'un size karşı açtığı iftira dâvâsının görülmesine yarın öğleden sonra başlanacaktı, değil mi?»

Addicks, «Tuh, sâhiden de öyle!» diye hayıflandı.

Fallon, «İşte her şey meydanda!» diye atıldı. «Görüyorsunuz işte, Benny, Büyük Perry Mason, Helen Cadmus'un hâtıra defterlerini neden satmak istemiyor, bunları neden elinde bulundurmak istiyor, o şekilde davranmak istemesinin sebebi meydanda!»

Addicks, «Sus sen, konuşma!» diye bağırdı. Sonra Mason'a doğru dönerek, «Doğrusu ya, siz çok yaman bir insanmışsınız, Mister Mason!» dedi. «Severim sizin gibileri, takdir ederim... Söyler misiniz bana, lûtfen, siz bu işde ne gibi bir oyun oynuyorsunuz?»

— «Ben oyun moyun oynamıyorum.»

Fallon, «Haydi canım, kime yutturuyorsunuz?» diye atıldı. «Anlamadık mı biz sanki, siz bütün bunları holden geçtiğiniz sırada kavanoza koydunuz! Şimdi de kalkmış böyle bir hikâye uyduruyorsunuz... Gûya bunları oraya bir maymun saklamıştır...»

— «İyi ama ben eve geldiğimde, siz benim yanımda bulunuyordunuz.»

— «Olabilir. Ama önde gidiyor ve size yol gösteriyordum. Sırtım size doğru dönüktü.»

Mason, «Fallon!» diye bağırdı. «Bana bakar mısınız, lûtfen! Ama gözlerimin içine bakın sâdece!»

Nathan Fallon, kendisinden isteneni yaptı.

Bunun üzerine Mason, «Siz fermanlı bir yalancısınız!» diye konuştu.

Fallon'un yumrukları sıkıldı. Fakat Addicks, «Yavaş olun, yavaş olun!» diye müdâhalede bulundu. «İşi büyütmeyin o kadar... Hershey, benim sana karşı sonsuz güvenim var! Mister Mason holden geçtiği sırada, siz bir tarafta duruyor, yahut da yürüyordunuz muhakkak... Sayın avukat, kavanoza yaklaşmış mıydı acaba?»

— «Hayır, yaklaştığını görmedim. Gerçi kavanoza dikkatle baktı ama, yaklaşmadı. Yaklaşıp içine bir şey atsaydı, gözümünden kaçmazdı bu hareket. Sonra bir husus var ki, bunu kimse düşünmüyor. Dikkat edecek olursanız, bu eşyâ toz içindedir. Bu da onların oraya çok evvelden konulmuş olduğunu isbat etmektedir.»

Addicks, «Sâhiden de öyle.» dedi. «Bunu nasıl da düşünmedik. Ah. Fallon, her zaman böyle yaparsın sen, iki kere ikinin dört ettiğini bir türlü kabul etmezsin! Ricâ ederim, bir kenarda otur ve sesini çıkarma!»

O sırada antredeki telefonun sesi duyuldu. Fallon reseptörü kaldırdı ve : «Alô! Ben Nathan Fallon...» dedi. «Kim? Kim dediniz? İyi ama Mister Addicks kendisini beklemiyordu. Bir dakika, lûtfen, bir dakika! (Addicks'e doğru döndü.) Avukatınız **Sidney Hardwick** gelmiş. Sizinle muhakkak görüşmek istiyormuş...»

— «Hoppala! O da nereden çıktı şimdi? Onu kabul edemeyeceğimi. Zirâ bugün beni ziyâret edenlerin sayısı belli değil. Oldukça yoruldu. Söyleyin, gitsin! Bir daha da çağırılmadan gelmesin!»

— «Ama... ama Mister Addicks, onu kovmak gibi olmaz mı bu? Demin de söylediğim gibi, sizinle mühim bir meseleyi görüşecekmiş.»

— «Amma da iş be! Kuzum, ne yapmam gerektiğini bana sen mi dikte edeceksin yoksa? Seni içinde bulunduğun belâdan ben kurtarmıştım, bana şükran borçlusun... Seni günün birinde aynı belânın içine atabilirim yine... Anlamıyor musun, Mister Hardwick'i kabul edemem diyorum. Söylemek istedikleri ister mühim olsun, ister olmasın, vız gelir bana!»

Addicks topallıya topallıya uzaklaştığı sırada birden durdu ve: «Doğrusu ya, bize güzel bir oyun oynadınız, Mister Mason!» dedi.

Addicks'in gitmesiyle Hershey, Fallon'a baktı. «Hardwick'le sen meşgul oluver bâri, Nathan!» diye mırıldandı.

Fallon elini reseptörün üzerinden çekti ve: «Parmaklıklı kapıyı açın ve Mister Hardwick'in içeri girmesine müsaade edin!» diye emir verdi. Âhizeyi yerine koyduktan sonra da, «Sizden bir iki dakika daha beklemenizi ricâ edeceğim, Mister Mason!» dedi. «Size karşı biraz sert davrandım, kusurumu bağışlayın, lûtfen! Ne yapayım, Mister Addicks'in menfaatlerini korumak zorundayım. Ama işte gördünüz, bana ne şekilde teşekkür etti! Hah, Mister Hardwick de geliyor... Buyurun, Mister Hardwick, buyurun!»

Hardwick, altmış yaşlarında yüzü kemikli bir adamdı. Uzun bir burnu, gür kaşları vardı. Siyah kordonunun ucu boynuna tutturulmuş olan kelebek bir gözlük kullanıyordu. Sağ kulağında sağırlara mahsus bir cihazın düğmesi görölüyordu.

— «Merhaba, Nathan, ne var ne yok bakalım? Benny nasıl?»

Fallon, «Benny iyi değil.» diye cevap verdi. «Sizi maalesef kabul edemeyecek.»

Hardwick, «Nasıl, beni kabul edemeyecek mi?» diye sordu. «Ama çok mühim bir iş var ortada. Vasiyetnâmesiyle alâkalı bir husus...»

Mason ile Della Street'i işâret eden Fallon, «Olabilir, dostum, olabilir ama, görüyorsunuz ki, vasiyetnâmeden daha mühim işler de oluyormuş!» diye gülümseyerek konuştu. «Canımızı sıkan bir husus var da... Perry Mason, aramızda bulunuyor.»

Hardwick, «Tuh be, sâhiden de öyle!» dedi. Sonra Mason'un elini sıktı. Avukat ona Della'yı takdim etti. Sonra Hardwick, «Hayrola, Mason,» diye sordu, «sizi buraya getiren sebep nedir acaba?»

— «Beni buraya Mister Addicks çağırmıştı... Ortada oldukça değişik bir mesele var. Mister Fallon bunu size birazdan izah edecektir... Mamafih, ben kısaca anlatayım: Biliyorsunuz her halde, Mister Addicks, bâzı değerli mücevherlerinin Misis Kempton tarafından çalındığını iddia etmişti. Gelin görün ki, bu hırsızlık, bir maymunun eseriymiş...»

Hardwick'in yüzündeki yumuşaklık bir anda kayboldu ve yerini ciddî bir ifâdeye terketti.

— «Ben bu işden bir şey anlayamadım, Nathan! Ne oldu ne bittiyse, nakleder misiniz bana, lûtfen! Mister Mason Benny'yi niçin görmeye gelmişti.»

— «Helen Cadmus'un hâtıra defteri hakkında görüşmek için.»

— «Haa, şimdi hatırlıyorum, INQUISER'de Mister Mason'un resmini görmüştüm... Zâten ben bu meseleyi Benny ile görüşmek istiyordum.»

— «Biz bu defterleri almak için Mister Mason'a para teklifinde bulunduk.»

— «Ne kadar meselâ?»

— «Üç bin.»

— «Ne oldu sonra peki?»

— «Mister Mason, teklifimizi reddetti.»

Hardwick kaşlarını çatarak, Mason'a döndü ve: «Haa, bakın, aziz meslekdaşım, hareketinizi hiç mi hiç beğenmedim...» dedi. «Yerinizde olsaydım, hiç tereddüt etmez teklif edilen parayı kabullenirdim.»

— «Şâyet bu beyler bana karşı nâzik bir şekilde davransalardı, ben de bir şeyler düşünür, hattâ defterleri onlara hediye ederdim. Ama şimdi fikrim değişti. Değişti diyorum, çünkü gördüm ki onlar bir şeyden korkmaktadırlar, bir şeyden korktukları için de ne pahasına olursa olsun o defterleri almak istiyorlar. İşte ben de onların neden korktuklarını anlamaya, daha doğrusu keşfetmeye azmettim!»

Hershey, «Mesele meydanda...» diye atıldı. «meşhur

avukatımız, hiç de hoş olmayan bir reklâm vesilesi yapıyorlar kendilerine...»

Fallon o sırada kavanoz hâdisesini Hardwick'e bir iki kelimeyle anlatmıştı. Avukat, «Hmmm... Durum şimdi değişmiş bulunuyor.» diye mırıldandı. «Sormak ayıp olmasın ama, Mister Mason, sizin bu işdeki menfaatiniz nedir?»

— «Hiçbir menfaatım yok. Mesele beni sardı, hepsi o kadar...»

— «Bunu biraz önce de söylemiştiniz. İyi ama, mesele sizi nasıl sardı meselâ? Durumla niçin alâkalandınız? Sonra size kim başvurdu?»

— «Hiç kimse.»

— «Olur şey değil! O halde ben Mister Addicks'e söyleyeyim de, yarın öğleden sonra başlayacak olan duruşmada sizden de yardım görmemiz için emir versin...»

Mason, «Çok müteessirim ama,» dedi, «Mister Addicks'in hesâbına çalışmama imkân yok. Bir defâ bu iş için serbest değilim. Sonra...»

— «Yoksa Misis Kempton mu size başvurmuştu? Olur a, onun haklarını müdafaa etmeye söz vermişsinizdir belki...»

— «Hayır, ortada henüz böyle bir şey yok. Ama ben Misis Kempton'un avukatı ile görüşmüştüm.»

— «Pekalâ öyleyse, gelin sizinle her şeyi açıkça konuşalım, Mister Mason! Biz gerek Misis Kepmton'a, gerekse avukatına bir teklifte bulunmayı düşüneceğiz. Siz o zamana kadar bütün bu olanlardan onlara bir şey söylemeyin! Bilmem anlatabildim mi?»

— «Anlatabildiniz tabîî, elbette ki anlatabildiniz, ne var ki, ben Etna ve Douglas Hukuk İşleri firmasından James Etna ile görüşmek ve hâtıra defterinde kavanozla alâkalı bir pasaj bulunduğunu kendisine bildirmek zorundayım. Zirâ onunla o şekilde anlaştık.»

— «Fakat Mister Mason, bu size bir şey kazandırmaz ki! Hattâ o şekilde davrandığınız için, ilerde pişman bile olabilirsiniz. Yâni demek istiyorum ki, başınız belâya girebilir.»

Mason, omuzlarını silkti.

Hardwick, «Gelin meseleyi sizinle bir de kanunî bakımdan mütalâa edelim...» dedi. «Mister Addicks'in Misis Kempton hakkında yazmış olduğu şeyler şâyet doğruysa,

ortada iftira diye bir şey yok demektir. Mister Addicks, mücevherlerin kadın tarafından çalınmış olabileceği ihtimalini birinden duymuş olduğunu söyleyince, dâvânın düşmesi gerekir...»

Mason, «Ricâ ederim, ricâ ederim, ben şu anda kim-
senin avukatı değilim...» diye esneyerek konuştu. «Hiç kimseyle bu mesele için bir anlaşma imzâlamadım. Böyle olunca da, lûzumsuz yere kanundan, hukuktan bahsetmeye yanaşmam...»

— «Anlıyorum, Mister Mason, siz bir tesâdüf eseri olarak bu işle alâkalandığınızı söylemek istiyorsunuz... Yalnız bir sual sormak isterim size: Bu mücevherlerin Yunan kavanozunda bulunduğunu, Helen Cadmus'un hâtıra defterlerini okuduğunuz zaman mı anlamıştınız?»

— «Evet.»

— «O kısım, bizzat Helen Cadmus tarafından mı yazılmıştı?»

— «Bunun hakkında size tam bir şey söyleyemem, aziz meslekdaşım!»

— «O halde bu hâtıra defterleri, bunun böyle olduğunu isbat edecek bir delil değildir. Sâdece Helen Cadmus'un yazmış olduğu bir şeydir bu.

Helen bunu belki de bir maksada dayanarak yazmıştır. Meselâ... meselâ şöyle olabilir: Aslında mücevherleri çalan kimse, genç kızdır. Çalmış olduğu değerli eşyayı kavanoza koyar, sonra da hâtıra defterine tarafınızdan okunan pasajı çiziktirir... Helen her şeyi düşünmüştür. Günün birinde mücevherleri çalmakla suçlanırsa, işin içinden kolayca sıyrılacak ve suçu maymunun sırtına yükleyecektir. Neyse, aziz meslekdaşım, kafanızı bu gibi faraziye ve ihtimallerle yormak istemem... (Fallon'a baktı.) Nathan, en iyisi hiç vakit geçirmeden biz Mister Addicks'le konuşalım!»

— «Ama Mister Addicks, sizi kabul edemeyecek. Bunu size söylememi istedi benden... Kendisi yaralıdır. Yaptığı tecrübeler sırasında, bir goril tarafından az kalsın öldürülüyordu. Ben sahneye şahit oldum.»

Kaşlarını çatan Hardwick, «O halde, Nathan, Mister Mason ile Mis Street'i burada uzun zaman tutmamıza hiç lûzum yok! Ben geldiğim zaman, gitmeye hazırlanıyorlardı yanılmıyorsam?»

Mason, «Evet, öyle olmuştu.» dedi.

Hardwick, Mason'un elini sıktıktan ve Della'nın önünde hafifçe eğildikten sonra, «O halde sizlere iyi akşamlar dilerim!» diye ilâve etti.

Fallon, «Kapıda duran adama telefon edeyim de, size yol göstereyim!» dedi. «Haa, unutmayın sakın, kapıya doğru giderken yolda durmak ve arabadan inmek tehlikelidir! İyi geceler!»

Mason, «İyi geceler, iyi geceler!» diye mukabelede bulundu.

BES

Stonehenge mâlikânesinin demir kapısı üzerlerine kapandığı zaman, Della, «Eee, şimdi ne yapıyoruz, Patron?» diye sordu.

Mason motörü çalıştırdıktan sonra, «Her şeyden önce, şu James Etna ile görüşmenin çârelerini araştırmamız lâzım.» dedi. «Allah'tan adam yatmamış olsa! Önümüze çıkacak ilk büfeden ona telefon edersem, iyi olur.»

— «Şey... Patron, siz de farkettiler mi bilmem, evin içinde garip bir koku vardı...»

— «Elbette farkettiler, bir ahır kokusuydu bu. Eh, evde goriller olduğuna göre, buna şaşmamak lâzım! Evet, bu ev bana garip göründü... Şu Benjamin Addicks hakkında da bilgi sâhibi olmak isterim. Bununla berâber, bu iş ne de olsa bizi alâkadar etmemeli, Della! Etna'ya bir hizmette bulunur, sonra da bu işi düşünmeyiz.»

Birkaç dakika sonra Perry Mason bir büfenin telefon kabininde meslekdaşına şunları söylüyordu: «Sizi böyle geç vakit rahatsız ettiğim için, beni mâzur görün, Etna! Ama rahatsız etmem gerekiyordu. Addicks'in avukatı, bir uzlaşma yolu bulmak üzere sizinle temas kurmak isteyecek. Bana karşı gösterdiğiniz nâzik hareket münasebetiyle, sizi ikaz etmeyi borç bildim.»

— «Sanmam ki Addicks bir uzlaşmaya râzı olsun... Bu adam, her ne olursa olsun, bir işi sonuna kadar götür-

mek isteyenlerden biri. Mücâdeleden yılacağını zannetmiyorum.»

— «O öyle düşünebilir, buna bir diyeceğim yok. Ama avukatı Sidney Hardwick, yarın sabah ilk saatlerde sizi arayacak ve bir uzlaşma teklifinde bulunacaktır.»

— «Neler oldu, anlatsanıza bana, Allahaşkına!»

— «Yüzükle saati buldular.»

— «Buldular mı? Ne söylüyorsunuz? Nasıl ve nerede buldular peki?»

— «Aslına bakacak olursanız, her ikisini de ben buldum.»

— «Siz mi buldunuz? Olur şey değil doğrusu!»

— «Evet, ben buldum. Helen Cadmus'un hâtıra defterlerinden birinde bir pasaj okumuştum. Genç kız, kendisinin pek beğendiği bâzı eşyâyı maymunlardan birinin bir tarafa saklamaya alışık olduğunu belirtiyordu. Addicks'i görmeye gittiğim zaman, holde bulunan bir Yunan kavanozuna bakmanın yerinde bir hareket olacağını kendisine ilham ettim. Misis Kempton tarafından çalınmış olduğu iddia edilen eşyâ, oradaydı.»

— «Vay canına! Durum şimdi tamâmiyle değişmiş bulunuyor. Sırası gelmişken açıkça söylemeliyim size, Mason, ben müvekkilimin suçsuz olabileceğine pek ihtimal veremiyordum! Gerçi kadın nâmuslu bir kimseye benziyordu, bunu inkâr edemem, lâkin Addicks de o kadar kat'i bir şekilde konuşuyor, şüphelerinden o kadar bâriz bir şekilde bahsediyordu ki, ne yalan söyleyeyim, teredî içinde kaldım...»

— «Öyle düşünmüş olmanız normaldir. Fakat Hardwick mücevherlerin bulunmuş olmasının durumunda hiçbir değişiklik yapmayacağını söyledi. Addicks'in o şekilde iddiada bulunmasına sebep, birinin bunu ona ilham etmesiymiş... Yâni kadın hakkında biri ona şüphe çekici bir şeyler söylemiş.»

Etna telefonun öbür ucunda bir kahkaha koyuverdi ve: «İsteddiği kadar hukuk dilbazlığı etsin, eline bir şey geçer mi görürüz bakalım!» dedi. «Şu andan itibâren, ben işi sıkı tutacağım... Düşünün bir defâ, orta yaşlı bir kadın ki hayâtını kazanmak zorunda olduğundan bir milyoneri memnun etmek için elinden gelen gayreti esirgememekte ve nâmuslu bir insan olarak çalışmaktadır... Hal böyley-

ken, bir de bakıyoruz ki, bu milyoner bey kadına birdenbire yol vermiştir. Yol vermekle de kalmamış, kendisine âit bir yüzükle plâtin bir saatin onun tarafından çalındığını iddia ederek kadını önüne gelene kötölemiş ve onun başka yerlerde iş bulmasına mâni olmuştur... Derken bir de ne görüyoruz, çalındığı sanılan yüzükle saat adamın evinde bulunmuyor mu... Müvekkilimin beş parası yoktu, dolayısıyla başka bir iş bulmak için epey zorluk çekti. Addicks ise birçok defâ milyoner bir kimsedir. İşin içinden sıyrılmak için, istedikleri kadar çalışsınlar, ama bir halt karıştıramayacaklar. Zafer bizimdir.»

— «Elbette, elbette... İşte ben de bunun için sizi ikaz edeyim demiştim...»

— «Oh, çok teşekkür ederim. Mister Mason, bize büyük yardımınız dokundu! Bilmiyorum ama, bu işi birlikte yürütmemizi arzu edersiniz belki de... Gerçi en şimdilik Misis Kempton ile ücret meselesini konuşmuş değilim ama, bize verdiğiniz bilgi için bir şeyler düşünebiliriz...»

Mason, «Bakın, Mister Etna,» diye atıldı, «beni anlamaya çalışın, lûtfen! Bu dâvâ için size bir ortaklık teklif etmek niyetinde değilim. Vermiş olduğum bilgiye gelince; her insanın yapması gereken bir harekettir.»

— «Demek öyle? O halde söyleyin, lûtfen, benden ne istiyorsunuz?»

— «Hiçbir şey istemiyorum. Sâdece bir ricâm var: Yapacağınız anlaşmadan sonra, Misis Kempton beni yazıhânemde ziyâret etsin!»

— «Anlamadım, sizi yazıhânenizde ziyâret mi etsin?»

— «Evet. Helen Cadmus'un garip bir şekilde ölmesi, beni çok düşündürüyor. Bu meseleyle alâkalı her türlü hususu öğrenmek ve lûzumlu bilgileri toplamak istiyorum.»

— «Hay hay, bundan kolay ne var. Misis Kempton, istediğiniz saatte sizi ziyâret edecektir.»

— «Yarın sabah, onda gelse, nasıl olur?»

— «Mutabıkız. Ben de geleceğim. Hem elinizi sıkar, hem de asil hareketiniz karşısında duymuş olduğum şükran hislerimi bildiririm. İyi akşamlar, Mister Mason!»

— «İyi akşamlar!»

Della Street, «Misis Josephine Kempton ile avukatı James Etna geldiler, Patron!» dedi.

— «Haa, öyle mi, çok iyi, çok iyi! Dikkat ettin mi, ne biçim insan bunlar?»

— «Misis Kempton elli yaşlarında, zayıfça bir kadın. Yüzündeki ifâdelerin mânâsı pek anlaşılamıyor. Belli ki hayat ona hiç gülmemiş. Her şeyi büyük bir tevekkülle karşıladığı muhakkak.»

— «Ya Etna? O nasıl bir adam?»

— «Enerji dolu genç bir avukat! Hayranlarınızdan olduğunu her hâliyle belli ediyor. Sizinle tanışmak için de sabırsızlanıyor.»

— «Pekalâ, alıver içeri de görelim! Bakalım onlardan neler öğreneceğiz...»

Della Street bekleme salonuna geçti, biraz sonra da ziyâretçilerle birlikte yeniden göründü. Otuzbeş yaşlarında olan James Etna, Mason'un elini sıkmak üzere hızla ilerledi.

— «Mister Mason, bu ânın benim için ne büyük değer taşıdığını imkânı yok tasavvur edemezsiniz! Bu arada dün geceki konuşmamız sırasında bana söylediklerinizi hiçbir zaman unutamayacağımı belirtmek isterim. O telefon konuşmasından sonra, ben çok şeyler öğrenmiş bulunuyorum.»

Mason, «Ricâ ederim, efendim, ricâ ederim,» diye gülümseyerek mırıldandı, «sizlere faydalı oldumsa, ne mutlu bana! Yanınızdaki hanım, Misis Kempton olacak her halde?»

Misis Kempton avukatın elini sıktı ve: «Nasılsınız, Mister Mason?» diye sordu.

Etna, «Ne oldu biliyor musunuz, Mister Mason,» diyerek araya girdi, «siz telefonu henüz kapatmıştınız ki, Hardwick beni aradı. Beni o saatte rahatsız etmiş olduğu için, bir sürü lâkırdı etti. Sonra da öyle yapmak zorunda kaldığını belirterek dâvânın durdurulması için bana beşbin dolâr teklif etti.»

Mason, «Teklifi kabul ettiniz mi?» diye tarafsız bir edâ ile sordu.

— «Ne münâsebet! Enâyi mi sandınız beni? Ama dün

öğleden sonra bin beşyüz dolâr verselerdi, dediklerini yapmaya belki râzı olabilirdim... Hattâ Mister Addicks, bundan böyle müvekkilim hakkında en ufak bir şey söylemeyeceğine dâir vaatte bulunsaydı, buna da Eyvallah dedim... Fakat dün gece öğrendiklerimden sonra, böyle bir şeyi kabul etmeme imkân yoktu.»

— «Bravo! Peki, ne oldu sonra?»

— «Ne olacak, adam beş binden yedibin beşyüz dolâra kadar çıktı.»

— «Siz ne yaptınız?»

— «Reddettim.»

— «Sonra ne oldu?»

— «Sonra Hardwick birdenbire sizden bahsetti. Sizinle görüşüp görüşmediğimi sordu.»

— «Siz ona ne dediniz?»

— «Hakikati söyledim. Benimle konuştuğunuzu ve bana çok alâka çekici bilgiler verdiğinizi bildirdim. O zaman Hardwick, (Ben Mister Mason'un bu işe karışmamasını temenni ederdim ama, olacağın önüne geçilemiyor. Artık yapılacak bir şey kalmadı demektir. İşin tarafımızdan halledilmesi gerekiyor... Zâten müvekkilim kimsenin hakkını yemeyen bir insandır. Ne zaman olursa olsun, her türlü fedakârlığı esirgemez. Sırası gelince de şuna buna yardım eder. Bakın, Mister Etna, biz dâvânın durdurulması için size yirmi bin dolâr teklif ediyoruz! Ama son sözümüzdür bu bizim. Bu parayı da kabul etmezseniz, o zaman biz gerekeni yapmak üzere faaliyete geçeceğiz. Hattâ direneceğiz. Mister Addicks'in mektubundaki sözlerin bir suç sayılamayacağını, çünkü bunların kulaktan kulağa duyulan bir şey olduğunu iddia edeceğiz...) dedi.»

— «Bu sözler üzerine, siz ne yaptınız?»

— «Teklifi kabul ettiğimizi bildirdim.»

— «Çok güzel! Bana öyle geliyor ki, Hardwick, bu bizim son sözümüzdür! derken hakikati söylemiş oluyordu...»

— «Evet, ben de öyle düşündüm. Gerçi biz bir jüriden, daha iyi bir karar koparabilir ve Addicks'i dize getirebilirdik ama, baktık ki bu iş oluncaya kadar aradan aylar geçecek, dolayısıyla iş iyiden iyiye uzayacak, işte bunun için yapılan teklifi uygun karşıladık. Siz de kabul edersiniz ki, yirmibin dolâr da az bir para değildir. Zafer

nihâyet bizim demektir. Öyle değil mi, Misis Kempton?»

Kadın, Mason'un yüzüne bakarak, «Şüphesiz, şüphesiz!» diye bir hayli düşündükten sonra cevap verdi.

Etna, «Aramızda anlaşmış bulunuyoruz.» diye izahat verdi. «Misis Kempton, paranın dörtte birini bana verecek, geri kalanı da kendisi alacak.»

Mason, «Çok güzel, çok güzel!» diye mırıldandı.

Misis Kempton, «Ben sizi de unutmuş değilim, Mister Mason!» dedi. «Bu onbeş bin dolârdan size de bir şeyler vereceğim. Siz Helen'in hâtıra defterini dikkatle okumamış olsaydınız, ben...»

Perry Mason, «Ricâ ederim, ricâ ederim.» diyerek kadının sözünü kesti, «ne lûzum var buna? Şu hususun bilinmesini ricâ edeceğim: Ben her ikinizden de tek bir dolâr bile alamam! Bununla berâber, meselenin bu şekilde tatlıya bağlanmış olması, beni ziyâdesiyle memnun etti, Misis Kempton! Avukatınızın işini bilir bir hukuk adamı olduğu muhakkak. Haydi bakalım, sıra şimdi sizde! Benim için bir şeyler yapabilirsiniz!»

— «Hay hay, ne isterseniz yapmaya hazırım! Buyurun, söyleyin!»

— «Teşekkür ederim. Ben Helen Cadmus ile alâkalı bilgi topluyorum. Bildiklerinizi bana söylerseniz, memnun olurum.»

— «Hay hay. Şey... Helen Cadmus küçük bir... ama hayır, hayır, yapamayacağım galiba... Ne söyleyeceğimi bilemiyorum.»

— «Çekinmeyin canım, bildiklerinizi olduğu gibi söyleyin! Görüyorsunuz işte, burada biz bize bulunuyoruz.»

— «Şurası muhakkak ki, Helen'in hayâtında üzücü bir taraf vardı...»

— «Onunla ne kadar zaman berâber çalışmıştınız?»

— «İki yıla yakın bir zaman.»

— «Ve onun kaybolmasından bir süre sonra kovulmuşunuz, değil mi?»

— «Evet, iki gün sonra.»

— «Bu kaybolma hâdisesiyle sizin kovulmanız arasında bir münâsebet var mıydı?»

Misis Kempton, başını iki yana salladı. Sonra da, «Hayır!» diye cevap verdi. «Mister Addicks, bana hırsızlıktan dolayı yol verdi.»

— «Ama ricâ edeceğim, Misis Kempton, düşünün ve ona göre konuşun! Ne de olsa, ortada garip bir tesâdüf var.»

— «Biliyorum, biliyorum... Ama Mister Addicks, Helen'in ölümü yüzünden âdetâ harap oldu. Ona karşı büyük bir muhabbet besliyordu. Bana kalırsa...»

— «Bir dakika, lûtfen, bir dakika! Aralarında bir şey var mıydı acaba?»

— «Vallahi ne diyeyim bilmem ki... Aralarındaki münâsebet, bir patronla bir memurun münâsebetinden öteye geçmemiştir. Ama zaman oldu, bu, derin bir dostluk hâlini aldı. Ama hayır, hayır, öyle bir şey olacağını sanmam... Biliyor musunuz, Mister Addicks somurtkan adamın biridir.»

— «Pekalâ, pekalâ! Siz bana ilkin Helen'den bahsedin!»

— «Kız çok güzeldi. Bunu kendisi de biliyordu. Resminin çekilmesinden hoşlanır ve ikide birde aynaya bakmaya bayılırdı. Odasında büyük bir boy aynası vardır. Kaç defâ gördüm, büyük bir hayranlıkla kendini seyrediyordu.»

— «Çırılçıplak mı seyrederdi kendini?»

— «Oh, hayır, çırılçıplak değil ama, iki parçadan ibâret mayoları vardı, onlardan birini giyer aynanın karşısına öyle geçerdi.»

— «Helen, bu tip mayoları yatta bulunduğu zaman da kullanır mıydı?»

— «Evet, fırsatını buldukça...»

— «Yatta misâfir bulunduğu zaman da kullanırdı her halde?»

— «Evet ama, misâfirlerin tanıdığı kimselerden olması şartıyla. Güneş banyosuna bayılırdı. İyice bronzlaşmak için de, bâzan güverte köşküne gider ve güneşe karşı anadan doğma olarak uzanırdı.»

— «Ne dersiniz, Misis Kempton, onun gibi bir genç kızın intiharı, hiç beklenmeyen bir hâdise sayılmaz mı?»

— «Oh, elbette, elbette, öyle sayılır tabî.»

— «İntihar hâdisesi vukua geldiği zaman, siz neredeydiniz?»

— «Yattaydım.»

— «Bu deniz yolculuğu hakkında bir şeyler öğrenmek

istiyorum. Siz bana yardımcı olabilir misiniz?»

— «Bildiklerimi söylemeye hazırım. Mister Addicks, Catalina'ya gitmek istiyordu. Bu gibi yolculuklarda Helen'i her zaman, beni de arada sırada yanına alırdı.»

— «Peki sizin yokluğunuzda, evle kim meşgul oluyordu?»

— «Eve gündüzleri gelen bir sürü hizmetkârımız vardı. Ben hem onlarla meşgul olur, hem de yattaki servis işlerine bakardım. Deniz yolculuklarında da servis işleri bayağı çok olur, Mister Mason! Kamaraların temizlik işlerinden tutun da, sağda solda rastlanacak kirli kadehleri toplamak, ızmarit dolu tablaları boşaltmak, boş şişeleri yerlerine koymak filân hep benim yaptığım işlerdi...»

— «Size yardım edecek biri yok muydu?»

— «Yoktu. Sâdece ben vardım. Bilmem bilir misiniz, ne kadar büyük olursa olsun, insan bir yata fazla hizmetkâr, bilhassa kadın hizmetkâr alamıyor... Erkekler baş taraftaki kamaralarda yatabilirler ama, kadınlarda iş değişiyor... Her bir kadın için, ayrı kamara lâzım.»

— «Pekalâ, pekalâ, biz o gün olup bitenlere gelelim yine!»

— «Mister Addicks, Catalina'ya gitmek istiyor demiştim... Patron, yatın harekete hazır bir hâle getirilmesi için telefon etmişti. Öğleden sonra ikide hareket edecektik... Ama Mister Addicks, son anda ortaya çıkan mühim işler yüzünden gecikti. Oraya ancak beşte gidebildik... Bu arada, sert bir rüzgâr çıkmıştı. Meteoroloji haberlerinde, bir fırtınanın kopmak üzere olduğu bildirildi. Fakat Mister Addicks yine de harekete karar verdi. Raporda verilen haber doğru çıktı. Bir fırtına ile karşılaştık... İster istemez bir tarafa sığınmak zorunda kaldık. Böylece de Catalina'ya ertesi sabah varabildik.»

— «Siz yatın bulunduğu yere otomobille mi gitmiştiniz?»

— «Evet. Mister Addicks'le birlikte.»

— «Peki, ya Helen?»

— «O daha önce gitmişti. Aşağı yukarı bir saat önce... Motosiklete atlamıştı. Gecikmemize sebep olan yazıları yatta tape edeceğini söylemişti... Dediğine göre, bu mevzu ile alâkalı olarak Mister Addicks ona bir sürü yazı dikte etmişti...»

— «Misâfir var mıydı yatta?»

— «Yoktu. Ama Catalina'da birkaç kişiyi alacaktık. Sizin anlayacağınız, oraya giderken sâdece mürettebat, Mister Addicks ve Helen vardı. Bir de ben.»

— «Helen'i son defâ ne zaman gördünüz?»

— «O gün öğleden sonra... Şey, buna gördüm demek doğru olmayacak. Otomobille ilerlediğimiz sırada, Mister Addicks genç kıza büroda dikte ettiği kurye üzerinde bâzı değişiklikler yapacağını söyledi. Yata bindiğimiz zaman da Helen'in kamarasına giderek bir sürü şey dikte etti...»

— «Bir sürü şey dikte ettiğini nereden biliyorsunuz?»

— «Çünkü sesini duyuyordum. Helen'in kamarası, benimkinin yanındaydı. Aynı banyo dâiresinden faydalanıyorduk. Akşam tuvaletimi tamamlamak üzere içeri girdiğimde, Mister Addicks'in bir şeyler dikte ettiğini işittim. Helen de durmadan tape ediyordu. Hem Mister Addicks'in sözlerini, hem de yazı makinesinin sesini aynı zamanda duymuştum.»

— «Sonra ne oldu peki?»

— «Sonra hareket ettik... Bununla berâber, rüzgârla denizin sâkinleşmesini beklemek üzere Mister Addicks dış limanda demir attırdı. Ne çâre ki, deniz de, rüzgâr da sâkinleşmediler. O zaman Mister Addicks, Catalina'ya telefon ederek hava durumunu dostlarına bildirdi. Sonra yatının dünya turu yapabilecek kadar sağlam olduğunu mu düşündü, orasını bilemem, kararını değiştirdi ve hareket emrini verdi.»

— «Siz Mister Addicks'in ne kadar süre ile dikte ettiğini biliyor musunuz?»

— «Yanılmıyorsam, Helen'in yazmaya tahammül edebileceği zamana kadar sürdü bu. Ama ben daha önce uyu-yakalmışım.»

— «Akşam yemeğini yemeden mi uyumuştunuz?»

— «Yo, ne münâsebet! Yemeğimi yemiştim. Sonra kendimi biraz rahatsız hissettim ve bir ilâç aldım... Fakat geceyarısına doğru uyandığımda, gemi sallanarak ilerliyordu. İlâcımdan biraz daha aldım ve yeniden uyudum. Ertesi sabah yediye doğru uyandığımda, fırtınanın dinmiş olduğunu gördüm. Adaya yaklaşıyorduk. Bilmiyorum, iyi hatırlamıyorum, saat belki de sekizdi...»

— «Evet, sonra?»

— «O sırada Helen'in kaybolmuş olduğunu duyduk. Mister Addicks, genç kızın kamarasına inmiş ve... Siz bundan ötesini biliyorsunuz zâten, anlatmama lûzum yok. Yatak hiç bozulmamıştı.»

— «Helen, bir kazâ eseri denize düşmüş olamaz mı?»

— «Güvertede olsaydı, böyle bir şey üzerinde ihtimal yürütülebilirdi. Gelin görün ki, öyle berbat bir havada güvertede ancak mürettebat bulunabilirdi.»

— «Pekalâ! Siz Helen'in günlük hâdiseleri notettiğini biliyor muydunuz?»

— «Evet.»

— «Bu defterlerden dördü, bende bulunuyor. Ama Mis Cadmus'un kaybolmasından aşağı yukarı onbeş gün öncesine âit beşinci defter meydanda yok. Ne dersiniz, kız o sıralarda bu işden vazgeçmiş olabilir mi?»

— «Hayır. Ben bunun aksini iddia edebilirim. Zirâ hâtıra defterini hep yanında, evrak çantasında bulundurdu. Bir iki defâ ona günlük hâtıra defteri yazmanın, doğru bir şey olamayacağını söylemiştim.»

— «Neden öyle söylediniz? Not defteri tutmakta ne gibi bir kötülük olabilir?»

— «Günlük vak'aları yazmakta hiçbir kötülük yok tabii... Ama Helen bir yere kapanır ve saatler boyunca bir şeyler yazar dururdu. Öyle ki, sırasında kimselerle görüşmezdi.»

— «Hah, tamam, şimdi sırası geldi... Helen'in dostları var mıydı, varsa, kimlerden ibâretti?»

— «Vallahi ne diyeyim bilmem ki, Mister Mason, Helen'in hiçbir erkek arkadaşı yoktu.»

— «Hayret doğrusu! Güzelleşmek, bronzlaşmış bir vücuda sâhip olmak, boşuna mıydı yâni?»

— «Bilmiyorum, bir şey söyleyemem. Mamafih, Helen ihtiras sâhibi bir kızdı. Mister Addicks'in sâyesinde, bir gün Hollywood'un yolunu tutacağını, böylece de bir sinema yıldızı olacağını söylerdi hep.»

— «Mister Addicks'in Hollywood'ta ahbabları vardı demek?»

— «Yoo, tam olarak değil... Nüfuz sâhibi bir kimse olması, böyle bir imkânın ortaya çıkmasını sağlayabilirdi. Eski patronum hakkında kötü bir şey söylemek istemem, Mister Addicks bir cemiyet adamı sayılmazdı pek... İçine

kapanık gibiydi. Hayâtında kendisini rahatsız eden bir taraf vardı. Bilmiyorum ama siz belki de onun erkek kardeşi hakkında bir şeyler öğrenmişsinizdir...»

— «Ne yapmış erkek kardeşi?»

— «Bir cinâyet işlemiş.»

— «Nerede işlemiş bu cinâyeti?»

— «Yabancı bir memlekette. Avustralya'da galiba.»

— «Adamı idam mı etmişler?»

— «Öyle sanıyorum. Tek bildiğim husus cinâyet işlemiş olan kardeşine karşı Mister Addicks'in büyük bir muhabbetle bağlı olduğudur. Lâkin bana kalırsa, Mister Addicks korkuyordu.»

— «Korkuyor muydu? Neden korkuyordu meselâ?»

— «Kendinden korkuyordu... Kardeşinin yaptığı işin, kendisi tarafından da yapılacağından korkuyordu... Yanılmıyorsam, bu nokta üzerinde bir şeyler keşfetmeye çalışıyordu.»

— «Yoksa goril ve diğer maymunlar üzerinde yaptığı tecrübeler, böyle bir şeye mi dayanıyor?»

— «Bilemem, tam bir şey söyleyemem. Ama bilhassa goriller üzerinde tecrübeler yapıyor. Dediğine göre, goriller psikolojik bakımdan insana en yakın olan mahlûklar-mış... Gerçi şempanzeler insana en yakın hayvanlarmış ama, goriller daha başka olurmuş. Onların hâli daha alâka çekiciymiş.»

— «Bu goriller, kafeslerde muhâfaza ediliyormuş, öyle mi?»

— «Evet, kafeslerin hepsi de çok sağlamdır.»

— «Hayvanların başında yetiştirici var mı?»

— «Hem de kaç tâne. Hattâ bir psikolog bile var.»

— «Nerede kalıyor bütün bu insanlar?»

— «Hepsi de arka sokağa bakan tamâmiyle ayrı bir binâda kalıyorlar... Pek tabîî, çalışma yerleri de orasıdır. Mâlikânenin bahçesinde gezmek hakkına sâhip değildir hiçbiri... Eve bir dehlizden geçmek suretiyle girebilirler. O da Mister Addicks kendilerini çağırdığı zaman...»

— «Gorillerle geceleri kim meşgul olur?»

— «Hiç kimse. Hepsi kafeslerindedir.»

— «Çok tuhaf doğrusu! Mister Addicks, hiç düşünmemiş ini, bir yangın çıktığı takdirde, ne olur hayvanların hâli?»

— «Bu hususta size hiçbir söyleyemem. Bir şey bilmiyorum ki, söyleyeyim.»

— «Aksilik yapar mı bu hayvanlar?»

— «Oh, içlerinde aksi olanı vardır tabii. Bununla beraber, aşağı yukarı hepsi yavaş yavaş ehlileşmiş sayılır. Kimisi vardır, insanlardan hoşlanır. Onlara karşı yumuşak davranır. Mister Addicks, öyle bir sisteme başvurdu ki, hayvanlar işlerini kendi kendilerine görmeye başladılar. Meselâ bir kampana çaldığı zaman, mâdeni bir kapta bulunan yiyeceklerini alırlar... Ama yemek saati dışında bu teknelere el sürmeye kalktılar mı, bir elektrik cereyanına mâruz kaldılar demektir... Ben bu gibi muameleden hiç hoşlanmıyordum. Helen de öyleydi...»

— «Siz bana Helen Cadmus'un hayâtında üzücü bir taraf olabileceğini söylemişsiniz. Genç kız, bundan size bahsetmiş miydi?»

— «Hayır, bahsetmedi ama, mesele meydandaydı. Bana kalırsa, genç kızın hayâtındaki erkek, ona kendilerinin aynı seviyeden kimseler olmadıklarını îzah etmiş olacak... Yine zannıma göre, Helen adama günün birinde bir yıldız olacağını ve ona lâayık olmaya çalışacağını söylemiştir belki. İşte güzelliğine güvenerek bir sinema artisti olmaya çalışmasının sebebi de budur bence.»

— «Evet, evet, kendisinin sâhiden de güzel bir kız olduğunu resimlerinden anladım. Bu resimlerin kim tarafından çekildiğini, biliyor musunuz siz acaba?»

— «Yanılmıyorsam, Mister Addicks çekmiş olacak. Elinde fotoğraf makinesi, hep resim çeker de, onun için öyle söyledim... Evinde olsun, yatında olsun, bir sürü fotoğraf makinesi vardı.»

Mason, elini çenesine koyarak bir süre düşündü. Sonra, «Ben şu aşk hikâyesine bir türlü akıl erdiremedim.» dedi. «Helen'in hayâtında bir erkek olduğunu ve onun bu erkeği sevdiğini siz nasıl anlamıştınız?»

— «Anlamaya ne lûzum var? Görünen köy kılavuz istemez derler ya, bu da öyleydi işte... Onun gibi güzel bir kız, nasıl olur da kimselerle görüşmez, kimselerle arkadaşlık etmezdi? Olacak iş miydi bu? Ha bire çalışır, hâtıra defterlerinin üzerine kapanır, hiç durmadan yazar, sırası gelince de güneş banyosu yapardı... Hattâ hiç unutmam, kapalı günler için hususi bir lâmba almıştı da, sözüm ona

güneşten mahrum kalmak istememişti. Böyle bir şey, ancak bir erkek için yapılabilir.»

— «Hayatı hep öyle mi geçerdi?»

— «Evet. Pek tabii, yolculuğa çıktığı zamanlar Mister Addicks'e refakat ederdi.»

— «Sık sık olur muydu bu yolculuklar?»

— «Oh, evet! Çünkü Mister Addicks bir sürü ticarî işle alâkalıydı, dolayısıyla seyahat etmek zorunda kalıyordu. Bâzan Hershey ile Fallon'u da yanında götürdüğü olurdu. Bâzan da tek başına giderdi. Yâni yanında Helen bulunurdu.»

— «Verdiğiniz bilgiler için, size çok teşekkür ederim, Misis Kempton! Ancak gitmeden önce bir سوالim daha olacak: Ne dersiniz, Helen'in ölümünde garip bir taraf var mı acaba?»

— «Bakın, Mister Mason, ben gelişigüzel bir şekilde konuşmak istemiyorum, çünkü böyle bir konuşma, ortaya bir sürü dedikodunun çıkmasına sebep olur... Bununla beraber, eğer ben polisten bir kimse olsaydım, tutup da tahkikatı kısa kesmezdim. Didiklerdim bu işi...»

— «Öyle mi? Peki ama neden?»

— «Çünkü... çünkü ben Helen'in intihar ettiğini sanmıyorum. Bana kalırsa, biri sonuncu not defterini aldıktan sonra kızı denize atmıştır...»

— «Böyle bir şey olduğunu nereden kestiriyorsunuz?»

— «Çünkü genç kızın yanından hiçbir zaman ayırmadığı defter, kamarasında bulunamadı. Her şeyini ben topladım. Yanımda da mahallî polisten biri vardı. Genç kızın elbiselerini ve diğer eşyâsını bir valize, kitaplarını da başka bir valize yerleştirdik.»

— «Helen'in âilesi yok muydu?»

— «Bir âilesi olup olmadığı hakkında kimse bir şey bilmiyordu. Hattâ nereden gelmiş olduğundan bile kimse haberdar değildi.»

— «Peki ama, nasıl olur, Nathan Fallon, Mis Cadmus'un uzak akrabası olduğunu söylüyor.»

Yaşlı kadın, «Kim dediniz, Nathan Fallon mu dediniz?» diye sordu. «Ne münâsebet, ne münâsebet! Onun akrabası makrabası olamaz. Neden dersiniz, Helen ondan nefret ederdi âdeta...»

— «Genç kız o zamanki durumunu Fallon'a borçlu olmasın sakın?»

— «Hayır, efendim, hayır, öyle şey olamaz! Ne diyorum ben size, Helen ondan nefret ediyordu diyorum, anlasanız!»

— «Peki, peki... Siz nasıl buluyordunuz Nathan Fallon'u?»

— «Hiç de sevimli ve ciddî bulmuyordum.»

— «Sakın bu Fallon kıza bir şey yapmaya kalkmış olmasın?»

— «Helen'e mi? Oh, tabii... Başlangıçta ona yaltaklanıyordu. Ama kız söylediği sözlerle ona haddini bildirmiş olacak ki, bir daha sırnaştığını görmedim.»

— «Size tekrar teşekkür ederim, Misis Kempton! Öğrenmek istediklerimi bana bildirmiş bulunuyorsunuz. Ben bilhassa şu kaybolan defterle alâkalanmıştım.»

— «Bunu ben de birkaç defâ düşündüm. Pek tabii, kız kendini denize attığı sırada defteri de yanında bulundurmuş olabilir... Sonra bir husus daha var ki, zihnimi kurcalayıp duruyor, Mister Addicks'in dikte ettirdiği yazı ne oldu acaba?»

Mason, «Nasıl?» diye heyecanla sordu.

— «Evet, mektup mu, doküman mı her neyse, ben bunu kamarada bulamamıştım. Bilmiyorum, kızın yanından ayrılırken belki de Mister Addicks berâberinde götürmüştür. Ama ben yine de bundan şüphe ederim. Fikrime göre, Helen bu yazı işini ertesi gün bitirmiş olacak. Çünkü fırtına koptuğu zaman, işe ara vermek zorunda kalmışlardı.»

— «Çok garip! Kızın intihar etmediğine, bir kazâya da mâruz kalmadığına kanaat getirecek olursak, o zaman ortaya şöyle bir ihtimal çıkıyor: Helen Cadmus, öldürülmüş olamaz mı?»

Misis Kempton, «Oh, evet, evet, olmayacak şey değil!» diye Mason'un yüzüne şaşkın şaşkın bakarak mırıldandı.

— «Hepsi bu kadar, Misis Kempton, geldiğiniz için tekrar tekrar teşekkür ederim!»

— «Asıl ben size teşekkür ederim, efendim!»

Misis Kempton ile avukatı James Etna, müsaade isteyip ayrıldılar.

Della Street, «İşte bir iş ki, hemen aydınlanıverdi!»

dedi. «Ve siz çifte bir iş gördünüz, Patron! Zirâ beşbin dolârlık ücret, bu genç avukat için mühimsenmeyecek bir para değil!»

— «Evet, orası öyle... Ama ben bu işin aydınlanmış olduğunu kabul etmiyorum! Çünkü Helen Cadmus'un esrârengiz bir şekilde kaybolması, zihnimi kurcalayıp duruyor.»

— «Yoksa siz onun intihar etmiş olacağına ihtimal vermiyor musunuz?»

— «Evet. Bana öyleg eliyor ki, işin içinde bir cinâyet var.»

— «Ama Patron, bunun böyle olduğunu ispat edecek bir delil yok ki ortada!»

— «Olmayabilir. Lâkin ben bunun öyle olduğunu sanıyorum. Helen Cadmus'un hâtıra defterleri, bir nevi yalvarma, imdâda çağırma mânâlarını taşıyor.»

YEDİ

O akşam geç vakitlere kadar yazıhânede kalan Perry Mason ile Della Street, telefonun ısrarlı bir şekilde çalmasıyla rahatsız oldular.

— «Anlaşıldı, anlaşıldı, karakterinde iyimser bir taraf da bulunan biri arıyor bizi galiba... Bak bakalım kimmiş bizi arayan, Della!»

Reseptörü kaldırmak üzere ilerleyen Della, «Garip şey!» diye söylendi. «Sizi bu saatte burada bulacağını kim düşünebilir? Alô! Kim dediniz? Oh, siz misiniz, Misis Kempton?»

Bu sözleri duyan Mason, konuşmayı dinleyebilmek için masasının üzerindeki telefonun reseptörünü kaldırdı. Misis Kempton'un sesinde büyük bir korkunun ve yaman bir heyecanın izleri vardı.

— «Mister Etna'yı bir türlü bulamadım... Ah, bilemezsiniz, Mis Della, o kadar kötü bir durumla karşı karşıya bulunuyorum ki... Elim ayağım kesildi, ne yapacağımı bilemiyorum. Birinin bana yardım etmesi lâzım. Mis-

ter Mason'un yardımına ihtiyâcım var... Burada çok garip şeyler oluyor. Çok korkunç, çok korkunç!»

Della Street, «Neredesiniz siz şimdi?» diye sordu.

— «Stonehenge'de... Yâni Benjamin Addicks'in evinde... Burada çok korkunç bir şey oldu!»

Mason, «Ben Perry Mason.» diyerek nihâyet araya girmeye karar verdi. «Bana her şeyi söyleyebilirsiniz, Misis Kempton!»

— «Olmaz, olmaz, telefonda olmaz... Oh, Mister Mason, çok müthiş bir şey bu, çok müthiş bir şey! Yardıma ihtiyâcım var.»

— «Mâdemki öyle, ne duruyorsunuz, polise başvursanıza!»

— «Hayır, hayır, bir avukatla konuşmadan polise başvuramam! Sizi haberdar etmesi için Mister Etna'yı çok aradım ama bulamadım. Ama ben asıl sizinle konuşmak istiyorum... Çok şükür sâyenizde para sâhibi oldum, istediğiniz parayı verebilirim size! Sizi muhakkak görmeliyim.»

— «Stonehenge'den ayrılamaz mısınız?»

— «Ayrılırim belki ayrılmasına ama, öyle olsun istemiyorum... Burada çok müthiş bir şey oldu... İşte bunun için önce sizi görmek istiyorum. Tavsiyelerinize ihtiyâcım var.»

— «Siz neden orada bulunuyorsunuz?»

— «Oh, Mister Mason, Mister Mason, yalvarırım bana bir şey sormayın! Telefonda bir şey söyleyemem. Ne olursunuz, hemen buraya gelin! Yoksa bu gidişle çıldırmam işden bile değil!»

— «Pekalâ, geliyorum! Mister Addicks nerede peki?»

Suali cevaplandırmayan Misis Kempton, «Ne olursunuz Mister Mason, söyleyeceğim gibi hareket edin, lûtfen! İçeriye Olive Street'ten girmeye çalışmayın! Demir parmaklıklı kapının yanında bir bekçi var... Oradan girmenize imkân yok... Ama Rose Street tarafındaki kapıdan girmeniz mümkün... Hayvanlarla meşgul olan kimseler, oradan girip çıkarlar... Orada kimse bulunmaz. Geldiğinizde, ben o kapının arkasında olacağım. Onbeş dakika sonra buradasınız demektir. Hemen hareket edebilir misiniz?»

— «Evet, evet, hemen, Rose Street'teki kapının numarası kaç?»

— «546. Tokmağı çevirin kâfi. Ben orada olacağım... Sizi bekleyeceğim. Bekleyebilirsem tabî. Yalvarırım, acele edin!»

— «Hiçbir şey anlayamadım, yapmak istediğiniz şeye mâni mi olurlar diyorsunuz yoksa?»

Misis Kempton, «Evet.» dedi ve telefonu kapattı.

Della Street, «Peki ama, Patron,» diye konuştu, «aralarında bir anlaşma olduğuna göre, bu kadın Mister Addicks'in evinde ne arayabilir?»

— «Bilir miyiz, belki de Helen Cadmus'un ölümüyle alâkalı olarak adama şantaj yapmaya yeltenmiştir... Çok garip bir kadın bu, Della, çok garip bir kadın! Dikkat ettim, Helen Cadmus ile onun hâtıra defterinden bahsettiğimiz zaman, âdeta heyecanlanmıştı. Bizi can kulağı ile dinliyordu.»

— «Sayın Patronum, bunun münâkaşasını yolda yaparız artık!»

— «Yolda mı yaparız dedin? Addicks'in evine sen de mi gelmek istiyorsun yâni?»

— «Elbette değil mi ya.»

Genç kız elektrikleri söndürüp, asansör düğmesine bastı. Birkaç dakika sonra, Mason'un arabası hızla yol almaya başlamıştı. O kadar hızla gidiyorlardı ki, Della Street, «Arkamıza motörlü trafikçilerden biri düşmezse, iyi!» diye mırıldandı. «Aklıma geldi, Patron, orada bir cesetle karşılaştığınız takdirde, bu kadının müdafaasını üzerinize almayı düşünüyor musunuz?»

— «Bir cesetle karşılaştığımız takdirde, evet. Mamafih, yine de kararlı değilim. Josephine Kempton'un ne biçim bir mahlûk olduğunu henüz iyice tâyin edemedim... Garip, aynı zamanda da bir poker oyuncusu gibi esrarlı bir kadın bu!»

— «Ama onun dâvâsını her tehlikeyi göze alarak üzerinize aldığınız takdirde, başınız belâya girebilir.»

— «Bunu ben de biliyorum, Della! Biliyorum ama, bir karara varmadan önce durumun mâhiyetini öğrenmek istiyorum.»

Mason, arabasını Rose Street'in ortasında durdurdu ve: «Hayret yahu!» diye mırıldandı. «Ev ışık içinde!»

Della Street de aynı anda, «Oh, Patron, şuraya bakın, şuraya bakın!» diye bağırdı. «Yukardaki pencereye bakın! Bir adam pencereden çıkmaya çalışıyor!»

— «Dur bakayım... Ama bir adam değil, bir goril!»

Şaşkınlıktan dilleri tutulmuş olarak, pencerenin ışığında görülen gorilin iri silüetine baktılar. Uzun kollarından birini uzatan hayvan birden bir ağacın dalına doğru atladı, sonra da aşağı doğru inmeye başladı. O sırada projektörler avluyu aydınlatıverdi, canavar düdüğüleri ötmeye başladı ve köpeklerin sesleri duyuldu.

Della Street, «Ne oluyoruz, Patron?» diye sordu.

— «Yanılmıyorsam, şu bizim goril bize bahsedilen ışık kablolarından birini koparmış olacak. Görüyorsun işte, projektörler faaliyete geçti, canavar düdüğüleri öttü ve köpekler otomatik olarak serbest bırakıldı».

— «Şey... Patron, siz artık bu eve girmezsiniz, değil mi?»

— «Niçin girmeyecek mişim? Bal gibi de girerim.»

Mason arabasını 546 numaralı evin önüne doğru sürdü. Yere atlayıp kapıdaki düğmeye bastı. Zil çalıyor, fakat biri gelip kapıyı açmıyordu.

Della, «Unutmayın sakın, Patron,» diye titreyen bir sesle konuştu, «Misis Kempton, bizi burada bekleyeceğini söylemişti. Gelmediğine göre, durumu polise bildirebiliriz.»

Mason başını iki yana salladıktan sonra, «Hiç belli olmaz,» dedi, «kadının plânlarını altüst eden bir hâdise cereyan etmiştir belki. Meselâ gözlerimizle gördük, gorillerden biri dışarı çıktı. Şu anda evde bulunuyordur belki de...»

Della bir ürperti geçirdi ve: «Oh, Patron, hayvanın ne kadar iri olduğunu gördünüz mü?» diye sordu. «Böyle bir goril, sizi ikiye böler Alimallah!»

Mason kapıyı açmaya çalıştı ve kanadın içeri doğru kaydığını gördü.

— «Kapı kapalı değilmiş demek!»

— «Patron, ne olursunuz girmeyin sakın!»

— «Sen beni arabada bekle, Della! Beş dakika içinde dönmezsem, en yakın telefona kadar arabayı sür ve durumu polise bildir!»

— «Hayır, hayır, ben de sizinle geleceğim!»

— «Sen beni dinle de dediğimi yap! Zâten bana bir faydan olmaz ki.»

— «Olmayabilir. Ama arabada beklemektense, kapının arkasında beklerim daha iyi...»

— «Yo, yo, yanıliyorsun işte! Arabada beklersen, dönmediğimi görünce durumu polise haber vermen, daha çabuk olacaktır... Haydi, Della, haydi, arabaya git ve beni orada bekle! Bir emirdir bu.»

Mason eve girmiş ve kapıyı usulca kapamıştı. Sonra Della'nın içeri girmesini önlemek üzere de kapıyı sürmelemiştir. Lûzum hâlinde, polis kapıyı kırabilirdi.

Evin içinde, hayvan yetiştirilen yerlere mahsus bir koku vardı. Bir koridordan geçen Mason, açık bir kapıdan içeri daldı. Burası sağ ve solunda sayısız klâsör bulunan bir büro idi. Bir köşede, bir yazı makinesi duruyordu. Duvarlarda grafikler vardı. Karşısına gelen başka bir kapıyı açan avukat, kendini bu defâ beton zeminli uzun bir koridorda buldu. Koridorun bir tarafında, sıra sıra kafesler yer almıştı. Kafeslerin içinde bir sürü goril, şempanze ve başka cins maymunlar vardı. Hepsi de tam bir heyecan içinde bulunuyordu. Koridordaki ışık sâyesinde, Mason dip taraftaki iki kafesin kapılarının ardına kadar açık olduğunu gördü.

Bir iki sâniyelik tereddütten sonra, Mason çekingen adımlarla koridorda yürümeye başladı. Hiçbir şeyden korkmamaya çalışıyor ve dimdik ilerliyordu. Maymunlar keskin sesler çıkararak bağırışmaya başladılar. Bir goril, avukatın önünden geçmesiyle ellerini birbirine vurdu.

Mason, ilerlemeye devâm etti. Ama büyük bir kafesin önünden geçtiği sırada, kafesinin dip tarafında büzülmüş olan iri bir goril kapının demir çubuklarına doğru saldırıverdi. Kafesten uzanan uzun ve kıllı bir kol, avukatı yakalamaya çalıştı. Mason birden duvara doğru kendini attı. Hayvanın pençesi, avukatın sâdece ceketine deyebildi. Goril bu başarısızlık üzerine iri dişlerini göstererek homurdandı, sonra da yumrukları ile göğsünü dövdü.

Mason, «Yavaş ol, oğlum, yavaş ol!» diye konuştu. «Şimdilik ölmeye niyetim yok!»

Goril, göğsünü yumruklamaya devâm ediyordu. Mason ilkin bir şempanzenin, sonra da birkaç maymunun kafesleri önünden geçti ve kapıları açık olan kafeslerin bu-

lunduğu yere vardı. İki goril, şu anda evin içinde olsa gerekti. Avukat saatine bakarak, Della Street'in yanından iki dakika önce ayrıldığını müşâhede etti. Bir kapıyı itin-ce, evde bulunduğunu anladı. Çünkü her tarafta kalın halılar, kristal avizeler ve lüks mobilyalar göze çarpıyordu, Sağ tarafta, birinci kata çıkan bir merdiven vardı. Mason, bir tereddüt geçirdi ve: «Hey, kimse yok mu orada?» diye bağırdı.

O anda birinci kattan doğru evi sarsan birtakım sesler duyuldu.

Mason, «Misis Kempton, Misis Kempton, neredesiniz?» diye seslendi.

Gürültü birden kesiliverdi.

— «Misis Kempton! Misis Kempton!»

Sesler yeniden duyuldu. Hattâ daha da yakından duyuluyordu. Mason tereddüt etmeyi bir tarafa attı ve merdiven basamaklarını dörder dörder tırmanmaya başladı. Birinci katın sofasına çıkınca, başını çevirip baktı. Bakınca da, gürültüye sebep olan şeyin ne olduğunu anladı. Bir eliyle bir kapının pervazına asılmış olan iri bir goril, ayaklarıyla yeri tekmeliyordu.

Mason'u görünce, hayvan pervazı bıraktı ve avukata doğru ilerledi.

Mason, orada kalakalmıştı. Goril ise, ilerlemeye devâm ediyordu. Merdivene yaklaştığı takdirde, Mason'un işi tamam demekti. Bereket versin, meşhur avukatın aklına bir fikir geldi: Kolunu uzatıp elini hayvana doğru açtı. Birden dikiliveren goril, olduğu yerde durdu. Göğsünü yeniden yumruklamaya koyuldu. Mason geriye doğru bir adım attı. Eliyle merdivenin korkuluğunu arıyordu. Birden bir kapının tokmağını parmakları arasında hissetti.

Göğsünü yumruklamayı birdenbire bırakan goril, kedinin fâreyi gözlediği gibi Mason'a bakmaya başladı.

Avukat, kapının tokmağını çevirip içeri süzüldü ve kapıyı birden çekti. Sonra da gözüne ilişen sürgüyü harekete getirdi. Koridordan hiçbir ses gelmiyordu artık.

Masonun bulunduğu yer, hem yatak, hem de çalışma odası olarak kullanılan bir yerdi. Bir paravananın arkasında, bir karyola vardı. Ve bu yatağın üzerinde de Mason bir insan ayağı gördü.

Paravanaya doğru yaklaşmak isteyen Mason'un, bü-

yük bir yazı masasının önünden geçmesi gerekiyordu. Avukat, yazı masasının arka tarafında yere boylu boyunca uzanmış bir kadın gördü. Misis Kempton'dan başkası değildi bu.

Mason ilkin paravananın arka tarafına geçti. Karyolanın üzerinde yüzükoyun yatmış bir adam vardı. Büyükçe bir bıçak, kabzasına kadar adamın sırtına saplanmıştı. Her taraf kan içindeydi. Avukat cesede doğru eğildi ve bu defâ da adamın boynunda başka bir yara gördü.

Mason adam için artık hiçbir şey yapılamayacağını düşünerek, Misis Kempton'a doğru ilerlemeye başladı. O sırada da şiddetli darbelerle kapının kanadına vurulmaya başlandı. Bir sessizlik oldu, sonra darbeler yeniden duyuldu. Bir iki dakika sonra da kanat olduğu gibi açıldı ve Mason'a öfkeli öfkeli bakmakta olan goril, eşikte belirdi. Yazı masası, hayvanın Misis Kempton'u görmesine mâni oluyordu. Mason'un kalbi hızla atıyordu.

Gorile bakarak, «Sâkin ol, oğlum, sâkin ol!» diye mırıldandı.

Hayvan bir adım attı, sonra fikir değiştirmiş gibi ayağını geri çekti. Mason o sırada Misis Kempton'un sesini işitti.

— «Ona bakmayın sakın, Mister Mason, bakmayın! Yere çömelin ve bir şeyler yapmayı tecrübe edin! Cebinizdeki ufak paraları filân çıkarın... Varsa çakınızı ve saatinizi de yere koyun! Parlayan eşyâ olsun da, ne olursa olsun...»

Mason gözlerini gorilin üzerinden ayırmayarak, «Yaralı filân değilsiniz ya?» diye sordu.

— «Siz benimle meşgul olmayı bırakın şimdi, dediklerimi yapın!»

Mason, cebinden çıkardığı mâdenî paraları birer birer yere koymaya başladı. Arka tarafında bulunan Misis Kempton, doğrulmaya muvaffak olmuştu. Dizüstü duruyordu.

— «Başka şey yok mu yanınızda? Dolmakalem, yahut da saat filân?»

Bileğinden saatini çeken avukat, bu arada Della Street'in yanından sekiz dakika önce ayrılmış olduğunu müşâhede etti. Sekreteri onun talimâtına tam olarak uyduğu takdirde, durumu polise çoktan bildirmiş demekti.

Misis Kempton, «Şimdi gözlerinizi yerdeki şeylerden ayırmayarak gerileyin, gerileyin, hayvan biraz sonra sizin yere koyduğunuz şeylerle oynamaya başlayacaktır...»

Perry Mason, Misis Kempton'un dediklerini yerine getirdi. O sırada kadın, ayağa kalkabilmek için Mason'un omuzuna dayanıyordu.

Misis Kempton, «Haydi buradan çıkmaya bakalım şimdi!» dedi. «Ama koşmaya kalkmayın sakın! Goril, kendisinden korktuğumuzu anlamamalı. Haydi, gelin ricâ ederim, gelin!»

— «Burada ne oldu, anlatsanıza şunu bana!»

— «Bilmiyorum. Önce dışarı çıkalım. Zirâ hayâtımız tehlikede! Gelin, ricâ ederim, gelin!»

— «Ama karyolada ölü bir adam var.»

— «Biliyorum. Benjamin Addicks... Bıçaklandı.»

— «Kim bıçakladı?»

— «Şimdi bundan bahsetmeyelim, lûtfen, siz tâkip edin beni!»

Kadın kararlı bir tavırla banyo dâiresine açılan bir kapıyı göstererek, «Buradan, buradan! Çabuk olun, çabuk olun!» dedi.

Kapıyı kapatıp sürgüyü vurdu ve başka bir kanadı iterek yandaki odaya geçti. Âdeta koşuyordu.

Mason, «Yoksa siz gorilin bizi tâkip edeceğini mi sanıyorsunuz?» diye sordu.

— «Gorilin ne yapacağını Allah bilir. Bir gorilin hareketleri çok oynak olur. Sonra bu hayvanlar, birtakım tecrübelerle tâbi tutuluyorlar.»

— «Ne yapıyordunuz siz burada?»

— «Bunu size sonra izah edeceğim.»

Kadın kulağını kapının kanadına dayayarak koridoru dinledi. Sonra kapıyı yavaşça açtı ve başını dışarı uzattı. Mason'a doğru dönerek, «Çok şükür, dışarda kimseler yok.» dedi. «Antrenin bulunduğu yere gidebilmemiz için, şu merdivenden inmemiz gerekiyor. Ayakkabılarımızı çıkar-sak, iyi olacak. Böylece ses çıkarmamaya çalışırız. Haydi, acele edin, acele edin!»

Aşağı indikleri zaman, Mason kulaklarını kabartıp dinledi. Canavar düdükları hâlâ çalıyor, köpekler hâlâ havlıyordu. Sonra havlamaların şekli değişti. Köpeklerden biri, bir otomobil altında kalmış gibi acı acı bağırdı.

Mason, «Ne oluyor?» diye kadının yüzüne bakarak sordu.

— «Bilmiyorum, bilmiyorum... Ne olursunuz, Mister Mason, bir an önce buradan çıkmaya bakalım!»

Mason'un sokak kapısına doğru seyirttiğini görünce, Misis Kempton, «Hayır, hayır, oradan değil!» diye seslendi. Sonra avukatı bir odaya, daha sonra da bir yemek odasına ve mutfığa soktu.

— «Şuradan sıvışmaya bakacağız... Hayvanların bulunduğu yerden geçmemiz gerekiyor. Allah vere de orada olmasalar...»

Kafeslerin hâlâ boş olduğunu gördüler. Ayakkabılarını giymek için durdular. İlk Mason geçti.

Misis Kempton, «Aman dikkat edin!» diye ikazda bulundu.

Gorilin kafesi önünden geçtikleri sırada, duvara iyice sokuldular. Hayvanın kıllı kolu yeniden Mason'a doğru uzandı. Misis Kempton, Mason'u tâkip etti. Mason kapıyı açarak dışarı fırladı. Sonra, «İşte yakayı kurtardık!» diye mırıldandı.

Rose Street'in temiz havası yüzlerine çarpınca, derin derin nefes aldılar. Saati yanında bulunmadığından, Mason aradan ne kadar zaman geçtiğini tâyin edemiyordu. Bununla berâber, Della'nın durumu polise bildirmek üzere telefona koştuğunu biliyordu.

— «Burada durmasak iyi olur, Misis Kempton! Koşmayalım, fakat çabuk çabuk yürüyelim... Bu arada da siz olanı biteni bana anlatırsınız...»

Kadın, «Oh, çok uzun bir hikâyedir bu.» dedi. «Bir nokta var ki, biri bana acele olarak bunun için akıl vermeli.»

— «Addicks'i kim öldürdü?»

Kadın bir cevap vermek üzereydi ki, karşılarına birden bir polis arabası çıktı. Canavar düdüğü öttü, farlar yandı.

Arabanın kapısından sarkan biri, «Eller yukarı!» diye bağırdı.

Mason, denileni yaptı. Araba sür'atini azalttı ve onun yanında durdu. Bir ses, «Ne oluyor burada?» diye gürledi.

Mason, «Ne olduğunu ben de öğrenmek isterdim.» dedi.

— «Numara yapmayın şimdi! Neler olduğunu bilmeniz lâzım. Çünkü siz ve yanınızdaki kadın, evden sür'atle uzaklaşıyordunuz.»

— «Üzerimde hiçbir silâh bulunmadığını ve benim bir avukat olduğumu öğrendiğiniz zaman, doğru konuştuğumu anlayacaksınız. Durumu polise ben haber verdim.»

Arabanın içinde bulunan birine âit bir ses, «Yahu, bu adam Perry Mason be!» diye bağırdı. «Siz bu evde mi bulunuyordunuz, Mason?»

— «Evet, öyle... Birinci katın odalarından birinde, ölü bir adam var. Sirtında da bir bıçak... Bütün bildiğim bundan ibârettir.»

— «Yanınızdaki kadın kimdir peki?»

— «Müvekkillerimden biri, yâni Misis Josephine Kempton... Onun her türlü hâlinden ben mes'ulüm.»

— «Derdi neymiş peki?»

— «Ne olduğunu ben de bilmiyorum.»

— «O halde bırakın da, olup biteni söylesin! Yoksa siz buna müsaade etmemeyi mi düşünüyorsunuz, Mister Mason?»

— «Evet. Çünkü Anayasamız, ona bâzı haklar tanımıştır. Ne söylemesi, yahut da söylememesi gerektiğini tâyin edebilmem için, kendisiyle hususî surette görüşmem lâzım. Tek başıma olsaydım, bir şeyler yapmayı düşünürdüm. Ama benden başka bir avukat daha var.»

— «Öyle mi? Kimmiş bu avukat?»

— «James Etna. Etna ve Douglas Hukuk İşleri firmasından.»

— «Nerede şimdi kendisi?»

— «Nerede olduğunu bilmiyoruz. Aradık ama bulamadık.»

— «Pekalâ, binin bakalım arabaya! Şöyle arkaya geçin! Bir iki dakika sonra, bir araba daha gelecek. Bu kadın konuşmayacak olursa, kendisini şâhit olarak göstereceğiz. Usuldendir, bunun böyle olduğunu siz de biliyorsunuz.»

— «Tabiî, tabiî, işinize bakın! Ben de kendi işime bakacağım. İsterseniz onu bir numaralı şâhit olarak elde tutun, ama şunu bilin ki, ben konuş demeden o hiçbir zaman konuşmayacaktır!»

Mason otomobile binerken, polis memurlarından biri,

«Siz Allahın belâsı bu barakaya nasıl girdiniz?» diye sordu. «Parmaklıklı kapı kapalıydı.»

— «Arka tarafta bir kapı daha var, oradan girdim. Rose Street, 546 numara... Aman dikkat edin, evin içinde dolaşan bir iki goril var!»

O sırada karşı tarafta görülen başka bir polis arabası, Rose Street'te ilerleyerek onlara doğruldu.

İçinde Mason'un da bulunduğu arabayı süren memur, «Pekalâ! Ben öteki arkadaşlarla içeri gireceğim. (Yanındaki memura döndü.) Sen şunlara göz kulak ol! Şu makinelii de ver! Goril avı nasıl oluyormuş, görelim bakalım!» dedi.

Mason, Misis Kempton'a baktı ve: «Söylediklerimi duymuştunuz, değil mi?» diye alçak sesle konuştu. «Benimle başbaşa görüşmeden, kimseye bir şey söylemeyeceksiniz! Tamam mı?»

— «Peki, Mister Mason, hiç merâk etmeyin!»

SEKİZ

Vak'a yerine birkaç polis arabası daha geldi. Memurlar, elde ettikleri bilgileri telsizle âmirlerine bildiriyorlardı. Mason'un arabasını yan sokaklardan birine çeken Della Street, Rose Street'e doğru koşmaya başladı. Mason arabadan inmek istedi ama, memur, «Hey, ne yapıyorsunuz?» diye bağırdı. «Oturun oturduğunuz yerde!»

— «Ama... ama o hanım benim sekreterimdir. Polise haber vermesi için onu ben vazifelendirmiştım. Hiç olmazsa bırakın da, sesleneyim...»

Adam kısa bir süre tereddüt etti, sonra da başıyla muvafakat işâreti yaptı. Mason, «Della, Della!» diye seslendi. «Biz buradayız! Her şey yolunda, merâk etme!»

Della başını arabaya doğru çevirdi ve: «Oh, Patron, bir şeyiniz yok ya?» diye heyecan dolu bir sesle sordu.

— «Yok, yok, çok şükür bir şeyim yok!»

Memur, «Siz bu zâtın sekreteri misiniz?» dedi.

— «Evet.»

— «Polise siz mi telefon etmiştiniz?»

— «Evet. Yanınızda kim var, Patron? Oh, şimdi tanıdım, Misis Kempton'muş... Ne oldu, Patron, kısaca anlat-sanıza? Ömrümde bu kadar fazla korktuğumu hatırlamıyorum... Dediğiniz gibi yaparak, beş dakika bekledim. Motor çalışıyordu. Gözlerimi saatimin üzerinden ayırmıyordum. Bir telefon bulamayacağım diye de, öyle korkuyordum ki, Patron, bilemezsiniz...»

— «Teşekkür ederim, Della, teşekkür ederim! Görüyorsun işte, artık bir tehlike kalmadı. Evde neler olup bittiğini tam olarak bilmiyorum. Kafeslerin kimisi açıktı. Evin içinde serbestçe dolaşan goriller vardı. Durumu sana bildirmek istedim ama, gorillerden biri bana mâni oldu.»

— «Peki, o gürültü patırdı neydi, Patron?»

— «Hırsızlık ihtimâlini düşünerek, evin içine bir alârm tertibatı yapmışlar.»

Memur, «Siz de içeri girip otursanız iyi olacak, Küçükhanım!» dedi. «Polise telefon eden mâdemki sizsiniz, bu takdirde ifâdenizin alınması lâzım. Bir dakika durun bakayım!»

— «Nasıl olur, arabam yan sokaklardan birinde duruyor. O kadar çabuk hareket ettim ki, motorü durdur-mama vakit kalmadı.»

— «Motor varsın çalışsın...»

— «Olmaz, olmaz, gideyim de durdurayım.»

— «Hayır, gidemezsiniz! Bizimle geleceksiniz!»

Mason, «Della, yavrum!» diye araya girdi. «Mister Benjamin Addicks'i galiba öldürmüşler. Pek tabîî, polis bu mesele hakkında bilgi toplamak istiyor. Ben bunu normal karşılarım...»

Arabaya atlayan Della, «Aman Allahım! Neler söylüyorsunuz siz, Patron?» diye konuştu.

Arabanın telsiz hoparlöründe, «7 numaralı araba... 7 numaralı araba!» diyen bir ses işitildi. Polis memuru ileriye doğru eğildi ve: «Evet, burası 7 numaralı arabadır!» dedi. «Konuşabilirsiniz.»

— «Siz Addicks'in evinde bir cinâyet işlenmiş olduğunu haber vermiştiniz, değil mi?»

— «Evet. Bunu evden çıkan iki kimseden öğrendim. Bu iki kimseden biri, avukat Perry Mason'dur. Bana Benjamin Addicks'in öldürülmüş olduğunu söyledi. Yanında Misis Josephine Kempton adında bir kadın var. Sek-

reteri de biraz sonra meydana çıktı... Mister Mason, sekreterinin durumu polise haber veren kimse olduğunu iddia ediyor. Ne yapmam gerektiği hakkında emrinizi bekliyorum.»

Parmağını düğmeden kaldıran memur, beklemeye başladı.

— «7 numaralı araba! Arkadaşınız gelince, Mister Mason'la sekreterini, ve Misis Kempton'u Merkez Karakolu'na getirin! Ne sebeple olursa olsun, arabadan ayrılmalara göz yummayın! Hiçbir kimseyle de konuşturmayın! Hemen yanınıza gelmesi için, biz şimdi arkadaşınıza tâlimat vereceğiz. Tamam.»

Polis memuru, Mason'a doğru döndü. «Verilen tâlimatı duymuş olsanız gerektir?» dedi.

— «Duydum tabii... Duydum ama, bir hususa itirâz edeceğim. Merkez Karakolu'na kendi arabamla gitmek istiyorum. Onunla gideyim ki, dönüşte işime yarasın... Ben sizi tâkip ederim. Yahut da siz peşimden gelirsiniz...»

— «Hayır, olmaz, burada kalacaksınız! Bana o şekilde tâlimat verilmesinin sebebini anlamışsınızdır... Bilmiyorum ama, biri evden karakola telefon etmiştir belki. Hah, Jim geliyor işte!»

546 numaralı evden dışarı çıkan öteki polis memuru, arabaya doğru koşuyordu. Arabadaki memur, «Karakoldan biraz önce tâlimat aldık...» dedi.

Arkadaşı direksiyonun başına geçerek, «Biliyorum, biliyorum...» diye cevap verdi. «Mister Mason ile yanındakileri bir an önce karakola götürmemizi istiyorlar. Haydi, Mike, çaliver şu canavar düdüğünü!»

Della Street, «Ben Mister Mason'un arabasını motörü çalışır bir halde bıraktım.» dediyse de memurlar oralı bile olmadılar.

Rose Street'i arkalarında bıraktıkları zaman, Della bu defâ da, «Hay Allah, farları da söndürmemişim!» diye yakındı.

DOKUZ

Merkez Karakolu'nun odalarından birinde oturan Perry Mason, uzun bacaklarını birbirini üzerine attı. Saa-

tine bakmak istedi ama, bileğinin boş olduğunu hatırlayarak gülümsedi.

Yakında bulunan ve sigarasını tütürmekte olan üniformalı bir memur, «Sabırlı olun, canım, sabırlı olun!» dedi. «Muâmele fazla sürmeyecek.»

— «Sabırlı olmak ha? Biz bir cinâyet mi işledik ki, böyle bir muâmeleye mâruz bırakılıyorruz?»

— «Ben orasını bilemem. Kim bilir, o evde sizlerden başka kimse olmadığına göre, belki de adamı siz öldürmüşsünüzdür... Neyse, neyse, beni mâzur görün, ne yapayım, biz de emir kuluyuz...»

Mason, «Bu emri veren zeki insan kim acaba?» diye alaycı bir edâ ile sordu.

Adam, tereddüt etti. Sigarasının ucuna baktı baktı. Sonra, «Çavuş **Holcomb**» diyebildi.

— «İyi ama, benim vakitlerim pek değerlidir. Sonra arabam orada kaldı. Motör çalışıp duruyor... Farlar da yanmakta.»

— «Merâk etmeyin, merâk etmeyin, arabanızı bizim çocuklardan biri getirdi.»

— «Vay canına! Yoksa bizim araba da suç delili olarak burada mı kalacak?»

— «Pek sanmam. Arkadaşlar şu anda arabanızı tetkik ediyorlar. Bilmiyorum ama, buradaki işiniz bitince, götürebilirsiniz belki...»

Mason, «Yazık, yazık!» diye hayıflandı. «Böyledir zâten, durumu polise bildirsin diye sekreterime emir vermiş olmam, aleyhimize bir not oldu! Bundan böyle polise karşı ne şekilde davranacağımı bilirim ben.»

— «Bakın, Mister Mason, ben size samimî olarak bir şey söyleyeyim mi, siz şurada burada çok dolaşıyorsunuz! Bence hiç doğru bir hareket olmuyor bu. Çavuşumun da dediği gibi, siz yazı masanızın koltuğunda oturup, size başvuracak müvekkilleri beklemelisiniz... Ama öyle yapmıyorsunuz, gitmemeniz gereken yerlere giderek başınıza dert açıyorsunuz...»

Mason adama bir cevap vermek üzereydi ki, odanın kapısı birden açıldı ve nâzik tavırlı sivil bir memur eşikte görüldü. Avukatı selâmlayarak, «Merhaba, üstad!» dedi.

— «Merhaba, sayın **Tragg**! Sizi yeniden görmek, beni pek memnun etti doğrusu! Zirâ Çavuş **Holcomb**'un ah-

makça hareketleri daha ne zamana kadar devâm edecek diye kendi kendime soruyordum!»

Tragg, avukatın elini sıktı. Sonra, «Haa, bakın, bir polis memurunu diğer arkadaşları yanında kötülemek, hiç de hoş giden bir hareket olmuyor! Holcomb, şu anda başkalarını sorguya çekmekte. Eee, Mason söyleyin bakalım, ne biliyorsunuz bu mesele hakkında?» dedi.

Tragg'ın arkasından elinde bir bloknot ve bir tükenmez kalem bulunan bir memur daha içeri girdi. Âmirine bakarak, not almaya hazır olduğunu ifâde etti.

Tragg, «Evet, Mason, sizi dinliyoruz.» dedi. «Meseleyi başından anlatın, lûtfen!»

— «Elimizdeki işleri bitirmek gayesiyle, Della ile yazihânede çalışıyorduk. Telefon birden çalmaya başladı. Yazihâneyi kapadığımız zamanlar, çalan telefonlara umumîyetle cevap vermeyiz... Fakat dayanamadık ve telefona cevap verdik. Biri, benim Benjamin Addicks'in evine gitmemi istiyordu.»

Tragg, «Biri mi dediniz?» diye sordu. «Kimdi bu?»

— «Bilmiyorum. Sesin kime âit olduğunu tâyin edemedim.»

— «Ama bir fikriniz olmuştur yine de, değil mi?»

— «Kuzum siz benden olanı biteni anlatmamı istemediniz mi? Şimdi ne diye bana telefon eden kimsenin sesi hakkında bir fikrim olup olmadığını sormaya kalkıyorsunuz?»

— «Yoksa bize karşı yine güçlük mü çıkaracaksınız, Mason?»

— «Hayır, öyle bir fikrim yok. Ama tedbirli davranmak istiyorum, hepsi o kadar.»

— «Pekalâ, pekalâ! Şimdi size bir سوال: Telefon eden kimse, Misis Kempton muydu?»

— «Bilmiyorum.»

— «Telefon eden, kendisinin Misis Kempton olduğunu söyledi mi size?»

— «Bu suale cevap veremem.»

— «Ne demek cevap veremem? Telefon eden kimsenin, size ne söylediğini bilmiyor musunuz?»

— «Biliyorum. Biliyorum ama, müvekkilimle konuşmama müsaade etmediler.»

— «Bu kadın ne zamandır beri müvekkiliniz oluyor?»

— «Bakın, Tragg! Müvekkilimle beni beş on dakika görüştüreceksiniz, bu hem sizin, hem de benim için faydalı olacaktır.»

Tragg, «Peki, peki, bunu sonra düşüneriz...» dedi. «Demek Addicks'in evine gittiniz... Ne buldunuz orada peki?»

— «Bir kapı.»

— «Bir kapı mı? Olur şey değil! Peki, ne yaptınız o zaman?»

— «Kapının zilini çaldım. Kimse cevap vermedi. Birden kapının kapalı olamayacağını düşündüm. Sâhiden de öyleydi... İçeriye bir göz attım. Lâkin gördüğüm şey hoşuma gitmedi. O zaman Della'ya tenbihte bulundum. Beş dakika sonra dönmeyecek olursam, bir telefon bulup durumu polise bildirirsin! dedim... O da verdiğim tâlînatı yerine getirdi.»

— «Peki siz beş dakika sonra neden dönmediniz?»

— «Dönemezdim. Meşguldüm.»

— «Meşgul müydünüz? Ne yapıyordunuz meselâ?»

— «Ne yapacağım, gorillerle köşe kapmaca oynuyor ve ceset arıyordum!»

— «Cesedi ilk defâ nerede gördünüz?»

— «Sizin bulduğunuz yerde. Bir karyolanın üzerinde yüzükoyun yatıyordu.»

— «Burnu yastığa mı dayanmıştı?»

— «Hayır. Baş, yan tarafa dönüktü. Öyle ki, adamın yüzünü profilden görebiliyordum. Sirtında bir bıçak vardı. Boynunda da bir yara...»

— «Kendisini bulduğunuz zaman, Misis Kempton nerede idi?»

— «Yerdeydi. Boylu boyunca uzanmıştı oraya.»

— «Ne yapıyordu?»

— «Sâdece nefes alıyordu.»

— «Peki, peki... Sonra ne oldu?»

— «Sonra evden dışarı çıktık. Ama polisle karşılaştık birden.»

— «Hepsi bu kadar mı? Bize biraz daha izahat veremez misiniz?»

Mason, bu suale karşı omuzlarını silkmekle yetindi. Bunun üzerine, ayağa kalkan Tragg, Mason'un yanına muhâfız olarak bırakılan memura baktı.

— «Mister Mason'u Misis Kempton'un yanına götürün! On dakika kadar başbaşa bırakılmalarını istiyorum. Görüşme bittikten sonra, Mister Mason tekrar buraya getirilsin!»

Mason, «Teşekkür ederim!» dedi.

— «Bir şey değil, bir şey değil...»

Mason biraz sonra Misis Kempton'un bulunduğu odadaydı. Avukatı gören kadın, «Oh, sizi gördüğüme memnun oldum!» diye sevincini belirtti.

Mason, kadının muhâfızına bakarak, «Ben müvekkilimle hususi olarak konuşmak istiyorum.» dedi.

Bir an arkadaşına bakan memur, dışarı çıktı.

Kapı henüz kapanmıştı ki, Mason cebinden bir bloknot ve bir kalem çıkardı. Sonra, «Haydi bakalım, Misis Kempton, evde olanı biteni bana anlatın şimdi!» diye yüksek sesle konuştu.

Sonra da kâğıda bir şeyler yazıp kadına gösterdi: «Anladığıma göre, burada bir mikrofon var. Konuşmak ve olanı biteni anlatabilmek için, kendinizi iyi hissetmediğinizi söyleyin bana!»

Misis Kempton, «Oh, Mister Mason, korkarım size fazla bir şey söyleyemeyeceğim!» dedi. «Neden dersiniz, kendimi hiç de iyi hissetmiyorum. Bu hâdise beni altüst etti. Sinirlerim çok bozuk... Ne olur, mâzur görün beni!»

— «Polise bir şeyler söylemiş miydiniz siz?»

— «Hayır.»

— «Ama yine de bir şeyler söylemişsinizdir.»

— «Evet, avukatım olduğunuzu söyledim.»

— «Daha başka?»

— «Durum bakayım, hah, aklıma geldi, Benden öğrenmek istediklerinizi Mister Mason'dan sorabilirsiniz!.. dedim...»

— «Çok güzel. Şimdi bizbizeyiz. Bildiklerinizi bana söylemenizde hiçbir mahzur yok.»

Mason hem konuşmuş, hem de bloknotuna şunları yazmıştı: «Öteki avukat James Etna da hazır olmadıkça, hiçbir beyanda bulunamayacağınızı söyleyin şimdi bana!»

Misis Kempton, «Oh, Mister Mason, gördüklerimi ve bildiklerimi size söylemek isterdim ama,» diye mırıldandı. «biliyorsunuz, benim sizden başka bir avukatım daha var, yâni Mister Etna, onun da burada bulunması iyi olacaktır.

Aksi takdirde size anlattıklarımı, bir de ona anlatmak zorunda kalacağım... Böyle bir şey olsun istemiyorum. Evet, evet, bildiklerimi her ikinize birden anlatmalıyım... O zamana kadar da, sinirlerim yatışmış olur.»

Perry Mason, bloknotu ile kalemini cebine koydu ve: «Pekalâ, Misis Kempton!» dedi. «Mâdemki öyle olsun istiyorsunuz, ben bu hususta sizi sıkıştırmayacağım... Yalnız bir ricâm olacak, serinkanlılığınızı muhâfazaya çalışarak öyle konuşun bizimle... Öyle konuşun ki, biz de gerek polise ve gerekse gazetelere gerektiği gibi bilgi verebilelim.»

— «Ama polisler benim gazetecilerle konuşmama müsaade etmediler ki...»

Mason hafifçe esneyip gerindi. «Zamanı gelince müsaade edeceklerdir...» dedi. «Zâten benimle ve Etna ile konuşmanız bitince, polislere, gazetecilerle konuşmak istediğinizi söylersiniz.»

— «Teşekkür ederim!»

Hiç konuşmadan durdular. Kapı biraz sonra açıldı. Mason'a refakat eden memur, «Gelin, Mister Mason,» dedi, «komiser sizi görmek istiyor.»

Mason, «Ama olmadı ki...» diye direnir gibi yaptı. «Şunun şurasında müvekkilimle dört beş dakika konuşabildim...»

— «Kaç dakika konuştuğunuzu ben bilemem... Komiser sizi görmek istiyor diyorum, anlamadınız mı?»

Misis Kempton'un muhâfızı olan memur, içeri girip sandalyesine ilişti. Perry Mason müvekkiline gülümseyerek baktıktan sonra, memuru tâkip etti.

Tragg, «Siz evden bir şey almıştınız, değil mi, Mason?» diye sordu.

— «Hangi evden?»

— «Stonehenge'den... Addicks'in evinden.»

Mason, başını iki yana salladı.

— «Demek almadınız, öyle mi? O halde, bizim bundan emin olmamız gerekiyor. Basit bir formalitedir bu. Her halde bir itirâzınız olmayacaktır?»

— «Kim demiş bir itirâzım olmayacak diye? Aksine itirâz edeceğim.»

— «Haydi, Mason, haydi, ricâ ederim güçlük çıkarmayın şimdi bize! Siz de bilirsiniz ki, üzerinizin aranmasına müsaade etmediğiniz takdirde, biz sizi mühim bir şâhit

olarak burada tutmak zorunda kalacağız... Sonra üzerinizi bir güzel arayıp, ele geçirdiğimiz şeyleri bir tarafta saklayacağız. Bir hücrede istirahat etmenizi sağlayacağız.»

— «Okey, yapın yapacağınızı bakalım!»

— «Hah şöyle... Şimdi üzerinizde ne var ne yoksa, hepsini şu masanın üzerine koyun bakalım!»

— «Başka zaman olsaydı, size Canınız cehenneme! derdim, komiser, ama bu akşam çok işim var... Bunun için de buradan bir önce gitmek istiyorum. İsteğinizi yerine getireceğim.»

— «Çok iyi edersiniz.»

Avukat not defterini çıkardığı zaman, Tragg elini uzatıp defteri kaptı. Mason onun bu hareketine mâni olmak istedi ama, iş işden geçmişti.

Tragg, «İşte benim aradığım şey buydu!» diye gülümseyerek konuştu. Sonra defterin yapraklarını karıştırmaya başladı. Mason'un biraz önce Misis Kempton'a yazdığı yazıları okuyunca, sahifeyi defterden yırttı. Sonra da, «Bu mikrofon numarasını yutmayacağınızı ben gayet iyi biliyordum, Mason!» dedi. «Doğrusu ya, bu defter sahifesi benim epey işime yarayacak!»

— «Bunu almaya hakkınız yoktur.»

— «Hakkım olmadığını ben de biliyorum. Mahkeme bunu size iade etmeme karar verdiği takdirde, kâğıt parçasını alabilirsiniz. Ama şimdilik bir şey yapamazsınız... Müvekkilinizin konuşmasından niçin korkmuştunuz? Konuşmasını niçin istemiyordunuz?»

— «Çünkü ne diyeceğini bilmiyordum.»

— «Güzel. O halde ben size, sizi alâkadar edecek bir şey söyleyeceğim, Mason!»

— «Neymiş o?»

— «Bizde Misis Kempton'un suçlu olduğuna dâir deliller var! Onu bu gece, belki de yarın burada tutmak zorundayız.»

— «Ne hakla? Nasıl bir suç ileri sürerek?»

Tragg, sâdece gülümsedi ve bir şey söylemedi.

— «Ama dostum, onu bir şeyle suçlamanız gerekmez mi? Ya onu böyle bir şeyle suçlarsınız, yahut da ben size bir tahliye kararı getirir, burnunuza takarım!»

— «Pekalâ, Mason, pekalâ, dediğiniz gibi yapın, bize bir tahliye kararı getirin! İşte o zaman biz müvekkilinizi

ya suçlar, yahut da tahliye ederiz... Fakat bir tahliye kararı alıncaya kadar, Misis Kempton bir tarafa kıpırdamaz! Sırası gelmişken söylemek isterim, Mister Mason, yerinizde olsam, işin ne biçim bir şey olduğunu iyice anlayıp dinlemeyen, bu dâvâyı üzerime almazdım. Çünkü düşünün evde ondan ve Mister Benjamin Addicks'ten başka kimse yokmuş. Ve Addicks bıçaklanmak suretiyle öldürülmüştür...»

— «Siz kadının neler bildiğini öğrenmeme fırsat verseydiniz, bu iş böyle olmazdı.»

— «Fırsat pekalâ da vardı, Mason, pekalâ da vardı, ama siz onu konuşturmadınız!»

— «Doğru, doğru! Mikrofonun öbür tarafında, en azından oniki memurun bunu dinlemesine göz yummalıydım, öyle mi?»

— «Size verilecek bir haberim daha var: Arabanız aşağıda... Della Street de arabada sizi bekliyor. Bir tahliye kararı alma işine gelince; bunu bu gece imzâlayabilecek bir hâkim bulacağınızı sanmıyorum. Yarın sabah bana telefon edin, sizi bu zahmetten kurtarabilirim belki! Lâkin şimdilik bir şey yapamam, Misis Kempton burada kalacaktır!»

ON

Della Street, direksiyonun başında oturuyordu. Perry Mason, onun yanına geçti. Sekreter, arabayı polis garajından çıkardı ve tecrübeli bir şoför gibi sürdü.

— «Anlat bakalım, Della, bu heriflerle neler yaptığını söyle!»

— «Onlara hikâyemi anlatınca, sözlerime inandıklarını gördüm. Zâten nereden ve ne zaman telefon ettiğimi tahkik etmişler. Arabada parmak izleriyle kan lekeleri var mı diye, bir araştırma yaptılar. Sonra da beni serbest bıraktılar. Ama ben onların sinsice hareket ettiklerini anlamıştım. Misis Kempton konuştu mu?»

— «Hayır. Çünkü ben konuşmasına mâni oldum. Bizi

içinde bir mikrofon bulunan bir odada başbaşa bırakmışlardı.»

Della Street bir kırmızı ışık önünde bekledikten sonra, arabayı yeniden sürdü ve: «Eee, nereye gidiyoruz şimdi, Patron?» dedi. «Yazıhâneye mı?»

— «Hayır. En yakın telefona! Sonra da bir şeyler yeriz. Şu sokağın başında iki telefon kabini olan bir büfe görmüştüm... O tarafa doğru sürüver arabayı!»

Birkaç dakika sonra, telefon kabinelerinden birinde bulunuyorlardı.

— «İlkin Etna'yı ara, Della, sonra da Paul Drake'i bulursun!»

Sekreterin parmakları, kadran üzerinde dolaştı.

— «Bir dakika, Mister Etna, Mister Mason sizinle görüşmek istiyor.»

Avukat reseptörü eline aldı ve: «Merhaba, Etna!» dedi. «Misis Kempton sizi birkaç defâ aramış ama bulamamış. Neler cereyan ettiğini bir bilseniz...»

— «Evet, biliyorum, radyoda söylediler... Bir dostu ziyârete gitmiştim, haberi duyar duymaz karımla birlikte hemen buraya döndüm... Sonra da bulunabileceğiniz yerlerde sizi arayıp durdum.»

— «Olabilir. Ama bir yeri unutmuşsunuz.»

— «Öyle mi? Orası neresiymiş?»

— «Merkez Karakolu. Müvekkilimiz, orada alakonuldu.»

— «Ne hakla alakonuldu? Suçu neymiş ki alakoyuyorlar?»

— «Hiçbir suçu yok.»

— «Yanılmıyorsanı, siz şimdi bir tahliye kararı almaya çalışıyorsunuz?»

— «Buna hâcet kalmayacak. Çünkü kadını yarın sabah serbest bırakacaklar. Fakat Misis Kempton konuştuğu takdirde, mesele değişir.»

— «Bana biraz daha izahat verir misiniz, lûtfen, Mister Mason!»

— «Hay hay. Acele olarak bir avukata ihtiyâcı olduğunı bildiren Misis Kempton'un bana telefon ettiği dakikadan itibaren, her şeyi izah edeceğim.»

Mason sözlerini bitirdiği zaman, Etna, «Peki, Mister

Mason,» dedi, «bıraksak da kadın olanı biteni anlatsa... Bunda ne gibi mahzur var?»

Mason, «Ben ne söyleyeceğini bilmeden bir müvekkilin polisle konuşmasına hiçbir zaman müsaade etmemişimdir.» diye Etna'ya cevap verdi.

— «O halde mesele yok. Pekalâ, siz ne diyorsanız öyle olsun... Kadın, Stonehenge'de ne yapıyordu acaba?»

— «Zâten polisin öğrenmek istediği şey de bu ya.»

— «Peki, bu hususta polise bir şey söylemedi mi?»

— «Hayır.»

— «Tanıdığım birkaç gazeteci var, olan biten hakkında bir şeyler öğrenebilirim. Yarın sabah sizinle görüşsek, nasıl olur acaba?»

— «Hay hay.»

— «Güzel, Yarın sabah dokuzda, yazıhânenizde buluşuruz. Ben şimdiden bilgi toplamaya bakacağım.»

— «Polis, Misis Kempton'u serbest bırakmadığı takdirde, sizinle bir tahliye kararı almanın çârelerini düşü-
nürüz artık!»

Reseptörü yerine koyan Mason, bu defâ da Drake Detektif Ajansı sâhibi **Paul Drake**'in rehberde bulunmayan hususî telefon numarasını santraldan istedi. Paul telefona çıkınca da, «Merhaba, Paul!» dedi. «Sana bir iş çıktı yine... Ama mühim ve acele bir iş...»

Drake, «Yahu, ne biçim adamsın sen be?» diye çıkışır gibi konuştu. «Acele ve mühim işlerin hep geceleri mi çıkar senin? Kac defâ tecrübe etmişimdir. böyle gecelerde bize uyku durak olmuyor... Eee, söyle bakalım, yine ne istiyorsun benden?»

— «Ölen Benjamin Addicks hakkında bilgi toplayacaksın!»

— «Nasıl? Ne dedin? Ölen Benjamin Addicks hakkında bilgi mi dedin?»

— «Evet, öyle dedim... Zirâ bundan birkaç saat önce biri onun kürek kemikleri arasına bir bıçak sapladı! Polis bu arada müvekkillerimden birini, yâni Misis Josephine Kempton'u alakoydu.»

— «Vay canına! Peki sen bu Addicks hakkında ne öğrenmek istiyorsun?»

— «Her şeyi öğrenmek istiyorum.»

— «Pek tabîî, cinâyet hakkında da bilgi toplamamı arzu ediyorsun...»

— «Evet. evet, dedim ya her şeyi öğrenmek istiyorum!»

— «Yanılmıyorsam, bütün bu bilgiler yarın saat dokuzda sana bildirilmelidir, değil mi?»

— «Aldanıyorsun işte, dokuzda değil, sekiz buçukta isterim hepsini!»

ONBİR

Ertesi sabah sekiz buçukta, Mason, Paul Drake'in yazıhânesi önünde durdu. Drake Detektif Ajansı, aynı katta bulunuyordu.

Mason, «Paul içerde mi?» diye sekretere sordu.

— «Evet, Mister Mason, patron sizi bekliyor!»

— «Okey, kendisine söyleyin, yazıhâneme gelsin! Dokuzda randevum var.»

Della Street, onu bekliyordu.

— «İyi günler, Della! Çok oldu mu geleli?»

— «On dakika oluyor.»

— «Vah vah! Keşke biraz geç gelseydin. Dün heyecanlı dakikalar yaşadın. Yorulmuşsundur.»

— «Kim, ben mi? Yok canım, ne münâsebet! Asıl siz yoruldunuz, aynı zamanda da gorillerle köşe kapmaca oynadınız. Hayvanlar, size kâbuslu dakikalar geçirtmemişlerdir İnşallah!»

— «Yo, yo, öyle bir şey olmadı. Ama kolay kolay uyuyamadım.»

— «Paul gelecek mi?»

— «Evet. Sen şu Cinâyet Masası Bürosunu arasana bana! Tragg'ın ne yapmak istediğini öğrenmek istiyorum.»

Della, Tragg'ın yerinde olmadığını öğrendi. Bunun üzerine Mason, «O halde bak bakalım, Çavuş Holcomb orada mı?» dedi.

— «Ama Patron, biliyorsunuz ki, bu adam sizden hiç hoşlanmaz!»

— «Aldırma! İster hoşlansın, ister hoşlanmasın, vız

gelir bana! Benim öğrenmek istediğim hususlar var. Holcomb ne diyecek bakalım!>>

Bir dakika sonra Della'nın işâreti üzerine Mason reseptörü kaldırdı.

— «Alô! Merhaba, Çavuş! Rahatsız ettim ama, özür dilerim. Müvekkillerimden biri hakkında bilgi almak istiyordum...>>

— «Nedir öğrenmek istediğiniz?»

— «Biliyorsunuz, Misis Kempton benim müvekkilimdir... Kendisi için bir tahliye kararı alayım mı, yoksa siz mi onu serbest bırakırsınız?»

— «Misis Kempton, serbesttir.»

— «Sâhi mi? Peki ama, serbest olduğunu bana bildirmedi.»

— «Yarım saat önce serbest bırakıldı. Durumu bildirmek üzere sizi yazıhânenizde aradım ama, cevap alamadım. Hususî telefonunuzun numarası da rehberde görünmüyor... O zaman haberi diğer avukat James Etna'ya bildirdik. O da karakola gelip kadını alacağını söyledi.»

— «Çok iyi, çok iyi... Demek kadından şüphe edilmiyor artık?»

— «Şüphe edildiğini kim söyledi size?»

— «Peki, peki teşekkür ederim!»

Mason reseptörü yerine koyduktan sonra, Della'ya baktı ve: «Holcomb, kadının serbest bırakıldığını söyledi...» dedi.

O sırada Paul Drake içeri girdi. «Ooo, Maşallah, ikiniz de turp gibisiniz!» dedi. «Anlaşılan iyi bir uyku çektiniz... Ama ben öyle miyim ya, uykusuzluktan imanım gevredim... Daha kahvemi bile içmedim...»

Mason, «Sen şimdi kahve içmeyi filân bir tarafa bırak da, öğrendiklerini söyle bize!» diye konuştu.

Paul Drake o her zamanki oturuşu ile koltuklardan birine yayıldı, bacaklarını koltuğun yan tarafına sarkıttı.

— «Pekalâ, dinleyin öyleyse! Elli iki yaşında ölen Benjamin Addicks'in kendisinden beş yaş küçük **Herman** adında bir kardeşi varmış. Birbirinden ayrılmaz iki kardeşmiş bunlar. Tahsilli sayılmazlarmış. Zirâ fakir bir âilenin çocuklarıymış... Günlerden bir gün, Herman ortalarda görünmez olmuş. Benjamin, dâima onun nerede olduğunu bilmediğini söylermiş. Adamın dedikleri belki doğruymuş

ama, gelin görün ki, bir söylentidir başgöstermiş... Gûya Herman bir kavga sırasında, birini öldürmüşmüş.»

Mason, «Yahu, bırak şimdi şu kocakarı dedikodularını da bize bilgi ver! Sen bir detektif misin, yoksa dedikodu kumkuması mı? Bunlar beni alâkadar etmez, oğlum, sen bilgi ver bana, bilgi!»

— «Pekalâ, Perry, pekalâ! Addicks, mâdenleri olan ve gelirinin mühim bir kısmını o yoldan temin eden bir milyonermiş. Onaltı yıldan beri böyleymiş bu... Lâkin o zamandan öncesi hakkında kimse bir şey bilmiyor. Nereden gelmiştir, parayı nasıl kazanmıştır, bunlardan kim-
senin haberi yok.»

Mason, «Ne yâni, bankası da adam hakkında bir şey bilmiyor mu?» diye sordu.

— «Evet. Sorulan suallere Addicks, Benim krediye ihtiyacım yok. Ben peşinciyim. Peşin alır, peşin satarım!.. diye cevap verirmiş.»

— «Peki ama, Paul, Addicks gelir vergisi işlerini nasıl halledermiş?»

— «Öğrendiğime göre, vergi dâiresi memurlarına vaktiyle hâfızasını kaybetmiş olduğunu söylemiş... Hatırlıyabildiği tek şey ise, hiç tanımadığı bir otel odasında ayılması ve üzerinde tam ikibin dolâra yakın bir paranın bulunmasıymış...»

— «İnanmışlar mı ona?»

— «İnanmamışlar tabîî. Parmak izlerini almışlar... Ne var ki, izlerini hiçbir yerde bulamamışlar. F. B. I bile, onun hakkında bir şey bilmiyormuş.»

— «Addicks'in serveti hakkında bir şeyler öğrenebildin mi?»

— «Öğrendim tabîî... İki üç milyon dolâr kadar. Belki de daha fazla. Dünyanın her tarafından para gelirmiş adama... Tam bir rakkam elde edemedim. Senin anlayacağın, Mason, adam istediğini yapacak kadar zenginmiş! Bana kalırsa, bir vasiyetnâme bırakmış olsa gerekir... Ama biliyorum, Benjamin Addicks için Akli muvazenesi yerinde olmayan biridir! diyecekler ve vasiyetnâmeye itirâz edecekler... Ben öyle düşünüyorum. Goriller ve diğer maymunlar üzerinde birtakım tecrübelerle girişmiş olması, ortaya böyle bir netice çıkarmazsa şaşarım doğrusu! Sonra bir husus daha var: Bana kalırsa, Benjamin Addicks ken-

dinden korkuyordu. Fikrime göre, ya birini öldürmek istiyordu, yahut da birini öldürmüştü.»

— «Seni bu şekilde düşünmeye sevkeden nedir, Paul?»

— «Çünkü Addicks insanoğlunun adam öldürmeye yaradılıştan meyilli olduğunu isbat etmek istiyordu. Ona göre, ipnotize edilen bir kimseye bir cinâyet işletmek gayet kolaydır. Böyle biri ipnotik trans hâlinden çıkınca, bir cinâyet işlemiş olduğunu hatırlayamaz...»

— «Ama Paul, Benjamin Addicks'in birini öldürmüş olacağını kabul etsek bile, böyle bir şey onun gibi nüfuz sâhibi, tanınmış bir kimse için dahi tehlikeli olmaz mıydı? Meselâ ortaya çıkacak işini bilir bir şantajcı, onu sızdırma-ya kalkışmaz mıydı?»

— «Orası muhakkak... Ama o, Ben hayatta neler yaptığını hatırlayamayan bir adamım!.. diyerek işin içinden sıyrılmasını bilecekti. Bununla berâber, Addicks yine de akıllı davranmış ve insanlar üzerinde yapmak istediği tecrübelerden vazgeçerek, para ile satın aldığı goriller ve diğer maymunlar üzerinde çalışmaya başlamıştı. Senin anlayacağın, onlara adam öldürme işini ilham edecekti... Pek tabii, ipnotizma yolu ile olacaktı bu iş. Kendisine yardım eden iki de hayvan bakıcısı vardı. Bir de **Blevins** adında bir psikolog... Ben bu Blevins'le konuşmanın yolunu buldum.»

— «Geçen gece neredeymiş bu Blevins?»

— «Evinde.»

— «Stonehenge'de bir işi yokmuymuş?»

— «Tecrübeler katılan kimselere, bir hafta önce yol verilmiş.»

— «Yol mu verilmiş? Peki ama neden?»

— «Addicks şimdiye kadar yaptığı tecrübelerin iyi neticeler verdiğini söyleyerek, bu işe artık devâm etmek istemediğini bildirmiş. Sen bu Blevins ile konuşursan, iyi olur gibime geliyor, Perry! Ondan bir şeyler öğrenmen mümkün olabilir. Çünkü sabahın üçünde uyandırdığım zaman, benimle gerektiği gibi konuşmadı.»

Mason, «Addicks'i gorillerden biri öldürmediyse, savcı dostumuza bir iş düşüyor...» dedi. «Bir katil bulması lâzım. Ama sen bu Benjamin Addicks ile alâkalı olarak başka bilgiler de toplamışsındır her halde, Paul!»

— «Elbette, elbette... Addicks'in avukatı Sidney Hard-

wick, müvekkilinin geçmişi hakkında belli ki bir şeyler biliyor. Ne var ki, biz neler bildiğini tahmin bile edemeyiz. Elverir ki, kendisi konuşsun... Addicks, altın mâdenleri işinden sonra, ölümünden bir süre önce petrol işleriyle de meşgul olmak istemiş. En azından on bankada hesâbı olup, bir sürü işi birden idâre ediyormuş. Pek tabii, bu şekilde yürütülen işler, vergi memurlarının hoşuna gitmiyormuş. Nathan Fallon ile Addicks arasında bâzan münâkaşalar oluyormuş...»

— «Demek öyle? Sana bir iş daha düşüyor, Paul, Fallon'un son gece neler yaptığını öğreneceksin!»

— «Öğrenmediğimi nereden biliyorsun? Nathan Fallon, o gece Las Vegas'ta bulunuyormuş. Adam sâhiden de oradaymış. Zirâ bu husus delillerle tesbit edilmiş... Ticâret müdürü Mortimer Hershey'e gelince; o da Santa Barbara'da imiş... Ben bu hususu tahkik ediyorum, polis de kendi zâviyesinden tahkik etmekte... Şimdi izah edemediğim bir nokta var: Addicks, işlerinin idâresinde kimseye itimât etmiyormuş. Bilhassa Fallon ile Hershey'den çekiniyormuş diyorlar. Öyle ki, onlardan gizli olarak birtakım hareketler yapıyormuş. Yat işçilerinden bir adam var, Addicks ona da yol vermiş. Adam ona dış biliyor. O anlattı, şöyle yapıyormuş Addicks, bir deniz gezintisi yapacağını söyleyerek yatın hazırlanmasını emrediyor, yata biniyor, sonra da tekne denize açılacağı sırada yere atlıyor ve «sanki kendisi yatta imiş gibi» hareket edilmesini söylüyormuş. Anlıyorsun, değil mi, Perry, yat, Addicks içinde olmadan denize açılıyormuş... Derken ne olsa beğenirsin, yat Catalina'ya varıp da limanda demirleyince, Addicks birden meydana çıkmıyor muymuş! Üstelik bütün yolculuk boyunca kamarasında çalışmak zorunda olduğunu söylemiş bir de... Yatın kaptanı her şeyi bilirmiş ama, ağzı sıkı bir adammış. Addicks, onunla teknedeki telsiz telefon sâyesinde temas kurarmış.»

— «Aferin sana, Paul, mühim şeyler öğrenmişsin! Nasıl yapacağını bilemem ama, bir de Addicks'in kaptanı nereden aradığını öğrenirsen, bir büyük iş daha yapmış olursun! Biz böylece Fallon ile Hershey'den saklandığı zamanlar, Addicks'in nerede olduğunu bileceğiz. Ne dersin Paul, işin içinde bir kadın olmasın sakın?»

Drake, «Vallahi bilemem...» diye cevap verdi. «Görü-

nüşe göre, Addicks'in hayâtında her hangi bir kadın yokmuş.»

— «Ona âit fotoğraflar edinebildin mi, Paul?»

— «Evet.»

— «Güzel. O halde şu telefon konuşmaları ile alâkalan ve bir şeyler öğrenmeye çalış!»

— «Peki, Mason! Şimdi...»

Kapının tıkırdatılmış olduğunu duyan detektif, konuşmasına ara verdi. Della kapıyı açtı ve: «Ooo, hoşgeldiniz!» dedi. «Ama biraz erkencisiniz!»

Etna ve Josephine Kempton, içeri girdiler. Mason onları Drake'e takdim etti. Sonra da meslekdaşına dönerek, «Eee, ne haber?» diye sordu.

— «Her şey yolunda gidiyor, Mason!»

Misis Kempton, «Neme lâzım,» diye atıldı, «bana karşı çok nâzik davrandılar.»

Mason şüpheli bir tavır takındı ve: «Siz onlara ne anlattınız?» dedi.

— «Hiçbir şey anlatmadım. Tâlimatınıza uydum ve bir şey söylemedim.»

Perry Mason, gözlerini Misis Kempton'un yüzüne dikerek bir süre öylece kaldı. Sonra Drake'e dönerek, «Kusura bakma, Paul,» dedi, «nasıl olsa yabancı değiliz, bizi başbaşa bırakır mısın, lûtfen!»

Drake, «Ne demek, yahu, ne demek, ben halden anlarım!» diye mırıldandı. «Zaten kahvaltı etmemiştim, bâri karnımı iyice doyurayım...»

Detektif dışarı çıkınca, Mason, Etna'ya ve Misis Kempton'a doğru döndü.

— «Oturun, ricâ ederim! Eee, Misis Kempton, şimdi bana her şeyi olduğu gibi anlatın bakalım! Hakikati, sâdece hakikati söyleyeceksiniz...»

Yaşlı kadın, «Ama Mister Mason, siz neler söylediğinizin farkında mısınız acaba?» diye kaşlarını çatarak konuştu. «Yoksa size yalan söylediğimi mi sanıyorsunuz?»

— «Bakın, Misis Kempton, ben polisi ve usullerini gayet iyi bilirim... Siz öldürülen bir adamla birlikte tek başınıza Stonehenge'de bulunuyordunuz... Şimdi benim anlayamadığım bir nokta var: Siz tutuyor kimselere bir şey söylemediğinizden bahsediyorsunuz. Diğer taraftan, polis sizi serbest bırakıyor. Nasıl olur bu?»

— «Ama ben size hakikati söyledim. Beni serbest bıraktılar. Hattâ evimdeki elbiselerden birini getirttiler.»

— «Elbiselerinizden birini ini getirttiler? Yanılmıyorsa, siz soyunuk değildiniz ki...»

— «Anlaşıldı, anlaşıldı, durumu size izah etmem gerekiyor. Polisler elbiselerimin lâboratuvarca tetkik edilmesi gerektiğini söylediler. Her hangi bir kimse, bir cinâyete şâhit olduğu zaman, hep öyle yapılırmış. Gel gelelim, bu tetkik işi, sırasında bir gün sürebilirmiş. İşte bunun için, ben beklemek zorunda değilmışım. Bir kadın polis evime gidip, hiç olmazsa elbiselerimden birini getirebilirmiş.»

— «Ve siz odanızın anahtarını onlara verdiniz, öyle mi?»

— «Anahtar, bir zarfın içinde duruyordu. Çünkü böyle bir zarfın içine koymuşlardı. Ne yapayım, kadının evime gitmesine müsaade etmek zorunda kaldım. Bir kâğıt imzâladım.»

— «Sonra ne oldu?»

— «Elbiselerimden birini tetkik edilmek üzere lâboratuvara gönderdiler. Sonra beni alakoydukları için, özür dilediler. Mister Addicks'in kim tarafından öldürüldüğünü bildiklerinden bahsederek her türlü şüphenin üzerimden kalkmış olduğunu söylediler.»

— «Kim söyledi size bunu?»

— «Elbisemi evden almaya giden kadın memur.»

— «Sonra... sonra?»

— «Sonra bir arzum olup olmadığını sordular. Size telefon etmek istediğimi bildirdim. Ama erken olduğu için sizi bulmama imkân olmadı. Bunun üzerine, onlara Mister Etna'yı aramalarını ricâ ettim.»

— «O da gelip sizi aldı, öyle mi?»

— «Evet.»

Mason meslekdaşına bakınca, Etna başı ile doğrulayıcı bir hareket yaptı.

— «Siz Misis Kempton'u bir hücrede mi bulmuştunuz, dostum?»

— «Hayır, garajda karşılaştım.»

— «Garaj mı? Ne garajı?»

— «Polis garajı.»

Misis Kempton, «Evet, öyle oldu.» diyerek araya girdi.

«Biliyorsunuz, Mister Mason, dün akşam sizinle polis garajında arabadan inmiştik. Adamlara Mister Etna'yı garajda bekleyeceğimi söyledim. Ayrıca kendisini orada beklediğimin Mister Etna'ya bildirilmesini ricâ ettim.»

Mason başını çevirip meslekdaşına baktı ve: «Siz garaja arabanızla mı girmiştiniz?» diye sordu.

— «Hayır. Arabamı yaya kaldırımın kenarına çekmiş, Misis Kempton'u çağırmak üzere kapıya doğru yürümüş-tüm... Niçin sordunuz, kuzum? Ha arabamla gitmişim, ha arabamı bırakıp yürümüşüm, ne çıkar bundan?»

— «Bunu sonra konuşuruz. Ben şimdi öğrenmek istediğimi öğrenmiş bulunuyorum.»

Etna, «Ne demek istiyorsunuz, Mister Mason?» dedi. «Sözlerinizden hiçbir şey anlayamadım doğrusu!»

— «Misis Kempton! Bana söylenmesi gereken mühim bir husus var ki, siz bunu unuttunuz?»

— «Yoo, ben size her şeyi söyledim...»

— «Yâni Mister Etna, sizi doğrudan doğruya buraya mı getirmişti?»

— «Hayır. Beş altı dakikalığına beni evime bıraktı. Sonra buraya geldik.»

James Etna, «Mister Mason,» dedi, «Misis Kempton size bir iki sual sormak istiyor!»

Kadın, «Evet, öğrenmek istediğim bir husus var, Mister Mason!» diye konuştu. «Bir adam ölürse, onun hesâbına çekilen, fakat karşılığı alınmayan çekler ne olur?»

— «Ne olacak, çekler, bunları imzâlayan kimsenin ölümüyle hemen dondurulur. Öyle bir kimsenin öldüğünü duyan banka, ödemeleri derhal durdurur.»

— «Peki bir de şöyle bir şey düşünelim: Bir adamın banka çeki varsa, o zaman ne olur?»

— «Bir banka çeki demek, bir banka tarafından imzâ edilmiş çek demektir. Bankalar ise ölmezler...»

— «Ama ben şunu öğrenmek istiyordum... Her halde duymuşsunuzdur, Mister Addicks aşağı yukarı hep banka çekleriyle iş yapardı. Bunları çeşitli bankalardan toplar, sonra da ciro ederdi.»

— «Haa, anladım, bir ölüm hâlinde bu ciro işinin geçerli olup olmayacağını öğrenmek istiyorsunuz siz.»

— «Eh, haydi öyledir diyelim...»

— «Neden öğrenmek istiyorsunuz bunu?»

— «Ortada her hangi bir sebep yok. Sâdece bilmek istemiştım.»

— «O halde öğrenin, böyle bir çekin karşılığı derhal ödenir. Ama siz bu çek işlerini bir tarafa bırakın da, Stonehenge'de neler oldu onu anlatın bana!»

— «Hay hay. Ne yapmam gerektiğini bana söyleyebilmeniz için, her şeyi size anlatacağım. Zirâ ne yapacağımı bilmiyorum.»

— «Siz gazetecilere ne anlatmıştınız?»

— «Hiçbir şey.»

— «Ne yâni, yârenlik mi ettiniz onlarla?»

— «Yok canım, ne münâsebet! Polisler gazetecilerin bir şeyden haberi olmasın diye beni erkenden serbest bırakacaklarını söylediler. Dediklerine göre, daha sonra basın mensuplarının karşısına çıktığımda neler söyleyeceğimi toparlıyabilecekmişim...»

Mason, James Etna'ya bakarak, «Bu mesele gittikçe şaşırtıcı oluyor yahu!» diye mırıldandı. «Peki, Misis Kempton, peki, siz anlatmaya devâm edin! Ne olup bittiğini izah edin bize! İlkın şu sualımi cevaplandırın: Stonehenge'de bulunmanıza sebep neydi?»

— «Mister Addicks bana telefon etmişti.»

— «Nereye telefon etmişti meselâ?»

— «Evime.»

— «Telefon numaranızı nereden bulmuş?»

— «Bilmiyorum.»

— «Peki, ne dedi size?»

— «Beni görmek istediğini söyledi.»

— «Niçin görmek istediğini de söyledi mi?»

— «Kötü davranışı yüzünden benimle konuşmak istediğini söyledi. Benden özür dileyeceğini ve bana bir haber vereceğini bildirdi.»

— «Siz bu telefon konuşmasından Mister Etna'ya bahsetmiş miydiniz?»

— «Hayır. Çünkü Mister Addicks bu görüşmeden kimsele bahsetmememi sıkı sıkı tenbih etti. Saat altıda evde bulunmamı istedi.»

— «Saat altıda mı?»

— «Evet. O saate kadar mühim randevuları varmış... Yediye çeyrek kala da başka bir randevu... İşte bunun için orada tam altıda bulunmam gerekiyordu...»

- «O saatte bulunabildiniz mi bâri?»
- «Evet.»
- «Eve ne taraftan girdiniz?»
- «Rose Street'teki 546 numaralı evin kapısından.»
- «Açık mıydı kapı?»
- «Değildi. Ama kapının anahtarı yanımdaydı.»
- «Demek o zamana kadar yanınızda böyle bir anahtar taşıyordunuz, öyle mi?»
- «Evet. Çünkü Mister Addicks anahtarı kendisine iâde etmem hususunda bana bir şey söylememişti.»
- «Peki, anahtarın sizde olduğunu biliyor muydu?»
- «Evet. Zirâ telefon konuşması sırasında, anahtarın hâlâ bende olup olmadığını sordu. Evet diye cevap verince, Oh, çok güzel, çok güzel! Kapıyı açar doğruca birinci kata çıkarsınız... Ben çalışma odamdayım! dedi... Bunda ne kötülük var anlamıyorum ki, Mister Mason! Stonehenge'de çalıştığım sırada, anahtar hep üzerimde bulunurdu.»
- «Doğru... Doğru ama, o zaman orada çalışıyordunuz. Arada fark var.»
- «Ne yapaydım yâni, kapıyı bana açması için koskoca bir adamı aşağı mı indireydim? Dedim ya, anahtarım vardı ve ben yolu gayet iyi biliyordum...»
- «Size kapıyı başka bir kimse açamaz mıydı?»
- «Açamazdı tabî. Çünkü Mister Addicks evde yalnızdı.»
- «Size telefon ettiği zaman, evde yalnız olduğunu söylemiş miydi?»
- «Evet.»
- «Ses, onun sesi miydi? Tanımış mıydınız sesini?»
- «Oh, evet! Hattâ hafif bir kahkaha koyuverdi. Ama sargılar yüzünden kahkahası şöyle böyle duyulabildi.»
- «Saat kaçta telefon etmişti size?»
- «Öğleden sonra iki buçuk sularında.»
- «Pekalâ! Demek siz oraya verilen saatte vardınız... Mister Addicks o sırada hayattaydı, değil mi?»
- «Evet.»
- «Ne dedi size?»
- «Bir şey demeye vakit bulamadı. Tam içeri girdiğim sırada, öldürüldü.»
- «Kim öldürdü?»
- «Gorillerden biri.»

— «Ricâ ederim, Misis Kempton, mâkul olun biraz!»

— «İnanın bana, Mister Mason, ben doğruyu söylüyorum! Gözlerimle gördüm... Mister Addicks karyolasında yatıyordu... Goril elinde tuttuğu bıçağı onun vücuduna birkaç defâ sokup çıkardı!»

— «Nasıl bir gorildi bu?»

— «Oh, Mister Mason, tam bir târifte bulunamayacağım, ama hayvan üç büyük gorilden biriydi! Bana kalırsa, goril ipnotik trans hâlindeyken onu öldürmüştür. Niye öyle bakıyorsunuz bana? Yoksa sözlerime inanmıyor musunuz?»

— «Ben inanmışım kaç para peder, mesele jüri hey'etini inandırmakta...»

— «Ama neden, Mister Mason, neden? Ne de olsa bu, Mister Addicks'in yıllardan beri elde etmek istediği bir neticeydi. İpnotize edeceği bir gorilin...»

— «Pekalâ canım, pekalâ, şimdi boşuna vakit kaybetmeyelim! Münâkaşanın sırası değil. Mâdemki öyle diyorsunuz, öyle olsun. Siz anlatmaya devam edin bakalım!»

— «Odaya girdiğim zaman, ilkin Mister Addicks'i göremedim. Kendisine seslendim. Seslendiğim sırada da yataкта bulunduğunu farkettim. Uyuyor gibiydi. Sonra nasıl oldu bilmiyorum, size bahsettiğim goril banyo dâiresinin yanı başında görünüverdi... İnanın bana, Mister Mason, hayvan ipnotize edilmişti!»

— «Tam iki defâdır bundan bahsediyorsunuz, öyle olduğunu nereden biliyorsunuz?»

— «Nereden biliyorumu var mı, Mister Mason, gözlerindeki ifâdeden belliydi... Karyolaya doğru yaklaşıırken, bana baktı. Kendisine işkence eden adamdan intikam almak istiyor gibiydi... O anda feryat ettim. Hemen bayılmışım.»

Mason, «Evde başıboş dolaşan goriller olduğunu biliyor muydunuz siz?» diye sordu. «Hayvanların barındığı yerden geçtiğiniz sırada, bir iki kafesin açık olduğunu farketmiş miydiniz?»

— «Hayır. Her şey yerli yerindeydi. Kafeslerden birinde, iki büyük goril vardı. Ama sonradan bu kafesin kapısının açık olduğunu gördüm. Bana karşı her zaman iyi davranan goril, öteki kafesteydi.»

— «Şu halde biri bu gorilleri salıvermiş olacak...»

- «Bence bunu yapan gorildir.»
- «Haydi öyle olmuştur diyelim, peki ama hangisi yapmıştır bu işi?»
- «Mister Addicks'i öldüren goril.»
- «Bu işi onun yaptığını nereden biliyorsunuz?»
- «Bu hayvanlar, kendilerine bakan adamın kafesleri ne şekilde açıp kapadığını göre göre bu işi öğrenmişlerdi muhakkak. İçlerinden birinin kaçtığını görünce, sözünü ettiğimiz goril diğer kafeslerin kapılarını açmış olabilir.»
- «Pekalâ, devâm edin, devâm edin!»
- «Size bayılmış olduğumu söylemiştim, kendime geldiğim zaman, bana her zaman sempati gösteren küçük gorillerden birinin yanı başımda durduğunu gördüm. Âdeta ağlıyordu... Beni o şekilde görmek, onu müteessir etmiş olacaktı. Diliyle yüzümü yalamaktaydı. Bilmiyorum ama, belki de ben onun bu hareketiyle kendime gelmiştim...»
- «Evet, sonra?»
- «Sonra ayağa kalkıp etrâfıma bakındım... Birden Mister Addicks'i gördüm. Ölmüştü. Durumu Mister Etna'ya bildirmek üzere hemen telefona koştum. Ne var ki, kendisini bulmak mümkün olmadı. O zaman sizi aradım. Ümitsizleşmeye başlamıştım ki, Mis Street cevap verdi.»
- «Polisi neden aramadınız peki?»
- «Aramadım, çünkü ne yapacağımı bilemiyordum...»
- «Büyük goril o sırada neredeydi?»
- «O anda yaptığım ilk iş, Mister Addicks'in dâiresine açılan kapıları kapayıp sürgülemek oldu.»
- «Dostunuz o küçük goril neredeydi o sırada peki?»
- «Haa, o mu, onu orada bırakmıştım... Tehlikesiz bir hayvandır bu. Bir çocuk gibidir.»
- «Pekalâ, devâm edin!»
- «Yaptığım telefon konuşmasında, sizi Rose Street'teki kapıda bekleyeceğimi söylemiştim. İlk koridorda dolaşmanın riskli bir hareket olacağını düşündümse de, sizin neredeyse geleceğinizi hesap ederek bu riski göze aldım. Gürültü çıkarmamaya gayret ederek koridorun kapısını açtım, sonra sağa sola göz attım... Etrafta kimsecikler yoktu. Dışarı süzüldüm. O sırada da ne olduğunu anlayamadım, çünkü biri başıma sert bir cisimle vurmuştu... Ondan sonra hatırlıyabildiğim tek husus, kendime geldi-

ğim zaman sizi o gorilin karşısında görmek oldu. Bir tehlikeyle karşı karşıya bulunduğunuzu anlayıverdim.»

— «Bir tehlikeyle karşı karşıya bulunduğumu nasıl anladınız?»

— «Çünkü o goril, diğerlerine nazaran daha sert huy-luydu.»

— «Sonra? Sonra ne oldu?»

— «Sonrasını siz biliyorsunuz.»

Perry Mason, «Size bir şey söyleyeyim mi, Misis Kempton.» dedi, «ben bu hikâyeyi pek şaşırtıcı buldum! Ömrümde böyle bir şey işittiğimi hatırlamıyorum. Evet, ne işittim, ne de gördüm!»

— «Ama Mister Mason, ben size hakikati söyledim!»

— «Bütün hakikati mi?»

— «Evet.»

Mason ayağa kalkarak odanın içinde bir aşağı bir yukarı dolaşmaya başladı. Sonra birden durdu ve: «Hepsi iyi hoş ama, Misis Kempton.» dedi, «ben bütün bunların doğru olacağına inanamıyorum! Yüzünüze baktığım zaman, bunların doğru olacağına inanasım geliyor, ama başımı çevirdiğimde...»

— «Mister Mason, demek sözlerimi şüpheyile karşılıyorsunuz siz, öyle mi?»

— «Evet,»

— «Ama nasıl olur, ben olup bitenleri size en ufak noktasına kadar tam olarak naklettim.»

— «Gelin görün ki, bütün bunlara bir jüri hey'eti de, hâkim de, hattâ gazeteciler de inanmaz!»

— «Neden inanmasınlar? İnanılmayacak bir taraf yok ki ortada... Mister Addicks, gorilleri üzerinde tecrübeler yapıyor ve onları insan öldürmeye teşvik ediyordu.»

Mason, «Olamaz, olamaz, böyle şey olamaz!» diye başını iki yana sallayarak konuştu.

— «Bana kalırsa, siz yalnız düşünüyorsunuz, Mister Mason! Hem ben size bir şey söyleyeyim mi, yanılmıyorsa Mister Addicks'in geçmişinde korkunç bir sır vardı... Bana öyle geliyor... Tahminime göre, yabancı memleketlerin birinde bir cinâyet işlemişti, bunun için de korkuyordu... Günün birinde suçlanacağından korkuyordu... Bununla berâber, yine tahminime göre işin içinden kolayca kurtulmayı da düşünmüyor değildi. Biri tarafından ipno-

tize edilmiş olduğu için, yapmış olduğu işleri hatırlıyamadığını iddia edecekti.»

Pencerenin önüne giden Mason, «Evet, bunun böyle olacağını ben de kabul etmek isterim...» diye mırıldandı. «Lâkin bunu bir mahkeme önünde kim müdafaa etmeye kalkışabilir? Sonra şu hususu unutmamak lâzım: Siz evde Mister Addicks'le yalnızdınız.»

— «Bunun için üzölmeyin siz, Mister Mason! Özür dilemek suretiyle polis beni tahliye ettiğine göre, demek ki gorilin bu işi yaptığı meydana çıkmış.»

— «Zâten beni düşündüren nokta da bu değil mi! Sizi serbest bırakmış olmalarına akıl erdiremiyorum gitti! Siz bu hikâyeyi onlara anlatmamıştınız, değil mi?»

— «Tabiî ki anlatmadım. Ama polisler benim Mister Addicks ile o evde yalnız olduğumu biliyorlar.»

— «Eh, bildiklerine göre de sizin gibi bir kimsenin uyku sırasında Mister Addicks'i bıçaklıyabileceğini, sonra da cinâyetin bir goril tarafından işlenmiş olduğu hakkında ifâde verebileceğini düşünebilirler...»

— «Peki ama, ben neden o şekilde hareket edeyim?»

— «Evet, böyle konuşmakta haklısınız! Ama ben sizin bana ve Etna'ya haber vermeden Stonehenge'ye niçin gittiğinizi bir türlü anlayamadım.»

— «Evet, her ikinize de haber vermem gerekiyordu. Ama Mister Addicks, kendisini ziyâret edeceğimin kimse- lere söylenmemesini istemişti.»

Mason ağzını açmış bir şey söylemeye hazırlanıyordu ki, kapıya sert bir şekilde vuruldu. Sonra da, «Açın, Mason, çabuk açın!» diyen Çavuş Holcomb'un sesi duyuldu.

Mason, kapıyı açması için Della Street'e başı ile işâret etti.

Holcomb, «İşte beklediğimiz şey!» diye bağırdı. «Misis Kempton, çabuk bizimle birlikte geliniz!»

Kadın, «Ama... ama siz beni serbest bırakmamış mıydınız?» diye sordu.

— «Evet, öyleydi... Serbest bırakmıştık sizi... Ama şimdi bizimle geleceksiniz... Zirâ bir cinâyet işlemekle suçlanmaktasınız!»

Holcomb'un işâreti üzerine içeri giren iki polis memuru, Misis Kempton'un yanına gittiler ve bileğine bir kelepçe geçirdiler.

Holcomb, «Hoşça kalın, Mason!» dedi.

Perry Mason, hızla yürüyüp kapının önünde durdu. Sonra, «Bir dakika, lûtfen, bir dakika!» dedi. «Yanınızda bu kadın adına doldurulmuş bir tevkif müzekkeresi var mı?»

Çavuş kâğıdı çıkarıp gösterdi ve: «Hem de nasıl, dostum, hem de nasıl!» diye homurdandı.

O zaman Mason kenara çekildi. Memurlar, kadına yol gösterdiler. Etna, «Ben de gitsem iyi olacak.» dedi. «Belki bir şeyler yapabilirim.»

Sekreteriyle başbaşa kaldığı zaman, Mason, «Hiçbir şey anlayamadım...» diye mırıldandı. «Polis, bizim bilmediğimiz bir hususu keşfetmiş olacak...»

— «Ne dersiniz, Patron, Misis Kempton bize anlattıklarının aynısını onlara da mı söylemişti yoksa?»

— «Bana kalırsa, hayır...»

Yeniden pencerenin önüne giden Mason, dalgın bir tavırla caddenin trafiğini seyretti. Sonra sekreterine doğru dönerek, «Bir insanın her şeyden şüphe etmesi, bir kaba-hat mi acaba?» diye sordu.

— «Ne demek istiyorsunuz, Patron? Ne oldu yine?»

— «Misis Kempton bize öyle zırzopça bir hikâye anlattı ki, biz bunu şüpheyile karşıladık... Düşün, Della, kendini Misis Kempton'un yerine koy! Diyelim ki sen Benjamin Addicks'i öldürmek istiyorsun ve kendinin suçlu olmadığını anlatmak için de, cinâyetin başka bir insan tarafından işlenmiş olduğu intibaini yaratıyorsun... Gel gör ki, anlatacağın şeylere hiçbir jüri hey'eti inanamaz. Misis Kempton'un anlattığı şeyler, senin üzerinde ne gibi bir intiba uyandırmıştı?»

— «Ne gibi bir intiba uyandıracak, sözlerini bir deli saçması olarak kabul ettim! Sanki bir kâbusun sebep olduğu bir hikâyeydi bu!»

— «Bravo be, Della! Yüzde yüz bir kâbusun eseriymiş bu işte!»

— «Anlayamadım, Patron, ne demek istiyorsun, kuzum?»

— «Addicks, hayvanlar, bilhassa goriller üzerinde ipnotizma tecrübeleri yapan kimselerin patronuydu. Misis Kempton, tam iki defâ bayılmıştı... İkinci defâsında, başına bir şeyle vurulmuş olduğunu söyledi. Şimdi seninle

şöyle bir faraziye yürütelim: Biri, Misis Kempton'u ipnotik trans hâline sokmuş ve ayıldığında onun böyle bir konuşma yapmasını temin etmiştir...»

— «Sâhiden de, Patron, olmayacak şey değil! Yalnız beni düşündüren bir nokta var: Siz goriller üzerinde yapılan bu ipnotizma hikâyesine jüri hey'eti âzâlarını inandırabilecek misiniz bakalım?»

Mason, «Şimdiki durumda inandıramam tabîî.» dedi. «Ama biz işin başlangıcındayız henüz!»

— «Yâni siz ipnotize edilen bir kadının şuur altında, böyle sentetik bir kâbus yaratılabileceğini, aynı kadının ayrıldığında da kendisine daha önce ilham edilen şeyleri sanki yaşamış gibi söylettirilebileceğini mi sanıyorsunuz?»

— «Evet. Bununla berâber, tamamiyle emin değilim. Zirâ ipnotizma, benim pek fazla bilmediğim bir mevzudur. Fakat ne olursa olsun, polisin biraz önceki kendinden emin muzaffer hâli, beni kötü kötü düşündürüyor. Eminim, yüzde yüz eminim, adamlar bir şeyler keşfetti... Biz bunun ne olduğunu ancak bir iki gün içinde anlayabiliriz. Sabrın sonu selâmettir demişler!»

ONİKİ

Öğleye doğru çalan telefona cevap veren Della Street, «Oh, evet, evet, bir dakika müsaade edin lûtfen!» dedi. Sonra Mason'a bakarak, «Sidney Hardwick, sizinle görüşmek istiyor, Patron!» diye ekledi.

Mason telefonun reseptörünü kaldırdı.

— «Alô, ben Perry Mason! Günaydın, Mister Hardwick!»

— «Oldukça garip bir durumla karşı karşıya bulunuyorum, Mister Mason! Sizinle ve James Etna ile görüşmek isterdim. İsterseniz, sizin yazıhânedede görüşelim?»

— «Ne hakkında görüşmek istiyorsunuz?»

— «Beni şaşkına çeviren bir mevzu hakkında. Size açıkça söyleyebilirim, Mister Mason, ortada öyle bir mesele var ki, bu, müvekkiliniz Misis Kempton'un lehine de, aleyhine de neticelenebilir.»

— «Pekalâ, onbeş dakika sonra sizi yazıhânemde bekliyorum! Etna da burada olacak.»

Mason telefonu kapadıktan sonra, Della'ya, «James Etna'yı ara da, hemen buraya gelmesini söyleyiver!» dedi. «Hardwick ile mühim bir görüşme yapacağımızı bilir. Ben Drake ile konuşmaya gidiyorum.»

Detektif ajansının sekreteri, Paul Drake'in odasında olduğunu söyleyince Mason hemen içeri daldı. Drake, o sırada bir telefon konuşmasını bitirmiş olacak ki, resepsiyonu yerine koyuyordu.

— «Merhaba, Paul! Yeni bir haber var mı?»

— «Evet, epey bilgi topladım ama, hepsini bir rapor hâline getiremedim.»

— «Pekalâ! Sağlığında Benjamin Addicks'in hukukî işleriyle meşgul olan Sidney Hardwick, birazdan beni görmeye gelecek. Öyle sanıyorum ki, adam, Addicks'in verâset işleriyle meşgul... Yaptığı telefon konuşmasında, mühim bir meselenin ortaya çıkmış olduğunu söyledi. Bir fikrin var mı senin, bu ne olabilir acaba?»

— «Hayır. Ama birkaç saat sonra olsaydı, bir şeyler öğrenebilirdim. Yapılan ilk test, Addicks'in kanında alkol bulunduğunu meydana çıkarmış. Hem de adamı derin derin uyutabilecek kadar kuvvetli bir alkol... Bu da alkol miktarının önceleri daha fazla olduğunu isbat etmekteymiş. Polis, otobüs biletçisinin verdiği ifâde sâyesinde Miss Kempton'un oraya saat kaçta gittiğini tesbit etmiş. Bu durum karşısında, Addicks'in o saatte derlitoplu bir şekilde konuşamayacağını kabul etmek gerekiyormuş. Demek adam epey içki aldıktan sonra zom olmuş ve karyolasına uzanmış.»

— «Peki, onu o şekilde sarhoş olmaya iten sebep neymiş?»

— «Bilmiyorum. Her halde mühim bir şey buna sebep olmuştur.»

— «O telefon konuşmaları hakkında sen bir şeyler öğrenebildin mi?»

— «Henüz öğrenemedim ama, bir saat sonra filân bunu da öğrenebileceğiz. Telefon fişlerinin her ne pahasına olursa olsun bulunmasına, yâni hepsine göz atılmasına çalıştım. Bir arkadaş var...»

Mason, «Yahu sen şimdi bunu bırak da, bana şu Alan

Blevins'ten bahset!» diyerek arkadaşının sözünü kesti.
«Bu adam, bir ipnotizmacı mıdır?»

— «Evet. Hem de kusursuz bir ipnotizmacı. Dediğine göre, her zamanki usullerle bir gorili ipnotize etmek mümkünmüş. Böyle bir hayvan, trans hâline sokulabilirmiş ama, şuur altına pek hükmedilemezmiş. Ama işin içinde bir insan varsa, böyle bir şey yapmak, çok kolaylaşmış... Senin anlayacağın, Perry, trans hâline sokulmuş bir gorilin beynine arzu edildiği gibi hükmetmek, kolay değilmiş. Hayvan uyur ve kendinden geçermiş, hepsi o kadar.»

— «Biliyorum, Paul, bu Blevins, Addicks'in yol verdiği bir adamdır. Ne dersin, adam, Addicks'ten nefret eden biri olmasın?»

— «Mümkündür.»

— «Güzel. Son gece adamın nerede olduğunu öğrenmeye bakıver sen!»

— «Ooooh, ben bu işi çoktan yaptım! Adam yalnız başına yaşıyor. İki yıl önce karısından ayrılmış. Evde olduğunu, televizyon seyrettiğini, sonra da yattığını söyledi.»

— «Peki, sözlerinin doğru olduğuna dâir bir delil var mı ortada?»

— «Yok. İstersen bunu da öğreneyim...»

— «İyi olur. Karısından ayrılmış olmasının sebebi ne acaba? Sonra boşanmayı o mu istemiş, karısı mı?»

— «Karısı istemiş. Sebep de mânevî işkence. Kadın, kocasının elinde bir ipnotizma oyuncağı olduğunu, bu yüzden de gülünç bir mevkie düştüğünü söyledi. Blevins, onu ipnotizma edermiş hep.»

— «Sen bu nokta üzerinde biraz daha bilgi toplamaya çalış, Paul! Bu kadını bana getirirsen, memnun olurum. Kendisiyle konuşmak istiyorum. Haydi bakalım, ben gidiyorum. Hardwick neredeyse gelir...»

Drake, «Dur, d ur, bir şey daha var...» diyerek Mason'u alakoydu. «Blevins, bir açıklamada bulundu: Bir kimsenin nasıl ipnotize edileceğini, Addicks'e de öğretmişmiş... Bunu Addicks arzu etmiş».

— «Sen bunun için de bir tahkikat yapıver, lûtfen! Yapacağım müdafaa, hukuk târihinde yer almalı! Ama her şeyden önce, olup bitenleri tam olarak bilmeliyim.»

— «Josephine Kempton, bunu sana söyleyemez mi?»

— «Hayır.»

— «Sebep?»

— «Aramızda kalsın, Paul, ben bütün bunların kadın tarafından bilineceğine inanmıyorum! Haydi, Paul, haydi, sen şu Blevins hakkında bana detaylı bilgi topla, sonra da beni adamın eski karısı ile tanıştırsın! Ben gidiyorum, sonra görüşürüz!»

Yazıhânesine döndüğü zaman, Della ona James Etna'nın bekleme salonunda bulunduğunu bildirdi.

— «Çok güzel, çok güzel! Onu içeri al ve Gertie'ye söyle, Mister Hardwick gelince bize haber versin!»

Etna, pek üzüntülüydü. Mason'u görünce, «Durum hiç de iyi değil, dostum!» dedi. «Elim kolum bağlı kaldı... Misis Kempton, cinâyet işlemekle suçlanıyor. Ne yapacağımı şaşırdım...»

Mason, «Şaşırmakta haklısınız tabii, dostum!» dedi. «Polisle savcılık kendilerinden bu derece emin olduklarına göre, ortada bizim bilmediğimiz bir şey var!»

— «Ne dersiniz, Mason, bir jüri hey'eti, Misis Kempton'un bize anlatmış olduğu hikâyeye inanır mı acaba?»

Mason, «Peki, siz inanır mısınız buna?» diye gülümseyerek sordu.

— «Vallahi ne diyeyim bilmem ki, bu işi başından sonuna kadar didikleyecek olursak, kadının anlattıklarına inanmamız gerekiyor. Ne de olsa, mantık dışı bir şey değil bu. Düşünün bir defâ, ortada bir milyoner var ki, gorilleri ipnotize edip onlara insan öldürme yollarını gösteriyor... Bana kalırsa, böyle bir tecrübe eninde sonunda bir başarı ile neticelenebilirdi. Addicks'in böyle bir neticenin ilk kurbanı oluşu, bu faraziyenin doğruluğunu isbat etmektedir.»

— «Bir avukat müvekkili tarafından anlatılan bir şeyin doğruluğu hakkında kendini iknâya çalışırsa, bunu yalnız ve yalnız kendisi bilmelidir.»

Hafifçe sararan Etna, «Evet, Mister Mason, ben sizin haklı olduğunuzu kabul edeceğim galiba!» dedi. «Ama ne yapayım, ne düşüneceğimi, işi neresinden alıp nasıl bir karara varacağımı bilemiyorum... Evet, bu hikâye bana saçma bir şey olarak gibi de görünüyor ama, meseleyi şöyle derinliğine düşününce, biraz mantikî buluyorum...»

— «Merâk etmeyin, bir iki güne kalmaz, meselenin esrarını çözeriz!»

— «Oh, şüphesiz. Yalnız aklımın almadığı bir taraf var: Polis, neden o şekilde davrandı? Bana kalırsa, alışlagelmiş bir davranış olmasa gerek bu.»

— «Alışlagelmiş olmasa mı dediniz? Buna hiç görülmemiş, işitilmemiş! desek, daha iyi olur, dostum!»

Telefonun çalması üzerine reseptörü kaldıran ve gereken cevabı veren Della, «Patron, Mister Hardwick gelmiş!» dedi.

— «Öyle mi? Çok güzel. İşte böyle, Etna, biraz önceki mevzuu daha sonra yeniden ele alır görüşürüz artık! Hardwick'in yanında, güler yüzlü ve iyimser olalım. Peki, Della, misâfirimizi aliver içeri bakalım!»

Sidney Hardwick, pek endişeli görünüyordu.

— «Günaydın, Baylar. Sizleri rahatsız etmiyorum ya, İnşallah?»

Mason, «Hayır, hayır, ne münâsebet!» diye konuştu. «Oturun şöyle, ricâ ederim! Size bir hizmette bulunabilir miyiz?»

Hardwick gösterilen yere oturduktan sonra gözlüğünü burnuna geçirdi, sonra da sağırlara mahsus âleti kulağına ilâştirdi.

— «Ben hiçbir zaman lûzumsuz yere konuşmam. Şimdi de öyle yapmak istiyorum. Biliyorum ki, sizler az veya, çok benim hasınlarımsınız. Yanılmıyorsam, Josephine Kempton'u temsil ediyorsunuz...»

Mason, «Daha doğrusu onu temsil edeceğiz.» diye düzeltti.

— «Ben de sağlığında Benjamin Addicks'i temsil etmekteydim. Hakkında bildiklerimden dünyâda kimsenin haberi yoktur. Birkaç ay önceydi, Mister Addicks'in arzusu üzerine ben bir vasiyetnâme hazırladım. Ne var ki, vasiyetnâmede yazılı olanlar, o zaman düşünülüp de karar verilen şeylerdi.»

— «Yoksa siz Mister Addicks'in fikirlerinde bir değişiklik olduğunu mu söylemek istiyorsunuz?»

Hardwick, «Evet, yalnız fikirlerde değil, vasiyetnâme de değişiklik var.» diye cevap verdi.

Mason, «Anlıyorum ki, siz bize bir şeyler söylemek, aynı zamanda da bir şeyler sormak istiyorsunuz.» dedi. «Kuzum, işi ne diye uzatıyorsunuz? Sadede girip hemen bildirsenize söylemek istediklerinizi!»

— «Pekalâ, dediğiniz gibi yapayım! Biz şimdiye kadar görülmemiş bir durumla karşı karşıya bulunmaktayız. Bu öyle bir hal ki, netice, bir bakıma müvekkilinizin lehine olabilir. Fakat... evet fakat, nasıl söyleyeyim bilmem ki, neticenin müvekkiliniz lehine olması, onun tarafınızdan müdafaa edilmemesiyle mümkün olabilir. Yâni siz onu temsil etmekten vazgeçmelisiniz...»

Mason, «Devam edin, devâm edin, sizi dinliyoruz!» dedi.

— «Salı akşamı Benjamin Addicks'i ziyâret etmiştiniz. Bu ziyâret onu allakbullak etti. Saatle yüzük hiç beklenmedik bir anda ortaya çıkınca, bu hal, Benjamin Addicks'in daha önce almış olduğu kararlar üzerinde fikir değiştirmesine sebep oldu. Hemen o akşam yatmadan önce, onbir buçuğa doğru Nathan Fallon ile Mortimer Hershey'i yanına çağırttı. Onlara, bakın, arkadaşlar, ben tam bir aptal gibi hareket etmiş olduğumu anlamış bulunuyorum. Kendimi doğruluktan ayrılmayan bir adam bilirdim. Meğer aldanmışım. Demek insan, başkalarının şerefini düşünmeden hatâ işleyebiliyormuş. Bu beni çok müteessir etti, arkadaşlar! Hatâmı tâmir etmek istiyorum. İşte bir vasiyetnâme ki, ben bunu kendi elimle yazdım. Vasiyetnâmeyi şu zarfa koyuyor ve zarfı size veriyorum. Ricâ ederim, zarfın arka kısmını mumlayın, mumlu yerin yanına da imzâlarınızı atın ve saklayın! Bana bir hâl olursa, bu vasiyetnâme derhal Mister Sidney Hardwick'e götürölüp teslim edilmeli! demiş...»

Mason, «Bir dakikanızı ricâ edeceğim, Mister Hardwick!» diye atıldı. «Mister Addicks, kendisini bir ölümün beklediğini mi hissetmişti acaba?»

— «Hayır. Hiç sanmam... Addicks, kendi eliyle yazdığı vasiyetnâmenin tarafımdan gerektiği gibi yazılmasını ve şâhitler önünde imzâlanıp zarflanmasını düşünmüştü. Acele etmesinin bir sebebi var: Fikir değiştirip de yeni vasiyetnâmesini yazmasaydı, bir ölüm hâlinde, eski vasiyetnâme geçerli olacaktı... İşte bunu düşünerek, yeni vasiyetnâmeyi Fallon ile Hershey'e teslim etti...»

— «Demek sizi o akşam eve getirtmesinin sebebi bu, öyle mi?»

— «Evet. Ama sizinle yaptığı konuşma onu o kadar allakbullak etti ki, arzusuna rağmen beni bile kabul et-

medi... İşte sizinle bu meseleyi görüşmeye geldim. Gayet iyi biliyorum, bu, yapılmaması gereken bir harekettir, bunu yapmaya hakkım yok, ama yine de Mister Addicks'in kendi el yazısı ile yazdığı vasiyetnâme'yi size okumak istiyorum. Sonra da bunu idârî makamlara göstereceğim. Vasiyetnâmede, müvekkilinizi alâkadar eden oldukça mühim hükümler var.»

Mason, sekreterine doğru bakarak göz kırptı. Bu, Bloknotunu hemen eline al ve duyduklarını notet! demekti.

Hardwick, cebinden çıkardığı bir kâğıdı düzeltti ve okumaya başladı:

Ben Benjamin Addicks, bu vasiyetnâme'yi kendi elimle yazmış olduğumu aşağıdaki imzamlarla tasdik ederim. Ben şimdiye kadar kendimi fazilet sâhibi biri olarak görmüş, fakat faziletli bir insan olamamışımdır. Bilhassa kardeşim Herman'ı benden uzaklaştıran hususlar için, büyük pişmanlık duymaktayım.

Yine bu akşam başka bir vak'a beni altüst etti. Kendisinin bir hırsız olduğunu iddia ettiğim Misis Josephine Kempton'un mâsum olduğunu gözlerimle gördüm. Tarafından çalındığını sandığım değerli eşuâyı beslediğim maymunlardan biri alıyor ve eski bir Yunan kavanozunun içine koyuyormuş meğer.

Son arzularım şunlardan ibârettir: Yanımda çalışan Misis Kempton'dan özür diler ve kendisine elli bin dolâr bağışta bulunduğumu bildiririm. Ticâret müdürüm olan Mortimer Hershey'e, on bin dolâr bırakıyorum. Nathan Fallon'a gelince; gayet iyi bilmekteyim, bu adam iyi bir maaş almasına rağmen, hileli yollardan bana ihânet etmekteydi. İşte bunun için, onun hakkı sâdece bir dolârdır. Kendisine şunu hatırlatırım: Bir memurun tutacağı en iyi yol, dürüstlüktür. Umarım yeni işinde bu tavsiye ona faydalı olur.

Seaboard Mechanics National Trust Company Bankası'nı, bu vasiyetnâme hükümlerinin icrâsında memur ediyorum. Avukatım Sidney Hardwick, bankaya yardımcı olacaktır.

Başını kâğıttan kaldıran Hardwick, «Vasiyetnâme, Salı akşamı imza edilmiş!» dedi.

Mason, «O zaman bu vasiyetnâme meseleye yepyeni bir ışık tutuyor.» diye mırıldandı. «Anladığıma göre, bize

okuduklarınız, vasiyetnâmenin bir kısmını teşkil ediyor galiba...»

— «Evet, eski hizmetkârlarla Mister Addicks'in kardeşine âit taraflar da var.»

— «Peki, bundan önceki vasiyetnâme hükümleri neydi acaba?»

Hardwick, sâdece gülümsemekle yetindi.

O zaman Mason, «Anlıyorum, anlıyorum,» dedi, «suâlimi başka şekilde sorayım: Eski vasiyetnâmede, Misis Kempton'dan bahsediliyor muydu?»

— «Hayır.»

Mason, «Anlaşıyor, Addicks hatâsını tâmir etmek istemiş.» diye düşünceli düşünceli mırıldandı.

— «İşte ben müvekkilinizin durumunu düşünerek, meseleyi size bildirmek istedim. Bilmiyorum ama, bana kalırsa böylece kadından alacağınız ücrette bir fazlalık olabilir...»

Mason, «Teşekkür ederim,» dedi. «Şimdi söyleyin bakalım, bizden ne istiyorsunuz? Arzunuz nedir?»

— «Müvekkiliniz Misis Kempton ileb aşbaşa görüşmek istiyorum. Ama bu hususî bir görüşme olmalıdır. Zirâ aramızda görüşülecek şeyleri kimse duymamalıdır.»

— «Yâni bizim de bulunmamız mahzurlu, öyle mi?»

— «Evet.»

Mason, başını çevirip Etna'ya baktı. Genç avukat, «Bence hiçbir mahzur yok.» diye kestirip attı.

Mason, «Bence var.» dedi.

— «Ama Mister Mason, görüyorsunuz ki, ben müvekkilinizin iyiliği için çalışıyorum. Size bilmediğiniz bir hususu haber verdim.»

— «Teşekkür ederim, teşekkür ederim ama, müvekkilimin şimdiki durumu, oldukça mühimdir. Bu ziyâretin asıl sebebini öğrenmeden, bir şey yapmama imkân yok,»

— «Emin olun, Mister Mason, bu, tamâmiyle başka bir husustur. Müvekkilinizin şimdiki durumu ile hiçbir alâkası yoktur. Sonra Misis Kempton, benim neyi öğrenmek istediğimi bilmeyecektir.»

— «Daha iyi ya işte! Gözleri bağlı olarak onun bir mâceraya atılmasına râzı olamam... Bakıyorum, biraz önce okuduğunuz şeyler karşılığında bir şey istiyorsunuz bizden.»

— «Eh, orası doğru... Gerçi siz bu vasiyetnâmede yazılı olan hükümleri resmî makamlardan da öğrenebilirdiniz ama, bunları daha önce bilmek, sizlere binlerce dolâr kazandıracaktır.»

— «Eksik olmayın, teşekkür ederiz! Gelin görün ki, biz müvekkillerimize kendi menfaatleri bakımından tavsiyede bulunur ve onları müdafaa ederiz. Kendimizi sonra düşünürüz. Bunu böyle bilin, lûtfen!»

— «Ama canım, sizden istediğim şeyde kötü bir taraf yok ki!»

— «Ne konuşmak istiyorsunuz siz Misis Kempton ile?»

— «Suâlinizi cevaplandırmaya selâhiyetli değilim.»

— «Öyle mi? O halde bunu size ben söyleyeyim. Bakalım, iyi tahmin etmiş miyim... Siz Helen Cadmus'un öldürülmesi hakkında Misis Kempton'a sual sormak istiyorsunuz!»

— «Ne dediniz? Helen Cadmus'un **öldürülmesi mi** dediniz?»

— «Evet, öyle dedim. Siz Helen Cadmus'un denize itilivermesinin sebebini biliyorsunuz. Bizde bulunmayan bilgilere sâhipsiniz. Ama Addicks'in mirası ile alâkalı olan bir husus var ki, bu sizi düşündürüyor.»

Hardwick gözlüğünü burnundan çekip camlarını parlattı. Sonra da gözlüğü yeniden yerine koydu.

Mason, «Haydi söyleyin, tahminimde aldanmamışım. değil mi?» dedi.

— «İş icâbı haydi öyledir diyelim. Peki ama, bu bizi nereye götürür?»

— «İşte ben de bunu düşünüyorum ya!»

— «Size açıkça bir şey söyleyeyim mi, Mister Mason, ben müvekkilinizin sonunu hiç de parlak görmüyorum!»

— «Durun, durun, yoksa siz Helen Cadmus'un Josephine Kempton tarafından öldürüldüğünü mü iddiaya kalkışacaksınız?»

— «Yoo, aklıma hiç de böyle bir suçlama gelmedi.»

— «Gelmedi ne demek, bunu imâ etmek suretiyle bizi korkutmak istiyorsunuz aklınız sıra!»

— «Hayır, hayır, sâdece müvekkilinizin biraz anlayışlı hareket etmesi gerektiğini söylemek istiyorum.»

— «Haa, belki de bizim ortadan silinmemizi arzu et-

mişsinizdir. İşte o zaman müvekkilimizin sırtına bir cinâyet yüklemeniz kolay olacaktır...»

— «Hayır, öyle bir niyetim yok. Söz veriyorum size, Baylar, söyleyebileceğimi şeylerden polise tek bir kelime çıtlatmayacağım! Hem canım, burada ne diye iki hasım gibi konuşuyoruz, hiç anlamıyorum... Benim öğrenmek istediğim iki husus var.»

Mason, «İki husus mu?» diye adamın sözünü kesti. «Ama demin bir tek şey öğrenmek istediğinizi söylemişsiniz.»

— «Sözümü bitirmeme müsaade etmediniz ki. Ben müvekkiliniz Misis Kempton ile görüşmek istiyorum. Bir de Helen Cadmus'un hâtıra defterlerini bana vermenizi...»

Mason, başını iki yana salladı.

Hardwick, «Şunu da kaydetmeden geçmeyeyim,» dedi, «bu meselede ben size yardımcı olabilirim.»

— «Şaşıyorum doğrusu! Ağzınızda gevelediğiniz, fakat bir türlü söyleyemediğiniz sözleri mertçe söylemek varken, dolambaçlı yollardan gitmek niye? Azizim, sizin maksudunuz bambaşka, siz bize şantaj yapmaya yelteniyorsunuz! Helen Cadmus'un hatıra defterlerini istiyorsunuz, aslında ise Misis Kempton işinize yarasın istiyorsunuz! Dediğiniz yapılmadığı takdirde, onu Helen Cadmus'u öldürmekle suçlamayı düşünüyorsunuz!»

— «Mister Mason!»

— «Yeter, yeter! Siz yanlış kapı çaldınız, sayın Bayım!»

— «Benden günah gitti, Mister Mason! Ben buraya dostça gelerek sizden iki şey ricâ ettim. Ama siz müvekkilinizin menfaatini korumak istemediniz... Pekalâ öyle olsun! Ben istediğim şeyleri polise başvurmak suretiyle de elde edebilirim. Dolayısıyla durumdan gazeteler de haberdar olacak.»

— «Haklı olabilirsiniz. Polis, istediği gibi tahkikat yapmakta serbesttir. Gazeteler, kendilerine okunan martavalları yayınlayabilir. Ama biz de müvekkilimize, kendisine sorulacak suallerin hiçbirine cevap vermemesini tavsiye edebiliriz.»

Ayağa kalkan Hardwick, «Baylar!» dedi. «Ben şimdi size başka bir şey söyleyeceğim: Avustralya'da bulunan Benjamin Addicks'in kardeşinden, bir telgraf aldım.»

— «Bakın, bu iyi işte!»

— «Benjamin Addicks'in öldüğünü haber alır almaz, ona ben bir telgraf çekmiştim. O da hemen cevap verdi ve tâziyelerini bildirdi. Fakat vasiyetnâmede yazılı olanları öğrendiğim zaman, ona ikinci bir telgraf çekmeyi ihmal etmemiştim.»

— «Her halde birâder bey bu telgrafında size mirastan Misis Kempton'a bir şey verilmemesi için harekete geçmenizi istiyor ve kanun gereğince katilin öldürdüğü kimseye âit vasiyetnâme hükümlerinden faydalanmaması icabettiğini belirtiyordur...»

— «Hayır, telgrafta böyle bir şey yoktu. Bununla beraber müvekkilim vasiyetnâmeye itiraz etmemi ve kendi haklarını korumamı istedi.»

— «Gördünüz mü, bu da aynı şey demektir... Ama siz yine de onun avukatı olarak harekete geçip Josephine Kempton'un cinâyet işleme suçundan hüküm giyeceğini adama ilham edebilirsiniz. Çünkü Misis Kempton mirastan bir şey alamazsa, Addicks'in kardeşinin eline elli bin dolâr daha geçecektir.»

— «Sanmam ki, müvekkilim böyle bir şeyi aklına getirmiş olsun.»

— «Ama siz onun dikkatini çekeceksiniz, değil mi?»

— «Peki yerimde olsanız, siz ne yapardınız acaba?»

— «Tabiî, tabiî, avukatlık hakkınızdır bu sizin! Ben de bir سوال sorayım: Meselâ siz Josephine Kempton'u temsil etseydiniz ve kadının Benjamin Addicks'i öldürdüğünü iddiaya kalkışan, dolayısıyla onun mahkûm olmasını isteyen bir meslekdaşınız da ortaya çıkıp müvekkilinizle baş-baş görüşmek istediğini söylese, sonra da bu hususta sizden bir müsaade talebinde bulunsa, davranışınız nasıl olurdu? Böyle bir şey karşısında ne yapardınız?»

— «Ne yapacağım, sizin gibi hareket ederdim... Pek tabiî, meslekdaşımın müvekkilimi mahkûm ettirmek niyetinde olduğunu anlarsam...»

— «Haydi Hardwick, ya bize meramınızı tam olarak anlatırsınız, yahut da size canınız cehenneme derim!»

Avukat, «Bu şekilde konuşmakla, hiç de iyi etmediniz, Mason!» dedi. «Asıl müvekkilinizin canı cehenneme olsun, benim değil!»

Sonra Hardwick birden ayağa kalkarak yazıhânedenden dışarı çıktı.

Etna, «Doğrusu adama iyi bir ders verdiniz, Mason!» dedi.

— «Evet. Bize bilmediğimiz şeyleri bildirdi. Düşünemediğimiz bâzı noktalar var ki, Hardwick bunları anlamaya çalışıyor. Haydi bakalım, yarış başladı! Gerçi biz kötü bir depar yaptık ama, hızlanabilmemiz mümkün... Della, Paul Drake'i telefonla arar mısın bana!»

Birkaç sâniye sonra, Perry Mason telefonu sekreterinin elinden alıyordu.

— «Merhaba, Paul! Biz hızla koşmamız gereken bir yarışa katıldık! Helen Cadmus, Benjamin Addicks hakkında çok şeyler bilen bir kızmış. Ayrıca adamın avukatı Hardwick de çok şeyler biliyor... Kız bundan başka, hukuk adamının zihnini kurcalayan bir şeyden de haberdardı her halde. Ben bunun ne olduğunu öğrenmek istiyorum. Görünüşe göre, Benjamin Addicks bekâr bir adamdı. Gerçi yaşlıydı ama, güçlü kuvvetliydi... Aynı zamanda da kadınlara düşkün birine benzerdi... İşte ben kadının kim olduğunu muhakkak öğrenmeliyim. Ne? Ne dedin? Evet, evet, işin içinde bir kadın var. Nasıl? Yahu ne bileyim ben kadının ne biçim şey olduğunu! Kadın! Bir kadın, hepsi o kadar! Hani sen şu telefon konuşmaları hakkında bilgi topluyorsun ya, adamlarına söyle, arayan numaraların otel, yahut motellere âit olup olmadığını öğrensinler! Adamlarından birkaçını, numaraları tesbit edecek otel ve motellere yolla, yanlarına da Addicks'in bir resmini ver, sorsunlar bakalım, milyoner oralarda tatlı bir kızla gecelemiş mi?...»

Mason, reseptörü yerine koydu. Etna, «Bana kalırsa, siz neticeye bir an önce erişmek istiyorsunuz, Mason!» dedi. «Bana zamansız gibi geldi bu... Sonra herkes Addicks'in hayâtında tek bir kadın bile olmadığını söylüyor...»

Perry Mason, «Dünyâda yalan söyleyen milyonlarca insan vardır, Jim!» diye gülümseyerek konuştu. «Ama biz onlara inanmak zorunda değiliz!»

Gertie yazıhânededen beş buçukta ayrılınca, Della, Mason'un odasına girdi.

— «Ne o, Della, yorgun musun yoksa?»

— «Pek yorgun sayılmam. Ya siz?»

— «Helen Cadmus'un defterlerini bir daha okudum. Başım döndü âdetâ!»

— «Ama Patron, bir daha okumanıza sebep ne? Baştan başa okumuştuk ya.»

— «Evet, okumuştuk tabii... Ama neyleyelim ki, bir defâ daha okumamız ve cümleler üzerinde durmamız gerekiyor.»

O sırada bekleme salonunun kapısına sert sert vuruldu.

Della, «Gideyim bakayım...» dedi.

— «Hayır, Della, hayır, açma sakın! Vakit zâten geç, her kim ise, çekip gider!»

Fakat kapıya ısrarla vuruluyordu. Mason, «Pekalâ, Della, git bakıver bâri!» dedi. «Kapıyı çalan, içerde birinin bulunduğunu biliyor olmalı.»

Mason, sekreterinin biriyle konuştuğunu duydu. Sonra Della elinde bir akşam gazetesi olduğu halde yeniden göründü. Birinci sahifenin kenarına, MİSTER MASON'A. NE KADAR ÇABUK ÇALIŞTIĞIMI GÖRÜYORSUNUZ. HÖRMETLERİMLE. SİDNEY HARDWICK diye yazılmıştı.

Birinci sahifeye üç sütun üzerine bir manşet atılmıştı:

POLİS İKİNCİ BİR CİNÂYETTEN ŞÜPHE EDİYOR

Josephine Kempton, güzel sekreterin kaybı ile alâkalı olarak ifâde verdi.

Mason, «Haberini sonuna kadar okuyalım!» dedi.

Yazıda, Benjamin Addicks'in güzel sekreteri Helen Cadmus'un Catalina açıklarında kendini yattan denize atmak suretiyle intihar ettiğine, yahut da ölümün bir kazâ sonunda meydana geldiğine hükmedildiği belirtiliyor, sonra da Benjamin Addicks'in öldürülmesi üzerine durumu şüpheli görülen Josephine Kempton'un ifâdesine yeniden başvurulduğu bildiriliyordu.

Savcı, gazete muhabirinin suallerini, (Biz şimdilik hiçbir suçlamada bulunmuyoruz. Helen Cadmus'un kaybol-

duğu gece yatta neler olup bittiği hakkında Misis Kemp-ton'a sualler sorduk ama, kendisi bir beyanda bulunmayı reddetti.) diye cevaplandırmıştı.

Gazeteyi bir tarafa fırlatan Perry Mason, elini çene-sine götürüp düşünmeye başladı. Della, «Biliyor musunuz, Patron,» dedi, «Hardwick, sözünü tuttu!»

— «Evet, Della, şu andan itibâren aramızda tam bir rekabet başladı demektir! Ben Paul Drake'in yanına gidi-yorum. Bakalım dostumuz yeni bir şeyler öğrenebilmiş mi... Sen bu arada gazetelere telefon et, muhabirlerini buraya göndersinler, kendilerine Addicks meselesi hakkın-da bilgi vereceğim!»

— «Bunu Paul ile görüştükten sonra yapsak olmaz mı, Patron?»

— «Hayır, Della, Paul yeni bilgiler elde etmişse, ben bunlardan faydalanmak istiyorum! Aksi takdirde öyle şeyler söyleyeceğim ki, hasımlarımız ne yapacaklarını řa-şıracaklar!»

Paul Drake telefon reseptörünü kulağına sıkıştırmış, hem adamlarından biriyle konuşuyor, hem de önündeki kâğıda bir şeyler yazıyordu. Mason'a oturmasını işâret etti. Sonra da, «Pekalâ,» diye konuştu, «fotoğrafların ar-kasına adamın adını yazıver!»

Sonra da telefonu kapattı. Mason, «Hayrola, Paul, Addicks'in hayâtında bir kadın mı varmış yoksa?» diye sordu.

— «Evet.»

— «Kadın mı, kadınlar mı?»

— «Anladığıma göre, tek bir kadın var ortada. Yâni Helen Cadmus.»

— «Sâhi mi söylüyorsun?»

— «Sen de biliyorsun, Perry, Addicks yat kaptanının aracılığı ile sık sık ortarlardan kayboluyormuş. Herkes onun bir deniz gezintisi yapmak üzere bir yere gittiğini sanırmış. Motellerden birini işleten bir kadın, Benjamin Addicks ile Helen Cadmus'un resimlerini hemen tanımış ve her ikisinin de, motelinde sık sık kaldığını beyânetmiş.»

— «Adam otel defterine kendini hangi ad üzerine kay-dettirirmış acaba?»

— «Takma bir ad kaydettirirmış!»

— «Benim bildiğim, motellerde arabaların plâka nu-marasını sorarlar.»

— «İyi ya işte, o da Cadillac'ın numarasını yazdırmış. Sen buraya gelirken, bekleme salonunda sarışın bir kadın görmüş müydün, Perry?»

— «Evet. Kimdi o kadın?»

— «Ben de seni çağırmayı düşünüyordum. Kadını onun için beklettim. O kadın, psikolog Blevins'in karısıdır».

— «Öyle mi? O halde söyle de içeri alsınlar! Kendisiyle konuşmak istiyorum. Addicks, o motellerde kendini kim diye tanıtmış?»

— «Her defâsında da, deftere B. F. Barnwell adını yazarmış.»

— «B. F. demek, Benjamin Franklin demek olacak... Yâni Addicks'in küçük adları... Güzel! Şimdi beni iyi dinle, Paul! Addicks mâden işleriyle alâkalaniyor, bunun için de sık sık Nevada'ya gidiyordu. Sen şimdi onun o bölgedeki turist kamplarında kalıp kalmadığını öğreneceksin! Yanılmıyorsam, orada da aynı adı, yâni B. F. Barnwell adını kullanmıştır.»

— «Ama Paul, bu sana pahalıya oturacak! Adamlarım...»

— «Bırak şimdi adamlarını! Ben bir kumar oynuyorum. Ya kazanırım, yahut da kaybederim. Helen'in hâtıra defterlerinde, bu mâdenlerle alâkalı hiçbir şey yok. Lâkin Addicks ile münâsebeti olanların hepsi de, bununla alâkalı... Defterlerde kendilerine ışık tutacak bir şeylerin bulunduğu inanıyorlar. Nereden bilsinler böyle şeyler bulunmadığını... Bilmedikleri için Helen Cadmus'un hâtıra defterlerine sâhip olmak istiyorlar. Evet, Paul, Misis Blevins'in içeri alınması için emir verebilirsin şimdi!»

Drake reseptörü kaldırıp sekreterine gereken emri verdi. Sonra da arkadaşına doğru dönerek, «Hiç anlamıyorum doğrusu,» dedi, «Addicks'in sekreteriyle yatmış olmasında ne gibi anormallik var? Yeni bir şey değil ki bu. Misal istersen, sürüsüne bereket! Parası olan, bu işi tabî bir hareket sayıyor...»

— «Biliyorum, biliyorum... Ama ben bu işin içinde bir iş bulunduğu inanıyorum.»

— «Haydi senin dediğin gibi olsun, Perry! Ama ne olursun, elini çabuk tut! Zirâ ben gecelerimi de gündüzlerim gibi hep telefon başında geçirecek olursam, hastalanırım!»

Kapı açıldı ve Misis Blevins içeri girdi. Bu, yirmiye-di yaşlarında, yeşil gözlü sarışın bir kadındı. Her erkeğin başını döndürebilecek lâtif bir görünüşü vardı.

Mason'a, «Merhaba!» dedi. «Yanılmıyorsam, siz Perry Mason'sunuz. Demin içeri girerken görmüştüm sizi. Ama siz bana dikkat bile etmediniz. Adım Fern Blevins... Alan Blevins'in eski karısıyım.»

Kadının elini sıkan Mason, konuşmanın kendisi tarafından idâre edileceğini bildirmek üzere Paul Drake'e baktı. Sonra, «Oturun, ricâ ederim, Misis Blevins!» dedi. «Biz size birçok sual sormak istiyoruz.»

Genç kadın gözlerini tavana doğru kaldırdı ve: «Peki, hiç düşünmediniz mi acaba, ya ben size cevap vermek istemiyorsam? Ne olacak o zaman?» dedi.

— «Bu sizin hakkınızdır tabî. Cevap vermeyebilirsiniz. Ama biz sizin boşanma işinizden bahsedecektik.»

— «Haa, öyle mi? O halde mesele yok. Bana tamâmiyle şahsî sualler soracaksınız diye öyle korkmuştum ki...»

— «Yok canım, ne münâsebet! (Mason gülümsedi.) Biz sâdece Addicks'in evinde olup bitenleri öğrenmek istiyoruz.»

— «Stonehenge'de olup bitenler mi?»

— «Evet. Siz kocanızla orada kalmış mıydınız?»

— «Kim? Ben mi? Ooo, hayır, hayır! Hattâ kocam da yatmazdı. Orada çalışıyordu, hepsi o kadar. Sırasında eve geç döndüğü olurdu.»

— «Duyduğuma göre, siz kocanızın size mânevî işken-ce ettiğini ileri sürerek boşanma talebinde bulunmuşsunuz. Bu mesele hakkında bizeb iraz bilgi verir misiniz, lûtfen!»

— «Alan benden daha yaşlıydı.»

— «İkinci karısı mıydınız siz onun?»

— «Evet. Sonra... sonra bana öyle geliyor ki, biz birbirimizden bıkmıştık. Hele ben, kobay olmaya tahammül edemez olmuştum...»

Drake'le bakışan Mason, «Yâni kocanız sizi ipnotize mi ediyordu, Misis Blevins?» diye sordu.

— «Hem de nasıl! Bilmiyorum ama, kendisiyle evlenmeyi kabul ettiğim gün, ipnotizmasının tesiri altındaydım belki de...»

— «Her kadın ve her erkek, hep bu sözleri söylerler,

Misis Blevins! Bize biraz daha tafsilât verir misiniz, lûtfen!>>

— «Hay hay. Ben evde daktilografi çalışmaları yaptım. Onun yazdığı bir makaleyi tape ettim. İpnotizma insanda büyük alâka uyandıran bir şeydir. Bende de öyle oldu, ona sualler sormaya başladım. Bana karşı iyi davrandı. Ondan hoşlanmıştım. Ama evlenmemizden bir süre sonraydı, aramız açıldı. Alan, müthiş surette kıskanç bir adamdı. Gizlice hareketlerimi kolluyor, bana olmadık sözler sarfediyordu.»

— «Çok güzel, şimdi ona nasıl kobaylık ettiğinizi anlatır mısınız bize, lûtfen!>>

— «İpnotizma ile alâkalandığımı görünce, ister misin seni ipnotize edeyim? diye sordu... Bunu sorarken de gözlerimin içine öyle bir baktı ki, teklifine boyun eğmek zorunda olduğumu anladım. Kendisine büyük itimâdım olduğunu, dolayısıyla ne isterse yapacağımı söyledim.»

— «Sonra ne oldu?>>

— «Ne olduğunu hatırlamıyorum.»

— «Anlamadım.»

— «Evet, Bir ipnotizmacı sizi ipnotize etti mi, trans hâlindeyken olup bitenleri hatırlamanıza imkân yoktur... Ben bu sahnelere belki on, on iki defâ şahit olmuşumdur. Alan insanları ipnotize ediyor, onlara zırzopça hareketler yaptırıyor, sonra da herşeyi unutmalarını emrediyordu.»

— «Onunla evlenmenizden sonra, Alan Blevins sizi ipnotize etti mi yine? Yâni bu işe devâm etti mi?>>

— «Evet, hem de kaç defâ.»

Mason, «Yardımaımıza koştüğunuz için, size teşekkür etmeyi bir borç bilirim ben, Misis Blevins!» dedi. «Sonra bir husus var, biz zahmetlerinizin karşılığını da ödemeye hazırız.»

— «Bunu bana Mister Drake de söylemişti. Ama öyle şeyler var ki, para ile satın alınamaz.»

— «Bu hususta da bize biraz izahat verir misiniz, lûtfen!>>

— «Alan'ın üzerimde yaptığı ipnotizma seansları, sırasında işime yarıyordu. Meselâ başım ağrısı, Alan beni uyutuyordu. Bir iki dakika sonra, uyandığımda bir de bakıyordum ki, baş ağrısından eser kalmamış... Bâzan da sinirlerimin gerginliği yüzünden uyuyamadığım zaman,

kocama başvuruyordum. Sonra... sonra... Şey, size nasıl anlatayım bilmem ki...»

— «Ortaya başka bir erkek mi çıktı yoksa?»

— «Alan öyle düşündü.»

— «Düşüncesi doğruydu demek? Neyse, neyse, devâm edin siz!»

— «Bir akşam Alan işleriyle meşguldü. Nasıl oldu da içimden geldi bilmiyorum, hayâtımda geçen vak'aları bir tarafa yazayım dedim... Öyle yaptım ve yazdığım şeyleri bir çekmecedde bulunan fotoğraf albümünün arkasına koydum... Ertesi sabah, kendimi sarhoşluktan ayılmış biri gibi hissettim. Yaptığım çılgınlığın büyüklüğümü anladım ve yazdığım kâğıtları ortadan kaldırmak istedim. Ne var ki, çekmeceyi açtığımda sâdece albümü buldum.»

— «Yâni ne demek istiyorsunuz, bu hareket size kocanız tarafından ilham edilen bir post-ipnotizma mıydı diyorsunuz?»

— «Evet. İşte o zaman kocamın elinde kendi elimle yazdığım deliller bulunduğunu anladım. Alan, bunları bana karşı kullanacaktı.»

— «Peki, siz ne yaptınız o zaman?»

— «Hiç sesimi çıkarmadım. İki gün bekledim, sonra kocamın bulunmadığı bir saatte, apartman dâiresinde bir araştırma yaptım. Nihâyet kâğıtları döşemelik kadifenin altında ele geçirdim. Hepsini yaktım, sonra da evi terkettim... Bir avukat tutarak boşanma dâvâsı açtım.»

— «Hayret doğrusu! Demek kocanız sizi hemencecik ipnotize edebiliyordu.»

— «Evet. Parmaklarını şaklatmaya görsün, o anda hükmü altına giriyordum! Ama biraz önce de söylediğim gibi, bana kan kusturmaya başladı. Kıskançlığı tahammül edilir gibi değildi. Kendisini mahkemeye vereceğimi söyledim. İlkın kızdı, öfkelen-di ama, elindeki delilleri yokettiğimi anlayıncay elkenleri suya indirdi. Hemen boşandık.»

— «Siz sonra yeniden evlendiniz, değil mi?»

Genç kadın, hafifçe kızardı. «Hayır, henüz evlenmedim.» dedi. «Boşanma ilâmı bir hafta sonra verilecek.»

— «Ama ilâmı alır almaz, yeniden evleneceksiniz her halde?»

— «Evet, ipnotizmacı olmayan başka bir erkekle tanışmıştım. Onunla evleneceğim.»

Mason, cüzdanından birkaç banknot çıkararak adına uzattı.

— «Alın şu ikiyüz dolârı, Misis Blevins! Sizi rahatsız etmiştik, karşılığını veriyoruz. Şimdi size bir sual daha sormak isterim: Kocanız sizi ipnotize ettiği zamanlar, siz olmayan bir şeye olmuş gibi inanıyordunuz, öyle mi? Yâni o böyle bir netice elde etmeye muvaffak oluyordu, değil mi?»

— «Oh, tabii, tabii! En sevdiği, tercih ettiği bir şeydi bu. Birini ipnotize etti mi, ona bir şey anlatıyor, sonra da bunu iki saat sonra ayıldığında hatırlamasını ve olmuş bir şey gibi nakletmesini emrediyordu.»

— «İpnotize edilen insanlar da, onun dediğini yapıyorlardı, değil mi?»

— «Çoğu yapıyordu. Ama ne var ki, herkesi ipnotize etmek mümkün olmuyor.»

— «Evet, evet, anlıyorum... Ne dersiniz, kocanız, Mister Addicks'in yanında çalışan Misis Josephine Kempton'u da ipnotize etmiş miydi acaba?»

— «Etmişti her halde... Bir defâsında ağzından kaçırdı, yaptığı ipnotizma tecrübelerinin ne kadar mükemmel olduğunu Mister Addicks'e isbat edebilmek için, kadını da ipnotizma ettiğini söyledi.»

— «Buraya kadar zahmet edip geldiğiniz için, size çok teşekkür ederim, Misis Blevins! Sizi fazla tutmayacağız. Bununla berâber, hiç belli olmaz, sizi yeniden görmek isteyebiliriz.»

— «Ricâ ederim, her zaman için emrinize âmâdeyim. Mister Drake'te telefon numaram var.»

Kadın banknotları çantasına koyarak ayağa kalktı. Kapıya doğruldu. Ama birden geri dönüp, «Durun, durun, aklıma bir şey geldi!» dedi. «Her halde işinize yarayacaktır. O adamın adı, Addicks değildi. Alan'ın onu da ipnotize ettiğini biliyorum. Adamın hakikî adı, Barnwell'miş. Başka şeyler hatırlayacak olursam, size bildiririm.»

Sonra kadın Mason'a minnet dolu bir bakış fırlatarak dışarı çıktı.

Mason, «Görüyorsun ya, benim aziz dostum Paul,» dedi, «Misis Blevins ile yaptığımız konuşma, her bakımdan faydalı olmuştur! Şimdi sana bir iş düşüyor, adamlarını Nevada'ya göndereceksin! Sonra da evine gidip bir

banyo yapacak ve yatağa gireceksin! Şöyle güzel bir uykuya hak kazandın!»

— «Sâhi mi söylüyorsun, Paul?»

Kapıya doğru yürüyen Mason, Sâhi mi ne demek yahu? Elbette sâhi!» diye bağırdı. «Haydi durma, bir dakika bile geçirme!»

Yazıhânesine dönünce, Mason, Della'yı kolları arasına alıp sıktı. Ayaklarını yerden kesti.

— «İşler iyi gidiyor, Della yavrum, iyi gidiyor!»

— «Anlaşıldı, anlaşıldı, siz her halde iyi bilgiler elde ettiniz... Yoksa heyecanlanmazdınız böyle...»

— «Bunun heyecan olduğunu kim söyledi sana, Della? Yavrum, bu hal sana karşı olan sevgimden ileri geliyor... Neyse, her şeyin bir sırası vardır derler, biz de öyle yapalım... Gazetecileri çağırmış mıydın?»

— «Evet. Belki de yoldadırlar.»

— «Aferin sana, Della!»

Mason, sekreterinin çenesinden tutup başını yukarı doğru kaldırmıştı. Gözlerinin içine bakıyordu. Della Street, dayanamadı ve kollarını Mason'un boynuna doladı. Mason, dudaklarını Della'nın ağzına doğru yaklaştırdı...

Della Street saçlarını taramış dudaklarını yeniden boyamıştı ki, gazeteciler sökün ettiler.

İçlerinden biri, «Merhaba, Mister Mason!» dedi. «Söyleyin bakalım neymiş şu büyük havadis? Sekreteriniz çabuk olmamızı söyleyince, her işi bırakıp geldik...»

— «Benjamin Addicks'in eliyle yazılan vasiyetnâmeden haberdar mısınız acaba?»

— «Oooo, elbette haberdarız. Bu muydu büyük havadis yâni? Sidney Hardwick bunu bize iki saat önce göstermiş bulunuyor.»

Mason, «Çok güzel!» diye söylendi. «Ne var ki, dostlarım, bu vasiyetnâme geçerli değildir!»

— «Niçin geçerli olmuyormuş?»

— «Niçin mi? Çünkü Addicks, orada karısından hiç bahsetmiyor.»

— «Ka... ka... karısından mı? Ama Benjamin evli değildi ki.»

— «Evliydi, evliydi... Bâzı kimseler var ki, size bunun aksini söylemişler.»

— «Ama nasıl olur, Mister Mason, nasıl olur? Evet, hepimiz biliyoruz ki, Addicks parası bol olan kaçığın biriydi... Goriller üzerinde birtakım tecrübelerle girişmişti. Evlenmiş olsaydı, gazeteler bundan elbette bahsedeceklerdi.»

— «Öyle, öyle... Ama ben size onun evli olduğunu söyleyeceğim yine.»

— «Kiminle evliydi peki?»

— «Vaktinin bir kısmını evinde geçiren bir kadınla.»

— «Yoksa bu kadının Josephine Kempton olduğunu mu iddia edeceksiniz?»

— «Yo, yo, ne münâsebet! Bahsettiğim kadın, Helen Cadmus'tur! Size birkaç motelin adreslerini vereyim isterseniz, gidip sorun, o motellerde kendilerini karı koca olarak gösterip yattıklarını öğreneceksiniz! Hem bu iş gayet kolay olacaktır. Yanınızda Helen Cadmus'un bir resmini götürün, kâfi!»

Bir başka muhabir, «Adam, sekreteriyle yatmış olabilir.» diye atıldı. «Ama bu, hiçbir zaman onun sekreteriyle evlendiğini isbat etmez. Öyle telâkki olunamaz. Öyle olunca da, vasiyetnâme hükümleri geçersiz sayılamaz.»

— «Güzel, güzel. Ama siz bir noktayı unutuyorsunuz: Bir erkekle bir kadın, Amerika topraklarında bir karı koca gibi gezip, otel yahut motellerde bir karı koca gibi yatabilirler. Lâkin bâzı eyâlet kanunları vardır ki, böyle bir şeyi, **fiilî evlenme** olarak kabul ederler. O zaman, söylenecek hiçbir söz kalmaz. Kanun böyle diyor, ben uydurmuyorum... (Mason, masasının üzerinde duran bir kitabı alıp açtı.) İşte madde 1963... Paragraf 30... Gözlerinizle gördünüz, değil mi? Size adreslerini vermiş olduğum otel ve motellerde bir tahkikat yapacak olursanız, Addicks ile Helen Cadmus'un, kendilerini oralarda Mister ve Misis B.F. Barnwell olarak kaydettirdiklerini öğrenirsiniz...»

— «Ne dediniz? Barnwell mi dediniz?»

— «Evet.»

— «İyi ama, Mister Mason, buna bir fiilî evlenme diyebilmemiz için, bir erkeğin öyle bir yerde hakikî adını yazdırması gerekmez mi?»

Mason, «Söyleyin öyleyse bakalım, neymiş Addicks'in hakikî adı?» diye sordu.

— «Ne olacak, Addicks.»

— «Öyle midir dersiniz?»

— «Kuzum, Mister Mason, siz bu Barnwell adını da nereden çıkardınız?»

Cevap olarak avukatın gülümsemesi üzerine, gazeteciler birbirlerinin yüzüne baktılar. Biri, «Peki ama, vasiyetnâme...» diyerek bir şey söylemek istedi.

— «Vasiyetnâmede Helen Cadmus'un adına rastlanmadı. Ama onları karı koca olarak kabul edeceğimize göre, vasiyetnâme geçerli olamaz.»

— «Adam vasiyetnâmesinde ondan ne diye bahsetsin? Helen Cadmus, ölmemiş miydi?»

— «Ölmüş olduğunu kim söyledi size?»

— «Mister Mason, siz ne diyorsunuz Allah aşkına? Helen Cadmus denizde yürüyüp bir tarafa gitmedi ya, ölmüştü işte, ölmüştü... Bunun böyle olduğunu bilmeyen yok. Haydi, haydi, bizi buraya kadar boşuna getirmediniz her halde, ne söyleyeceksiniz söyleyin de çekip gidelim!»

— «Daha ne söyleyeyim istiyorsunuz, Helen Cadmus intihar etmedi diyorum size, anlasanıza!»

— «Yoksa siz onun öldürüldüğünü mü söylemek istiyorsunuz?»

— «Hayır, öldürülmedi.»

— «Hoppala! Ne oldu öyleyse?»

— «Bâzı sebepler yüzünden kaybolmaya karar verdi. Benjamin Addicks ile alâkalı sebepler yüzünden... Kafalarınız çalışıyorsa, bir şeyler anlarsınız artık!»

Bir sessizlik oldu. Sonra muhabirlerden biri, «Anladım, anladım,» diye bağırdı, «yanılmıyorsam, kız, çocuğunu doğurmak üzere bir yere gitmiş olacak...»

Omuzlarını silken Mason, «Ne de olsa, ben bu meseleyle birkaç saatten beri meşgul oluyorum.» dedi. «Edindiğim bilgileri tahkik etmekteyim. Kötü mü ettim yâni, durumdan siz de haberdar olasınız demiştim...»

— «Teşekkür ederiz... Ama bunda hiçbir fevkalâde-lik yok ki.»

— «Daha ne olsun istiyorsunuz? Düşünsenize bir defâ! Fırtınanın çıktığı gece, Helen Cadmus'u yatın güvertesinde kim görmüştür? Yatın demir aldığı zaman da, genç kızı yatın güvertesinde gören olmuş mu?»

— «Mürettebattan biri görmüştür muhakkak.»

— «Kim ama? Kim? Bir isim verebilir misiniz bana? Onu gören biri varsa, o da Benjamin Addicks'tir.»

— «Peki, ya Josephine Kempton?»

— «Hayır, o görmemiş. Sâdece Helen Cadmus'un kamerasından doğru gelen yazı makinesi seslerini işitmiş. Ama bu bir şeyi isbat etmez ki... Her hangi bir kimse de orada yazı yazabilirdi. Meselâ Addicks... Deniz tutmasına karşı bir ilâç alan Misis Kempton, kısa bir süre sonra uyuşmuş... Ertesi sabah uyandığı zaman da, kendisine Helen Cadmus'un kaybolduğunu bildirmişler.»

— «Sizde bu sözleri destekleyecek bir doküman var mı, Mister Mason?»

— «Elbette var. Helen Cadmus'un hatıra defterleri bende bulunuyor. Durun, bir sahifesini size göstereyim!»

Mason, daha önce işâretlediği bir sahifeyi açıp okudu:

— «İşte... Bizzat Helen Cadmus tarafından yazılmış... Bakın ne diyor:

«Haberini bugün B'ye söyledim. İlk şaşırır gibi oldu. Sonra bir süre düşündü. O zaman her şeyin yolunda gideceğini anladım... Üzerinde kendi kendini takdir eden bir hal vardı...»

Gazeteciler, o pasajı dikkatle tetkik ettiler. Sonra içlerinden biri, «Mister Mason, ne olursunuz şu defterleri bize verin de,» dedi, «kütüphânenize çekilip bir güzel okuyalım... Belki bir şeyler çıkarırız ortaya.»

— «Hayır, olmaz. Ben size gerektiği kadar bilgi verdim.»

— «Ama bu bir şey ifâde etmez ki. Bu, bir faraziyyeden ibârettir. Gazetelerimizde yayınlamayız.»

— «Öyle mi? Buna bir faraziyyedir diyorsunuz. Şimdi sorarım sizlere, ortada hiçbir delil yokken siz nasıl oluyor da Helen Cadmus'un Josephine Kempton tarafından öldürüldüğünü yazabiliyorsunuz?»

— «Biz onun genç kızı öldürdüğünü yazmadık, polisin bu iş üzerinde tahkikat yaptığını ve böyle bir ihtimali düşündüğünü belirttik.»

— «Orası öyle. O halde Helen Cadmus'un hâtıra defterlerindeki yazılara dayanarak, Drake Detektif Ajansı adamlarının bu faraziyyenin doğruluğunu isbat etmek için faaliyete geçtiklerini okurlarınıza bildirebilirsiniz! Helen Cadmus hâdisesini bir defâ daha gözden geçirecek

olursanız, göreceksiniz ki, yat demir aldığı zaman kendisini mürettebattan hiçbir kimse görmemiştir... Ayrıca Helen Cadmus'un o gece nasıl bir yazı tape ettiği de bilinmemektedir. Sekreterinin daktiloya çektiği yazıların tarafından kendisine verilmiş olup olmadığı Addicks'e sorulunca, adam Hayır! diye cevap vermiş ve onu iş başında bıraktığını, kendisini de bir daha görmediğini ifâde etmiştir. Demek oluyor ki, Helen Cadmus intihar etseydi, yazmış olduğu yazıları tutup da kendisiyle birlikte denize atmazdı... Sonra öyle bir niyeti olsaydı, yazılarla uğraşmazdı. Stenografik notlarını bir tarafa bırakıp, kendini denize atardı...

«Ben bu işle meşgul olmaya başlayınca, hemen şu meşhur gizli çalışma ile alâkalandım. Helen Cadmus'un yattaki kamarasının resmini çektiler. İşte resimlerden biri! Dikkatle bakacak olursanız, resimde iki üç eşyâ göreceksiniz! Şunlar da öteki fotoğraflar!»

Gazeteciler, resimlerin üzerine doğru eğildiler.

Mason, «İşte bir yazı makinesi... Bir masanın üzerinde duruyor... Makinenin yanında da beyaz kâğıtlar!» diye izahat verdi. «Gelin görün ki, hiç kimse bana orada tape edilmiş kâğıtların ve üzerinde stenografik notlar bulunan bloknotun görülmüş olduğunu söylemedi. Ama beni en çok alâkalandıran husus resimdir. Bakın, banyo dâiresi ile iki kamarayı birbirine bağlayan kapı, olduğu gibi görülmekte! Bu fotoğraf, yatın Catalina'ya varışından sonra çekilmiştir. Ara kapı aralıktır. Diğer kamara, Misis Josephine Kempton'un yeridir. Bir şey dikkatinizi çekmiyor mu?»

Gazete muhabirleri resmi evirip çevirdiler ama, bir şey anlayamadılar.

— «Bakın, iki askıda havlular var! Kullanılmış olanlar, Josephine Kempton'un kapısına yakın olanlardır. Dikkatle bakmanızı ricâ edeceğim, Baylar, Helen Cadmus'un kapısına yakın olan havlulara el sürülmemiştir! Yata gelip pâtronunun dikte ettiği şeyleri steno ile not eden, sonra da yazı makinesinin başına geçip bunları yazan genç kız, hiç mi elini yıkamak ihtiyâcını duymamış? Dolayısıyla havlulardan birini kullanmamış olmasını aklınız alıyor mu?..»

Adamlardan biri, «Vay canına be!» demekten kendini alamadı. «Biliyor musunuz, Mister Mason, siz meslek ola-

rak avukatlığı seçmeseydiniz, yaman bir detektif olurdu-
nuz!»

Mason, «Oh, teşekkür ederim!» diye gülümseyerek mırı-
ridandı. «Arkadaşlar! Yaptığım bu konuşma, umarım he-
pinizi alâkalandırmıştır. Helen Cadmus'un nerede oldu-
ğunu, kendi imkânlarınızla meydana çıkarabilirsiniz. Ba-
na öyle geliyor ki, düşüncelerimde yanılmadığım takdirde,
siz bu asılsız suçlamaları bir kalemde yokedebilecek bil-
gilere sâhip olacaksınız... Meydan sizin! Kafalarınızı çalış-
tırmak elinizde... Kendinizi gösterin ve Helen Cadmus ile
yapılacak bir konuşmayı bir bomba gibi patlatın! Sözde
intiharının hikâyesini sütunlarınıza geçirin! Böyle bir ha-
vâdisi patronuna götürecektir bir muhabir, maaşına zam ta-
lep edebilir! İşte Addicks ile Helen Cadmus'un kendilerini
B. F. Barnwell adı altında kaydettirdikleri motellerin ad-
resleri! İşte şunlar da Addicks ile Helen Cadmus'un resim-
leri! Hiç olmazsa, arşivleri karıştırmak suretiyle vakit
kaybetmemiş olursunuz!»

Gazetecilerden biri, «Barnwell mi?» diye gözlerini bir
noktaya dikerek sordu. «Barnwell ha? Yahu, şu Sidney
Hardwick, bize Herman Barnwell'in çekmiş olduğu bir
telgraftan bahsetmemiş miydi?»

Sonra da birden kapiya doğru koştu. Diğerleri de onu
tâkip etmekte gecikmediler.

Perry Mason, Della Street'e bakarak gülümsedi.

— «Biz de yarın sabahki gazetelerden birer tânesini
Sidney Hardwick'e göndermek suretiyle, elimizi çabuk
tuttuğumuzu isbat ederiz!»

ONDÖRT

Della Street, «Siz bu kızın bir çocuğu olduğunu iddia
etmekle, kendinizi içinden çıkılması zor bir mevkie düşür-
müş olmuyor musunuz, Patron?» diye sordu. «Bir de onun
Addicks ile evlendiğini iddia ediyorsunuz ki, bu da işin
vahâmetini bir kat daha arttırıyor... Diyelim ki, kız
sâhiden de ölmemiştir, o zaman size karşı bir dâvâ açmaz
mı?»

— «Varsın açsın... O zaman da Josephine Kempton onu öldürmekle suçlanamaz. İnsan sâdece müdafaada kalmamalı... Hasmı harekete geçirebilmek için, bir şeyler yapmamız gerekiyordu. Gel, seninle şu işi bir daha konuşalım! Ortada şaşmaz bir hakikat var: Addicks ve Cadmus birlikte yaşıyorlardı. Seviştiklerine kanaat getirilebilir. Şimdi işin şu kısmını ele alalım: Mürettebatı teşkil eden kimselerden hiçbiri, yatın limandan ayrıldığı sırada Helen Cadmus'u gemide görmüş olduğunu söylememiş. Bir de şu gizli çalışma var işin içinde... İki şıktan biri: Helen Cadmus, daktiloya çektiği sahifeleri ya Addicks'e götürmüş ve Addicks de polise yalan söylemiştir, yahut da tape edilmiş sahifeler kamarada kalmıştır. O takdirde, birinin bunları oradan alıp yokettiğini kabul etmemiz gerekiyor... İntihar etmeye karar vermiş hiçbir daktilograf tasavvur edilemez ki, yazdığı yazıları kendisiyle birlikte denize at-sın!»

— «Ama Patron, bu vak'ayı bir de şu şekilde mütalâa etsek, olmaz mı acaba: Kız ya kazâ eseri olarak denize düşmüşse?»

— «Evet, deniz oldukça çalkantılıymış... Fakat eldeki bilgilere göre, fırtına bir insanı güverteden denize sürükleyebilecek derecede şiddetli değilmiş.»

— «Anlıyorum, Patron, anlıyorum, siz bir noktanın üzerinde boşu boşuna durmazsınız! Peki, ne yapacağız şimdi?»

— «Sen eve döneceksin, ben de çalışmaya yeniden başlayacağım.»

— «Çalışmak mı? Ne çalışması olacak bu?»

— «Hâtıra defterlerinin motelde kaldıkları tarihleri gösteren bir kısmı var, ben bilhassa bu tarihler üzerinde durmak istiyorum. Yeni bir iz bulduğum takdirde, hemen o izin peşine düşeceğiz.»

— «Düşeceğiz dediniz, yoksa bu çalışmada ben de mi bulunacağım?»

— «Hayır, sen evine gidip istirahat edeceksin!»

Della Street, «Yoo, öyle yağma yok.» diyerek koltuklardan birine ilişti. «Söylesenize bana, Patron, Addicks, Helen'i hakikaten seviyor idiyse, onunla neden evlenmedi?»

— «Bu nokta, meselenin esrarlı bir tarafı işte, Della!

Zâten bilirsin, esrârı olmayan bir iş bizi alâkadar etmez...»

Mason, bahsettiği tarihlere yeniden göz attı. Della ayağa kalkmıştı. Mason'un omuzu üzerinden, alâkalı pasajlara göz atıyordu.

Birden, «Siz onların o motellerde kaldığı tarihlere bakıyorsunuz, değil mi, Patron?» diye sordu.

— «Evet, başka neye bakacaktım ki?»

— «Ama Patron, bence yanlış bir hareket bu! Helen içini defterine ancak ertesi gün dökebilmiştir. O gün deniz gezintisinden dönmüşler, otomobille eve gittikleri sırada, Addicks kıza bir şey ilham etmiş olacak ki...»

Mason, «Bravo, bravo!» diyerek sekreterinin sözünü kesti. «Şimdi ertesi güne bakalım!»

— «İşte, Patron, mesele gün gibi âşikâr!»

Mason, «Öteden beri duymuşumdur, saadeti, saadetin bulunduğu yerde aramak lâzımmış. Bunu ben de kabul ediyorum. İşte bunun için, işin o şekilde devâm etmesine ses çıkarmayacağım. Sırası gelmedikçe de, münâsebetimizin bir neticeye bağlanması için ısrarda bulunmayacağım.» diye okudu. Sonra da, «Vay canına be!» dedi. «Bu defteri bizzat ben okumuştum... Ama bu paragraftan bir şey anlamamışım.»

— «Nasıl, her şey açıkça belirtilmiş, değil mi, Patron? Belli ki, kız bir gece evvel olanları defterine geçirmiş. Anlaşıldığına göre de, ilk defâ olmamış bu.»

— «Evet, Della, şimdi öteki deftere bakalım ve haberin Addicks'e bildirilişinden sonra ne olmuş, onu öğrenmeye çalışalım! Gel, yanıma otur söyle! Çek şu koltuğu!»

— «Teşekkür ederim, Patron, böyle daha iyiyim!»

Genç kız masaya doğru iyice eğilmiş olduğundan, yanağı Mason'un yanağına yaklaşmıştı. Perry Mason daha fazla dayanamadı ve Della'yı belinden yakalayıp kendine doğru çekti.

— «Hmmmm, işler karışıyor! Bak, ne diyor kız, **Başka türlü olmayacak. Artık bir neticeye varılması gerektiğine inanmaya başladım.** Görüyorsun ya, Della, hemen harekete geçerek kıızı bulmalıyız.»

— «Şu halde siz kızın kendini denize atmak suretiyle intihar ettiğini düşünmüyorsunuz artık, öyle mi?»

— «Öyle bir şey yapabilirdi... Yapabilirdi ama yapmadı.»

— «Oh, biliyor musunuz, Patron, benim aklıma bir ihtimal geldi... Kız, durumu patronuna söylemiştir. Bunun halledilmesi gerektiği üzerinde durmuştur... Siz de bilirsiniz ki, bâzı erkekler aynı sebepler yüzünden kadın öldürmekten çekinmezler!»

— «Olabilir, olabilir. Ama ben böyle bir şey olduğuna da inanmıyorum.»

— «Ama öyle demeyin, Patron, kafaya konulan öyle bir cinâyetin işlenmesi için, o fırtına mükemmel bir fırsat olamaz mıydı? Her hangi bir bahâne uydurarak, Addicks, kızı geminin arka tarafına çeker, sonra da kapkara sulara itiverir... Kız belki feryat etmiştir ama, rüzgârın çıkardığı ses, duyulmasına pekâlâ da mâni olabilir.»

— «Ortada bir husus olmasa, senin bu söylediklerini ben mantikî sözler olarak karşılayacağım. Ne var ki, düşüncelerin tamâmiyle yanlış...»

— «Neden ama? Yanlış olmasına sebep ne?»

— «Bunu sana sonra söylerim, Della! Biz şimdi uzun zamandan beri aradığımız cevaplardan birini elde etmiş bulunuyoruz... İlk karnımızı bir güzel doyuralım! Sonra Drake'in yazıhânesini ararız. Sonra da defterleri bir defâ daha gözden geçiririz. Tâ bir iz buluncaya kadar... Unutma, Della, bir husus var ki, beni çok düşündürüyor! Benjamin Addicks ne zaman serbest kalmak istese, yatla gezintiye çıktığını söylüyor, aslında ise başka yerlere gidiyormuş... Bu şartlar dahilinde, Helen Cadmus'un kaybolmasını istediği zaman, aynı çârelere başvurması normal değil midir?»

— «Niçin ama, Patron, böyle bir şey yapmaya sebep yok ki ortada. Helen Cadmus işinden ayrılmak istediğini bildirerek, çocuğunu doğurmak üzere bir yerlere gidebilirdi.»

— «Sen belki de haklısın, Della! Bence bütün bunlara bir şey sebep oluyor. Ben Addicks'in korktuğunu sanıyorum.»

— «Korktuğunu mu sanıyorsunuz?»

— «Evet. Adam, sevdiği kadının ve dolayısıyla seveceği çocuğunun başına bir hal gelecek diye korkuyordu. Haydi bakalım, şimdi yemeğe!»

Perry Mason ile sekreteri, yemeklerini bir Çin restoranında yediler. Çinli garson ısmarlanan kahveleri getirip de bölmenin yeşil perdesini indirince, Della, «Bana öyle geliyor ki, Patron,» dedi, «Elimizin altında mühim bir iz var sanki... Bunu her ne pahasına olursa olsun, kaybetmemeliyiz.»

Mason, «Evet, ben de öyle düşünüyorum.» diye sekreterinin sözlerini doğruladı. «Acele etmeliyiz. Önümüzde çok az bir zaman var.»

— «İyi ama, Patron, benim karnım doymadı galiba! Ne dersiniz, birer tane de **Niyetli** pastalardan yesek...»

— «Hoppala! **Niyetli** pasta da nereden çıktı şimdi? Hem kuzum, ben böyle bir şey bilmiyorum, bunun ne biçim bir şey olduğunu anlatsana bana!»

— «Çin restoranlarına has bir âdettir bu. Getirtilen bâdemli pastaların içinde plâstik kâğıtlar vardır. Kâğıtlarda da herkesin niyeti yazılıdır.»

— «Pekalâ, bas şu zile de adama iki pasta ısmarlayalım!»

Della, patronunun dediğini yapıp iki pasta ısmarladı. Biraz sonra getirilen pastalardan birini yedi ve içinden çıkan kâğıdı okudu. Hafifçe gülümsedi ve kâğıdı çantasına koymak istedi.

Mason, «Hop, bir dakika!» diye müdâhale etti. «Bana niçin okutmuyorsun o kâğıdı? Benim bildiğim, sen benden hiçbir şey saklamazsın...»

— «Evet, öyle... Öyle ama, bu defâ saklamak zorundayım!»

— «Sebep?»

— «Ricâ ederim, Patron, bunun üzerinde durmayalım! Zirâ kâğıtta yazılı olan cümleyi, size okutmam doğru olmayacak.»

Sonra genç kız çantasını açıp, kâğıdı para kesesine koydu.

Mason da öteki pastayı yedi ve içinden çıkan kâğıdı cebine koymaya hazırlandı.

— «Eee, sizinkinde ne yazıyor, Patron?»

Avukat, kâğıdı genç kıza uzattı. Della, «Sizinki de iyiymiş...» dedi. «Sâhiden de iyi bir tavsiye : **Gayene eri-**

şebilmek için, cesâret sâhibi olmalısın! Unutma bunu! Cesâret, tehlikenin panzehiridir.»

Mason, «Eh, yeni bilgiler elde edilip edilmediğini öğrenmemiz için, Drake'i arama zamanı geldi demektir!» diye konuştu.

— «Şey... Patron, siz şu küçük kâğıtlarda yazılı olan şeylere inanır mısınız acaba?»

Avukat, «Yok canım, niye inanayım...» diye gülümseyerek mırıldandı.

— «Ama inanmalısınız, Patron, inanmalısınız! Hiç belli olmaz, bu gibi sözler bâzan doğru çıkıyor. Bâzi kimse-ler, **Kader**'in kencîlerine yol göstermesini isterler. Biliyorum ama, Kader size böylece yol göstermiş oldu»

— «Peki, Della, seninki de öyle mi acaba? Senin kâğıtta da böyle bir şey var mı?»

Sekreterinin kıpkırmızı kesildiğini görünce, Mason elini uzatıp Della'nın elini tuttu ve: «Kızma sakın, Della,» dedi. «Lâtime ettim.»

— «Hayır, kızmış değilim. Paul'ün yazıhânesini arayayım mı, Patron?»

— «Evet, hemen arayiver! Sende numarası olacak.»

Della, Drake Detektif Ajansı'nı buldu. Mason, «Merhaba, Paul!» diye konuştu. «Nasıl, iyi yürüdü mü işler?»

— «Hem de nasıl, Perry, hem de nasıl! Dediğin doğruymuş meğer... B. F. Barnwell ile Helen Cadmus, Nevada'nın küçük bir kasabasında sessizce evlenivermişler. Las Vegas'ın Kuzey-Doğusuna düşen bir yer burası.»

— «Dur bir dakika, Paul, dur da Della'yı çağırayım!»

Bir dakika sonra Della Street elinde bloknotu olduğu halde, telefon kabinine giriyordu. Çantasının kayışını sol bileğine geçiren genç kız, reseptörü alıp kulağına götürdü ve: «Haydi söyle bakalım, Paul!» dedi.

Kalem, bloknot üzerinde gitti geldi ve bir iki sahifeye birtakım stenografik şekiller çizdi.

— «Bitti mi, Paul? Dur bir dakika, Patronu veriyorum!»

Mason, Drake'in konuşmasını bekledi.

— «Ben Della'ya edindiğim bilgilerin hepsini notettirdim, Perry! Evlenme muamelesi bitince, sulh hâkimi, gerekli formalitelerin tamamlanmasından sonra kâğıtların

nereye gönderileceğini sormuş. Kısa bir sessizlikten sonra, genç kadın, (Misis B. F. Barnwell'e gönderirsiniz.) demiş. Sonra da California kasabalarından birinin adını ve oradaki adresi söylemiş. Adres Della'da'dır.»

— «Teşekkür ederim, Paul! Bak, şimdi ne yapacaksın... Duş altına girip bir güzel serinleyeceksin, sonra da hemen yatağa gireceksin! Zirâ şunu bil ki, seni uyandıracak ve sana yeni bir iş vereceğim!»

Mason reseptörü yerine koydu ve Della'nın kolundan tutarak, «Haydi, Della, gidiyoruz!» dedi. Sonra kasanın bulunduğu yere gitti. Cebinden on dolârlık bir banknot çekti. Çinli kasadara, «Bizim, hesabı beklemeye vaktimiz yok.» diye konuştu. «İşte size on dolâr... Garsona bir dolâr bahşiş verirsiniz!»

Uzakdoğulu adam, «Ama Beyefendi, beklerseniz iyi olur!» dedi.

Mason'un tepesi attı. Cebinden çıkardığı bir kartını adamın önüne koyup on dolârlığı aldı. Yerine elli dolârlık bir banknot koydu.

— «Pekalâ, pekalâ, belli ki siz bana itimât etmiyorsunuz! Ama ben size edeceğim. Bu paradan garsona bir dolâr bahşiş verirsiniz, geri kalanı ben yarın uğrar alırım. Allahaismarladık!»

Mason, arabayı saatte seksen kilometre sür'atle sürüyordu. Della, «Aman Patron,» dedi, «dikkatli olun! Bir trafik memuru peşimize düşebilir...»

— «Ne olursa olsun, Della, vız gelir artık!»

Üç saat sonra, Mason bir dönemecin yanında bulunan levhayı okuyabilmek için sür'ati azalttı. Sonra da arabayı sağ tarafa doğru sürdü.

Della, «Burası öyle bir yer ki,» dedi, «insanları akşamın yedisinde yayakaldırımları terk ediyorlar galiba! Bak-sanıza kimsecikler yok! Ama durun, aradığımız motel şu olacak her halde! Fakat Patron, binânın her tarafı karanlık... Işıklar söndürülmüş.»

Birkaç dakika sonra, bir adam kapıyı açtı. Elleriyle gözlerini oğuşturuyordu.

— «Motelimizde boş yer yoktur. Kapıdaki yazıyı görmediniz mi?»

Mason, «Gördük ama işimiz oldukça mühim. Siz şu beş dolârı alın hele!» dedi.

— «Size boş yerimiz yoktur diyorum, anlasanıza, kuzum!»

— «Bak, ahbap, ben ne oda istiyorum, ne yatak! Öğrenmek istediğim bir husus var: Misis Barnwell, hangi dairede kalıyor?»

— «Misis B. F. Barnwell mi? Oh! 11 numarada kalıyor ama, bu saatte uyuyordur her halde.»

— «Teşekkür ederim. Şununla içecek bir şey alırsınız... Sizi rahatsız ettiğimiz için de, bizi mâzur görürsünüz!»

Mason ve Della Street, kapısının üzerinde 11 rakkamı bulunan ön tarafı mermer küçük köy evini fazla aramadılar. Avukat ilkin bir zil düğmesini boşu boşuna aradı, sonra kapıyı açmaya teşebbis etti. Sonra da kanadı yumrukladı.

Bir kadın, «Kim o?» diye çekine çekine sordu.

Mason. «Size verilmesi gereken çok mühim bir mesaj var.» dedi.

— «Özür dilerim, ilkin kim olduğunuzu bilmeliyim...»

— «Işığı yakın, lûtfen! Size Nevada'daki evlenmenin meşrû sayılıp sayılmayacağı hakkında bilgi vermek istiyoruz.»

Evin ışıkları o anda yandı ve kadın, «Bir dakika, lûtfen, bir dakika!» dedi, «Şimdi geliyorum.»

Biraz sonra da açılan kapıda bir genç kadının silüeti göründü. Üzerinde bir sabahlık vardı.

— «Eh, söyleyin bakalım! Benden ne istiyorsunuz?»

Mason cebinden bir elektrik feneri çıkararak ışığı genç kadının yüzüne doğru tuttu. Kadın elini yüzüne götürdü ve: «Ama ne yapıyorsunuz?» dedi. «Fenerinizin ışığı gözümü kör edecekti neredeyse...»

Mason, «Hah, içimde her hangi bir şüphe kalmadı artık!» diye mırıldandı. «Nasılsınız, Mis Cadmus?»

— «Bana Misis Barnwell dersiniz, daha iyi olur.»

— «İşte ben de sizinle bu işi konuşmaya geldim ya zâten!»

— «Ama ben sizinle hiçbir işi konuşmak istemiyorum.»

Öyle dedikten sonra, kadın kapıyı kapamak için elini uzattı.

— «Yo, yo, yanıliyorsunuz işte! Benimle muhakkak

konuşmalısınız. Konuşmadığınız takdirde, iki saate kalmaz gazetecilerle konuşmak zorunda kalacaksınız!»

— «Ga... ga... gazeteciler mi?»

— «Evet, gazeteciler ya.»

— «Peki ama... Benim burada olduğumu nereden bilebilirler?»

— «Nereden bilirler de ne demek? Benden öğrendiler.»

Kadın bir süre konuşmadı. Sonra Mason ile Della Street'i içeri aldı. Sonra da, «Kuzum, kimsiniz siz?» diye sordu.

Köy evi gayet lüks bir şekilde döşenmişti. Açık olan bir kapıdan, iki kişilik bir karyola ve bir çocuk beşiği görülyordu.

— «Benim adım Perry Mason... Avukatım ben. Bu hanım da, sekreterim Della Street! Hemen sadede gelip sizi niçin ziyâret ettiğimi söyleyeceğim. Ben kocanız Benjamin Addicks'i öldürmekle suçlanan Josephine Kempton'un avukatlarından biriyim. Bu meseleye hiç beklenmedik bir şekilde burnumu soktum. Sizin anlayacağınız, hâtıra defterlerinizi satın almıştım.»

— «Evet, bunu gazetelerde okudum. Ne yâni şantaj yapmak için hâtıra defterlerimde alâka çekici şeyler mi bulacağınızı sanmıştınız? Merâk etmeyin, ben defterlerime bu gibi işlere yarayacak şeyler yazmamıştım!»

— «Öyle mi dersiniz? Ya ben size bunun aksini söylersem, o zaman ne diyeceksiniz? Evet, siz defterlerinize yazılmaması gereken pasajlar koymuşsunuz. Bunların mânâsının sâdece kendiniz tarafından anlaşılacağını sanmışsınız. Haydi, lâfı uzatmayalım da, sizi de rahatsız etmiş olmaktan kurtulalım! Bana her şeyi anlatın bakalım!»

— «Anlatacağımı sanıyorsanız, yanılıyorsunuz!»

— «Hoş siz anlatsanız da, anlatmasanız da ben her şeyden haberdarım. Ama hikâyeyi bir de ağzınızdan duymak isterdim. Ben sizin Benjamin Addicks ile hangi motellerde kaldığınızı biliyorum. Hâtıra defterlerinizin birinde, Saadeti, saadetin bulunduğu yerde aramalıymış... Ben de öyle yapacağım... Bununla berâber, mecbur kalmadıkça işin bir neticeye bağlanmasına çalışmayacağım... gibi şeyler okudum. Sonra bir de ne göreyim, fikrinizi birdenbire değiştirmiyor musunuz... Ben ayrıca bütün bunların

yatta cereyan ettiğini biliyorum. Herkesi intihar ettiğini-
ze inandırmak da büyük bir başarı doğrusu... Gerek siz,
gerekse Addicks çok mükemmel çalışmışsınız... Lâkin ak-
lının almadığı bir taraf var: Addicks, neden böyle bir ko-
mediye lûzum gördü? İşte ben bunu öğrenmek istiyorum.»

— «Mâdemki bu kadar maharet sâhibiymişsiniz, va-
rın bunu da kendiniz öğreniverin!»

— «Nevada'da evlenmiş ve kâğıtların buraya gönde-
rilmesini istemişsiniz. Addicks'in hakikî adının, Barnwell
olduğunu da bilmekteyim. Bunları öğrendikten sonra, bir
sürü faraziye yürüttüm kafamda... Sonra aklıma geldi,
gazetecileri topladım ve onlara hâtıra defterlerinizden çı-
karabildiğim neticeyi bildirdim. Bir pasajda okuduğuma
göre, siz Mister Addicks'e baba olacağını bildirmiştiniz.
Gazetecilere, karı koca olarak Mister Addicks ile kaldığı-
nız motellerin adreslerini verdim. Birkaç şahit, fotoğraf-
larınızı yanlarına alarak bu hususu tesbit ettiler. Demek
oluyor ki, gazeteler bu hikâyenin büyük bir kısmını bili-
yorlar ve bunu yarın sabah sütunlarına geçirecekler...»

— «Neden yaptınız bunu bana?»

— «Sizinle bir alıp vereceğim yoktu. Gelin görün ki,
ben bir avukatım ve birini müdafaa etmekle mükellefim...
Karşı tarafın iddialarını çürütebilmek için, elbette ki o şe-
kilde hareket etmem gerekiyordu. Mister Addicks'in sizin-
le evlenmemesine bir şey sebep oluyordu. Bu neydi aca-
ba?»

— «Bunun ne olduğunu size niçin söyleyecek mişim?
Söylemeyeceğim işte!»

— «Ama niçin? Bence söylemenizde bir mahzur yok
ki.»

Genç kadın, bir süre düşünüp tereddüt geçirdi. Sonra,
«Sizin bu işdeki menfaatiniz nedir, önce onu öğreneyim?»
diye sordu.

— «Ben hakikati meydana çıkarmak istiyorum.»

— «Ve Josephine Kempton'u temsil ediyorsunuz, öyle
mi?»

— «Evet.»

— «O halde dinleyin! Onun hakkında da bir şeyler
öğrenmek istiyorsanız, bunu size söyleyebilirim: Onu, Jo-
sephine Kempton öldürdü!»

— «Yâni Benjamin Addicks'i demek istiyorsunuz, değil mi?»

— «Tabîî, tabîî... Aslında kadın beni öldürmek istiyordu. Bunun üzerine Benny benim daha önce **ölmüş olmamın**, yerinde bir tedbir olacağını düşündü.»

— «Ama bu bir şey ifâde etmez ki. Ben Mister Addicks'in sizinle resmen evlenmemesinin, tek bir sebepten ileri geldiğini söyleyebilirim: Çünkü adam evliydi... boşanmaya yanaşmayan başka bir kadınla evliydi!»

Genç kadın, başını iki yana salladı.

Mason, «Yoksa siz öyle bir şey yok muydu diyorsunuz?» diye sordu.

— «Biliyorsunuz, yaptığı tecrübeler dolayısıyla Benny'den gazetelerde sık sık bahsediliyor ve ona âit resimler sütunlara geçiriliyordu. Siz hiç bir kadının ortaya çıkıp da, Ben onun karısıyım. dediğini duydunuz mu?»

— «Evet, doğru... Bu hal beni şaşırtmıştı.»

— «Ben de, ben de öyleydim... Ama onu o kadar çok seviyordum ki, hayâtı olduğu gibi kabul ettim. Bana karşı çok iyi davranırdı. Her dediğini yapmaya karar vermiştim.»

Mason, «Tahminimde yanılmıyorsam,» dedi, «ne olduğu bilinemeyen bir sebep yüzünden, Addicks evlenmek için kendini serbest hissetmiyordu... Bununla berâber, evlenmek zorunda kaldığını görünce, doğacak çocuğa bir isim vermek üzere bu işi yaptı. Ama daha önce, intihar ettiğinizi etrâfa yaymak suretiyle komedi oynamıştı. O zaman herkes şöyle düşünecekti galiba... Tamam, tamam! Meseleyi şimdi anladım! Addicks, eş olarak alacağı kadının büyük bir tehlikeyle karşı karşıya bulunacağını düşünmüştü.»

Della Street, «Peki ama, neden öyle düşünmüş olsun?» diye sordu.

— «İzah edeyim: Bir defâ bir evlenme mukavelesi imzâlayabilmek için, kendini kanun karşısında serbest görmüyordu. Sonra demin de söylediğim gibi, alacağı kadının tehlikede olabileceğini düşünmüştü. Galiba ben bir şeyler anlamaya başladım... Şimdi beni iyi dinle, Della: Addicks, bir zamanlar başka bir kadınla evlenmişti. Bu evlenmeyi bozacak bir şey yoktu ortada. Neden öyle olmuştu acaba?»

Della, «Bir şey diyemeyeceğim.» diye başını iki yana sallayarak konuştu.

— «Ortada evlenme akdini bozamayacak mühim bir sebep var, Della! İşte bunun için Addicks istediği gibi hareket edememişti.»

— «O mühim sebep neymiş peki?»

— «Memleketimizin bâzı Eyâletlerinde, deli olduğu kabul edilen bir kadını boşamak imkânsızdır. Bilir miyiz, Addicks'in ilk karısı da belki böyle bir hastalığa müptelâydı. Ortada böyle bir şey vardı her halde, değil mi, Mis Cadmus?»

Genç kadın, «Allah sizi kahretsin e mi!» diye öfkeli bir tavırla bağırdı. «Ne biçim insansınız siz? Sanki herkesin içindesiniz... Herkesin ne düşündüğünü, yahut da neler bildiğini tahmin ediyorsunuz...»

— «Haydi, Mis Cadmus, haydi, hakikati söyleyin bana! Kimdir bu kadın? Göz altında tutulduğu yer neresi?»

Helen, «İşin aksiliğine bakın ki,» diye konuştu, «kadın göz altında değil! Bulunduğu yerden kaçtı. Serbestçe dolaşıyor. Hastalığı, bambaşka bir şey: Adam öldürmek istiyor! Siz bunun ne demek olduğunu bilir misiniz acaba? Kadın, müthiş surette kıskanç... Benny'nin peşine düşüp şantaj yaptı, kendisinden başkası ile evlendiği takdirde de onu öldüreceğini söyledi! Bir deli olduğuna göre, dediğini yapabilirdi. Benim Benny ile evlenişim, kanun nazarında geçerli değildir.»

— «O halde Nevada'daki merâsime ne lûzum vardı?»

— «Çocuğuma bir isim verebilir miyiz diye düşünmüştük.»

— «Addicks'in ilk karısı nerede şimdi?»

— «Nerede olduğunu kimse bilmiyor.»

— «Peki Addicks onun yakalanmasını, sonra da bir tımarhâneye yatırılmasını neden temin etmedi?»

— «Böyle bir şey yapmadığını nereden biliyorsunuz? Elinden geleni yaptı... Yaptı ama, kadın her defâsında kaçmayı becerdi. Emin olun, pek tehlikeli bir kaçıktır bu! İmkânını bulsaydı onu da öldürürdü, beni de...»

— «Demek siz Addicks'in onun tarafından öldürülmüş olacağını düşünmüyorsunuz, öyle mi?»

— «Hayır. Josephine Kempton yaptı bu işi... Çok yazık! Siz gazetecilere benden bahsetmişsiniz... Kadın, ço-

cuğumun Benny'den olduğunu anlayacak olursa, beni de öldürmeden rahat edemez... Bu kadının intikam için yapmayacağı şey yoktur. Çok da kurnazdır. Kanun bakımından, ona kimse bir şey yapamaz. Zâten Addicks de bu sebeple ondan yakayı sıyıramıyordu... Boşanma işinden filân söz edilemezdi. Böyle bir şey yapabilmek için, Addicks'in hakikî adını açıklaması ve geçmişini anlatması gerekiyordu.»

— «Addicks'in geçmişinde ne gibi bir yüz karası varmış peki?»

— «Bir adam öldürmüş.»

— «Bir adam mı öldürmüş? Peki ama, ben suçlunun kardeşi olduğunu sanıyordum.»

— «Hayır. O şekilde bir rivayettir dolaşmış ama, aslında doğru değilmiş. Öyle uydurmuşlar. Benny, Herman'ı hiçbir zaman gözden kaybetmemiş. Herman ise. Benny'yi öldü biliyormuş.»

— «Peki kocanız sâhiden de bir adam öldürmüş mü?»

— «Tam olarak bir şey bilmediğini söylerdi hep. Ama öyle sanıyordu. Bu düşünce onu harap ediyordu. Bunu bildiğim için, ondan bu hususta tafsilât istemedim.»

— «Ama karısı onunla temas hâlindeydi hep, değil mi?»

— «Evet.»

— «Nasıl oluyordu bu iş?»

— «Nasıl olacak, bir de bakıyordum telefon çalıyordu... Oydu... Addicks'i bir umumî telefon kabininden arıyordu. Kocasına bilmem ne kadar dolârı bir paket yapmasını söylüyor, sonra da paketi söylediği yere koymasını emrediyordu. Bu işleri de o kadar esrârengiz bir şekilde yapıyordu ki, hareketleri, fidye isteyen haydutların hareketlerinden farksızdı!»

— «Anlıyorum, anlıyorum... Şu halde Addicks de bu parayı itimât ettiği biriyle gönderiyordu, öyle mi?»

— «Evet, çoğu zaman Mortimer Hershey ile gönderirdi. Bâzan da Nathan Fallon ile...»

— «Adamlar ne yaptıklarını biliyorlar mıydı?»

— «Hiç haberim yok. Mister Mason! Ama bildiklerini sanmam. Benny, kendisine şantaj yapılmasından pek korkardı. Görüyorsunuz işte, elimde olmayarak size her şeyi

anlatmış bulunuyorum. Ama ne yapayım, Benny artık hayatta değil... Kendimi öyle yalnız hissediyorum ki!»

— «Hislerinizi gayet iyi anlıyorum, Misis Barnwell! Ama kendinizi üzmemelisiniz. Hayat bu işte, neler oluyor ki! Şimdi bize düşen bir iş var: Karanlıkta kalan tarafları aydınlatmamız lâzım. Misis Kempton, bu işde ne gibi bir rol oynamıştı acaba? Sizinle ve Addicks ile alâkalı olarak neler biliyordu?»

— «Her halde bir şeylerden şüphe ediyordu.»

— «Siz onun tarafından çalındığı iddia edilen mücevherle saatin ne şekilde meydana çıktığını, gazetelerde okumuşsunuzdur muhakkak.»

— «Oh, evet! Doğrusu ya, bunu ben meydana çıkarayım isterdim... Ne yalan söyleyeyim, o piç kurusu maymunun öyle bir şey yapacağını aklımın ucuna bile getiremezdim! Hayvan nerede şimdi?»

— «Oh, kendisiyle meşgul oluyorlar! Ne dersiniz. Josephine Kempton hakikati olduğu gibi söylemiş miydi acaba?»

— «Hakikati mi? Siz ne diyorsunuz Allah aşkına, o hayâtında doğru bir şey söylememiştir! Doğuştan yalancı bir mâhlûktur. Benjamin Addicks'i o öldürdü. Bu hususta bir delile sâhip değilim ama, başka türlü bir şey olmasına imkân yok.»

— «Gazetecilerle konuşmak ister miydiniz?»

— «Hayır.»

— «Güzel. O halde eşyânızı toplayın hemen!»

— «Sebep?»

— «Çünkü ben sizi şimdilik sâkin olmanız gereken bir yere götüreceğim. Sizi burada kimse bulamaz diye düşünmüştünüz. Ama arkanızda iz bıraktığınızdan haberiniz yoktu.»

— «Evet, evet, şimdi düşünüyorum da, çok tedbirsizlik ettiğimi hatırlıyorum. Ama o kadar berbat bir durumdaydım ki, bunu düşünmeme imkân yoktu. Gebe olduğumu öğrendikten sonra, Benny'nin benimle evleneceğini hiçbir zaman aklıma getiremezdim. Sâdece çocuğun geleceğini temin eder diyordum. Neme lâzım, oğlum babasıyla iftihar edecektir. Biliyor musunuz, Mister Mason, Benny, kaçmak suretiyle büyük bir hâtâ işlemişti. Kaçtığı dakika-

dan beri de, endişe ve korkularının esiri olmuştu... Fakat oğlum, onun gibi olmayacak. Her şeye göğüs gerebilecek.»

— «Pekalâ, boşuna vakit kaybetmeyelim şimdi! Della sizi ve oğlunuzu başka bir motele götürecektir... Deftere kendi adını yazacak. Sizi de kızkardeşi olarak tanıttirir. Çünkü Addicks ve Barnwell adlarını söylemeniz, hiç doğru bir hareket olmaz. Eşyânızın hazırlanması hususunda da Della size yardım edecek. Bir çeyrek saat sonra, bilemediniz, yirmi dakika sonra buradan ayrılmalısınız! Aksi takdirde, işler kötüye gidecektir.»

— «Şey... Mister Mason, şöyle yapsak, gazetecileri beklesek, nasıl olur acaba? Ben kendimi Benny gibi kuvvetli hissediyorum. Baktık ki olmadı, kaçardım o zaman...»

— «Kaçmakla bir tarafa sinip mücâdele etmeye hazırlıklı olmak arasında, fark vardır. Unutmayın, sizi ve muhtemelen çocuğunuzu öldürmek isteyen bir kadın var ortada!»

Genç kadın banyo dâiresinin kapısını açtı ve: «Doğru, doğru.» diye mırıldandı. «Gideyim de hazırlanayım.»

Della, «Söylesenize bana, Patron,» dedi, «bu kadını bir yerde saklamaya cesâret edecek misiniz siz yâni?»

— «Evet. Öyle yapmamız lâzım. Neden dersin, gazeteciler onu dinleyip de Benjamin Addicks'in Josephine Kempton tarafından öldürüldüğüne kanaat getirirlerse, umumî efkârda bir fikir değişikliği peyda olur. İşte ben böyle bir riski göze almak istemiyorum!»

— «Ama Patron, bir hususu unutuyorsunuz siz galiba, bir şahidi bir yere kapatmak, suç sayılmaz mı?»

— «Dur bakalım, söylesene bana, bu kadın neye şahit olmuş?»

— «Size anlattığı şeylerin hepsine.»

— «Evet, doğru. O bana birçok şey anlattı... Helen Cadmus'un kayboluşundan tut da, Benjamin Addicks'in geçmişine kadar her şeyden bahsetti. Ama bilhassa Addicks ile alâkalı kısımlar, ona adam tarafından anlatılmıştı. Şimdi sorarım sana, kadın, bunlar hakkında şahitlik edebilir mi? Gözleriyle görmemiş ki, etsin! Gerçi bütün bunları bir gazeteciye nakledebilir ama, iş jüri hey'eti önüne çıkmaya gelince durum değişir... Sonra biz Benjamin Addicks'in ne şekilde öldürüldüğünü meydana çıkarmak istiyoruz. Helen, bu cinâyete şahit olmamıştır!»

— «Peki ama, ya polis bir şeyler keşfederse?»

Mason gülümsedi. Sonra, «Hatırlasana bir defâ, Della, pastamdan çıkan kâğıtta ne yazıyordu?» dedi. «Cesâret, tehlikenin panzehiridir denilmiyor muydu? Eee, polis bir şey keşfetmiş, yahut etmemiş, ne çıkar bundan? Biz işimize bakalım, Della, işimize bakalım!»

ONALTI

Perry Mason'un gazetecilere verdiği beyanat, Sidney Hardwick'te öyle şiddetli bir reaksiyon yarattı ki, adam Mason'un bu sözlerine, bu, yapılacak duruşmanın seyrini gölgelendirmek için başvurulmuş bir teşebbüstür. Müdafaa avukatı bey, üzerine almış olduğu dâvâyı kazanamayacağını anlamış ve böyle bir taktik kullanmıştır! diye cevap vererek hücumla geçti.

Savcı **Hamilton Burger** ise Hardwick'ten daha merhametsiz davrandı ve: Mason, artık kendini müdafaa edemeyecek olan bir ölünün şerefiyle oynuyor! dedi.

Mason, Kempton dâvâsının ilk duruşmasında bulunmak üzere, Adâlet Sarayı'na geldi. Sağında, solunda sayısız gazeteci vardı.

James Etna meslekdaşına sokuldu ve: «Her halde biz bir geri bırakma kararı almakta zorluk çekmeyeceğiz galiba.» dedi.

Mason, «Ne dediniz, bir geri bırakma kararı mı dediniz?» diye sordu.

— «Elbette değil mi ya, Mister Mason! Tam bilgilere sâhip olmadan duruşmalara katılmamız, doğru bir şey olmasa gerek...»

— «Niye doğru olmasınmış? Bal gibi de olur. Duruşma başlasın da, bir şeyler düşünebiliriz. Sonra hiç belli olmaz, aradığımız delilleri duruşmaların seyri sırasında da elde etmemiz mümkün.»

Etna, «Vallahi ben bir şey diyemeyeceğim, işi siz idâre ettiğinize göre, bir bildiğiniz var demektir!» dedi. «Ama ben savcının bir geri bırakma kararına taraftar olduğunu

biliyorum. Burger, bunun müdafaa tarafından talep edilmesini uygun buluyor.»

Hâkim Mundy yerine geçince, Mason, müfafaanın hazır olduğunu bildirdi.

Hamilton Burger'ın yüzünde öfkeli bir hava belirdi.

— «Ama ben müdafaa'nın bir geri bırakma kararı talep etmesini bekliyordum. İddia makamının bu talebe karşı çıkmayacağını söylemeye hazırım.»

Mason, «Hiç anlamıyorum,» diye atıldı, «iddia makamını temsil eden kimse, bizim böyle bir talepte bulunacağımızı nereden duymuş?»

Burger, Mason'a doğru döndü ve: «Nereden duyacağım,» dedi, «yardımcınız James Etna biriyle böyle bir konuşma yapmış galiba...»

— «Allah Allah! Sâhi mi söylüyorsunuz? Bahsettiğiniz o kimse de kim acaba?»

— «Elde ettiğim bilgilerin kaynağını hiçbir zaman söylememeyi doğru bulurum.»

— «O halde içiniz rahat etsin, ben bir geri bırakma kararı talep edecek değilim! Mister Etna da etmeyecek.»

— «Canımı ben onun böyle bir karar istediğini söylemedim ki... Öyle bir talepte bulunulacağını bekliyordum dedim...»

Hâkim, «Her neyse, şimdiden münâkaşaya başlamayalım, lûtfen!» diyerek araya girdi. «Müdafaa, istediği gibi hareket etmekte serbesttir!»

Hamilton Burger, «Pekalâ, biz de hazırız!» diye dudaklarını büzerek mırıldandı.

Sonra da Stonehenge'den yapılan bir telefon konuşmasını cevaplandıran polis memurunun ilk şâhit olarak dinlenmesini istedi. Şâhit, vak'anın cereyan ettiği yere gittiği zaman neler gördüğünü anlattı: Bekçi, elinde bir tabanca olduğu halde oradan oraya koşuyor, köpekler bir ağacın dibine toplanmışlar havlıyorlardı. Zirâ ağacın dalları arasında, bir goril vardı. Sonra adam evin içinde serbestçe gezinen diğer iki gorilden, kapıları açık kafeslerden, birinci kattaki odalardan birinde bulunan cesetten bahsetti. Bereket versin, hayvanat bahçesi eksperlerinin ve itfâiyecilerin yardımıyla gorillere ilâçlı meyvalar yedirilmiş ve hayvanlar kafeslerine kapatılmıştı.

Burger, «Müdafaa, şâhide sual sorabilir.» dedi.

Mason, hafifçe gülümsedi. Sonra da, «Sorulacak suâlimiz yoktur.» diye konuştu.

Hamburger bu defâ da Mister Mason ile Misis Kemp-ton, Rose Street'ten uzaklaşmak üzere kaçıyorlardı!.. diyen telsizli arabanın ikinci memurunu şâhit olarak çağırttı. Biraz sonra Della Street de onların yanına gidince, memur, soruşturmaları yapılmak üzere her üçünün de Merkez Karakolu'na gitmeleri gerektiğini bildirmişti.

Savcı, «Müdafaa, sual sorabilir.» deyince, Mason, birden ayağa kalktı ve memurun yanına giderek, «Söyler misiniz bana,» dedi, «siz bizim kaçmakta olduğumuzu nereden anlamıştınız?»

— «Çünkü ikide birde arkanıza bakarak hızlı adımlarla ilerliyordunuz.»

Mason, «Güzel...» diye mırıldandı. «Sonra şöyle oldu, değil mi, bizi arabanıza bindirdiniz, sonra da Merkez Karakolu'na doğru uzaklaştınız. Ama buna kaçtınız demek daha iyi olacak!»

— «Nasıl? Anlamadım, ne dediniz?»

— «Merkez Karakolu'na doğru âdetâ kaçtınız dedim!»

— «Hiçbir şey anlamadım doğrusu! Ben sizi oraya götürdüm, hepsi o kadar.»

— «Evet... Evet ama, cinâyet işlenen yeri, kafeslerinden kaçmış gorilleri ve çalmakta olan canavar düdükle-riyle serbest bırakılmış köpekleri hiç düşünmeyerek götürdünüz bizi Merkez Karakolu'na!»

— «Ne yapayım, o şekilde emir almıştım.»

— «O şekilde emir aldınız, yahut almadınız, bu bizi alâkadar etmez. Ama âdetâ kaçmıştınız oradan, değil mi?»

— «Hayır.»

— «Ama benim gözümünden kaçmadı, birkaç defâ arkanıza bakmıştınız.

— «E... evet bir iki defâ dikiz aynasına göz atmıştım.»

— «Yalnız dikiz aynasına mı? Başınızı dışarı çıkarmak suretiyle de baktığınızı ne çabuk da unuttunuz?»

— «Mümkündür, o şekilde hareket etmiş olabilirim. Ama gayet çabuk olmuştur bu...»

— «Muhakkak, muhakkak... Nihâyet araba kullanıyordunuz. Fazla bakmak, bir kazâya sebep olabilirdi. Bununla berâber, arkanıza birkaç defâ bakmıştınız, değil mi?»

— «Evet, mümkündür. Bakmış olabilirim.»

— «Güzel. Baktığınızı kabullenerek yemin edebilir misiniz?»

Şâhit, «Evet, ederim!» diye bağırdı.

Hâkim Mundy'e doğru dönen Hamilton Burger, «Muh-terem Reis Bey!» dedi. «Bu nokta üzerinde durmanın bir faydası olacak mı acaba?»

Hâkim, «Bir faydası olacağını hiç sanmıyorum.» diye cevap verdi.

Mason, «Ama, ben size şâhidin o zamanki hareketlerini göstermek istiyordum!» dedi. «Görüyorsunuz işte, arkasına bakmadığını söylediği halde, bakmış olacağını belirterek bunun için yemin etmeye hazır olduğunu bildirdi.»

Memur, «Evet, evet, şimdi iyi hatırlıyorum,» diye atıldı, «arkama bakmıştım. Sonradan aklıma geldi bu husus...»

— «Pekalâ! Şimdi söyler misiniz, lûtfen, mâdemki kaçır gibi araba sürmediğinizi ifâde ediyorsunuz, o halde arkanıza niçinb akmıştınız?»

— «Meraka kapılarak bakmıştım... İnsan arkasında kafeslerinden kaçmış bir iki goril bulunduğunu bilirse, elbette ki böyle bir merâka kapılıp, ne oluyor diye bakması normal bir harekettir.»

— «O halde bu sözler, bizim de Rose Street'ten uzaklaşmak için kaçmaya teşebbüs etmediğimizi isbat etmez mi?»

— «Ama hayır, siz kaçıyordunuz! Arkanıza bakarak kaçıyordunuz. Yâni demek istiyorum ki, hareketlerinizle benimkiler arasında bir fark vardı.»

— «Nasıl bir fark meselâ?»

— «Şey... Sizi gören biri, cereyan eden bir hâdiseden sonra vak'a yerinden bir an önce uzaklaşmak istediğinizi anlardı.»

— «Yâni demek istiyorsunuz ki, böyle bir vak'a cereyan ettiği zaman başınızı birkaç defa çevirmek suretiyle arkanıza bakmanız normal de, iş benimle müvekkilime gelince, bizim hareketlerimiz anormal... Böyle bir şey, bizim kaçığımızın isbatıdır, öyle mi?»

— «Bil... bilmiyorum, her şeyi sizin hareketleriniz değiştirdi. Benı bunu böylece izah ettim.»

— «Siz ilkin hızlı hızlı yürüdüğümüzü, sonra da arkamıza bakmak için döndüğümüzü söylemişsiniz. Hepsi o kadar mı?»

— «Evet.»

— «Güzel. Stonehenge'den ayrıldığınız zaman, arabayı sür'atle sürüyordunuz, değil mi?»

— «Ama bu, aynı şey demek değildir ki.»

— «Bırakın şimdi aynı şey olup olmadığını da sualime cevap verin: Arabayı sür'atle sürüyor muydunuz, sürmüyor muydunuz?»

— «Evet, sür'atle sürüyordum.»

— «Arkanıza bakmak için de başınızı çeviriyor muydunuz?»

— «Evet.»

— «Şimdi böyle bir şey yaptığınızı hatırlıyorsunuz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Ama ben bunu size hatırlatmadan önce, hık ettiniz, mık ettiniz, kat'i bir şey söyleyemediniz.»

— «Bana bir tuzak kurmak istediğinizi anlamıştım. Ben sandığınız gibi bir aptal değilim.»

— «Teşekkür ederim, sorulacak başka sualim yok! Davranışlarınız hakkında ben değil, Yüksek Mahkeme karar verecektir.»

Hamilton Burger, Ginsberg adındaki genç yardımcısına dönüp bir şeyler söyledi. Bunun üzerine, Ginsberg hapis-hâne gardiyanı bir kadını şahit olarak dinletmek istedi. Kadın, Josephine Kempton'un üzerindeki elbiseyi aldığını ve ona bir hapis-hâne üniforması verdiğini, sonra da elbisenin polis teknisyen ve zehir mütehassısı **Philip Grotton**'a gönderildiğini izah etti.

Ginsberg, «Zanlı kadın soyunduğu sırada, siz onun vücudunu muâyene etmiş miydiniz?» diye sordu.

— «Evet. Duş yaptığı sırada bakmıştım.»

— «Ne aramıştınız vücudunda?»

— «Yara, bere ve bunlara benzer şeyler var mı diye baktım. Ama böyle şeyler göremedim.»

Etna, «Muhterem Reis Bey!» diye müdahâle etti. «Bana öyle geliyor ki, bütün bunların dâvâ ile hiçbir alâkası yok.»

Ginsberg, «Alâkası var, efendim!» dedi. «Bu sorgu ile, bundan sonra dinleyeceğimiz şahidin sorgusu, birbirine bağlanacaktır.»

— «Pekalâ öyleyse, devâm edin!»

— «Şimdilik bu kadar, Efendim! Şâhidi müdafaaya bırakıyoruz.»

Mason, «Kadını siz sorguya çekin, Etna!» dedi.

Etna, «Siz Josephine Kempton'u niçin soymuştunuz?» diye şâhide sordu.

— «Çünkü o şekilde emir almıştım. Ben emirleri yerine getirmek zorunda olan bir kimseyim. Bana bunun için para veriyorlar... Bu hareketin kanunsuz olup olmadığını bana değil, savcı beye sorun!»

— «Demek bu gibi emirleri size o veriyordu, öyle mi?»

— «Evet, bürosundan.»

— «Peki, Philip Groton'a verilen elbise ne oldu?»

Ginsberg, «Bundan sonraki şâhidimizin dinlenmesini beklerseniz, sualinizin cevabını alırsanız!» diyerek araya girdi.

— «Hay hay. Şâhide sorulacak başka سوالımız yoktur.»

Ginsberg, «Philip Groton gelsin, lûtfen!» diye emretti.

Philip Groton, uzun boylu zayıf bir adamdı. Kalın camlı gözlüğü, ışığı aksettirdiğinden bakışları görüleliyordu. Kendisini polis emrinde çalışan teknisyen kimyager ve zehir mütehassısı olarak tanıttı.

Hamilton Burger, «Biraz önce soruşturması yapılan gardiyan kadından, bir elbise teslim almıştınız, değil mi?» diye sordu.

— «Evet, efendim!»

— «Elbiseyi teknik bir muayeneden geçirmiş miydiniz?»

— «Evet.»

— «Bir şey bulabilmiş miydiniz peki?»

— «Evet.»

— «Neydi bulduğunuz?»

— «İnsan kanı lekeleri.»

— «Güzel. Berâberinizde getirmiş miydiniz bu elbiseyi?»

— «Evet.»

— «Muhterem mahkemeden bu elbisenin suçlayıcı delil olarak muhâfaza edilmesini istiyorum!»

Mason, «Bir itirâzımız yok.» dedi.

Hâkim de, «Elbisenin suçlayıcı delil olarak muhâfaza edilmesi uygundur.» diye mırıldandı.

Bunun üzerine, müdafaa soruşturmaya geçti. Mason,

«Söyler misiniz, Mister Groton,» dedi, «kanın insan kanı olduğunu nasıl anlamıştınız?»

— «Yapılan bir tortu testi sonunda anlamıştım.»

— «Biliyorum, böyle bir test sâyesinde elde bulunan kan insan kanı mıdır, hayvan kanı mıdır, derhal anlaşılır... Bir kanı teste tâbi tutarsınız, insan kanı ise, (Bu bir insan kanıdır!) diye rapor verirsiniz. Ama yanılmıyorsam, bunun aksi hallerde kanın hangi hayvanın kanı olduğunu anlamaya çalışmazsınız, değil mi?»

— «Evet, Mister Mason!»

Avukat, «Reis bey!» dedi. «Mister Groton'un sorgusuna devâm etmek isterdim ama, öğrenmek istediğim bâzı noktalar var... Dolayısıyla bu sorguya daha sonra devâm etmek istiyorum.»

Hâkim Mundy, «İddia makamının bir itirâzı var mı?» diye sordu.

Hamilton Burger, «Hayır, hiçbir itirâzımız yok.» diye cevap verdi.

— «Çok güzel. Siz çekilebilirsiniz, Mister Groton! Daha sonra yeniden çağırılacaksınız. Bundan sonraki şâhit kimdir?»

Burger, Mason'u, Josephine Kempton'u ve Della Street'i Merkez Karakolu'na götüren öteki polis memurunu çağırttı. Adam bildiklerini anlattı.

— «Merkez Karakolu'na vardığınızda, araba ne oldu?»

— «Ben ve arkadaşım içine binip gittik.»

— «O akşamki işiniz saat kaçta bitmişti?»

— «Sabahın dördünde.»

— «Sonra ne oldu?»

— «Sonra... sonra... Âdetimizdir, ellerine kelepçe vurmamız zanlı kimseleri naklettiğimiz zamanlar, arabaların arka kısımlarındaki oturma yerlerine bir göz atarız. Bilhassa minderleri kaldırıp bakarız. İşte o akşam bu işi yapmadığımı hatırlayıverdim. Minderleri arkadaşım ile birlikte kaldırdığımız zaman, oraya bir şey konulmuş olduğunu gördük.»

— «Bir şey mi?»

— «Benjamin Addicks'e ödenebilecek yirmibeş bin dolârlık bir banka çeki. Fakat çekin arka tarafında, (Josephine Kempton'a ödeyiniz!) diye yazılıydı... Alt tarafta da muhtemelen Benjamin Addicks'e âit olan bir imzâ.»

— «Siz bu çekin ilerde diğerlerinden ayırt edilebilmesi için ne yaptınız? Bir işâret filân koydunuz mu?»

— «Evet. Sol üst köşeye kalemle bir işâret koydum.»

— «Bu çeki tekrar görürseniz, tanır mısınız?»

— «Elbette tanırım.»

— «Bakın bakalım öyleyse! Bahsettiğiniz çek bu mudur?»

— «Evet.»

— «Muhterem mahkemeden bu çekin de suçlayıcı delil olarak muhâfazasını ricâ edeceğim.»

Mason, itirâzda bulunmak üzere ayağa kalkan Etna'yı durdurdu ve: «Tamam, tamam, hiçbir mahzur yok.» dedi.

Burger, bir yazı eksperisi olan birini şâhit olarak çağırttı. Adam, yirmibeş bin dolârlık çekin arkasında bulunan Benjamin Addicks imzâsının, sahte olduğunu bildirdi.

— «Müdafaa, sual sorabilir...»

Mason, şâhide doğru yürüdü ve: «Bu banka çeki, tetkik edilmek üzere size savcı bey tarafından mı verilmişti?» diye sordu.

— «Evet.»

— «Savcı aynı zamanda size Addicks'in el yazısından örnekler de vermiş miydi?»

— «Evet.»

— «Başka ne verdi size?»

— «Ne demek istiyorsunuz? Hiçbir şey anlayamadım sözlerinizden.»

— «Anladınız, anladınız, gayet iyi anladınız... Savcı size aynı zamanda müvekkilimin el yazısına âit örnekler de vermişti, değil mi?»

— «Şey... evet.»

— «Sonra savcı size, (Bakın bakalım, bu sahte imzâ Josephine Kempton tarafından mı atılmıştır... Bunu öğrenin bana!) demişti her halde. Yâni buna benzer bir şeyler söylemişti muhakkak...»

— «Oh, hayır! Müvekkilinizin el yazısına âit örnekleri hiçbir şey söylemeden verdi bana. Yâni gelişigüzel bir şekilde...»

— «Ama siz Addicks'in imzâsının müvekkilim tarafından taklit edilmediğini ona söylemiş olsanız gerektir. Öyle mi olmuştu?»

— «Hayır. Bu nokta üzerinde kendisine tam bir şey

söyleyemeyeceğimi bildirdim. İşin içinde şâyet bir sahtekârlık var idiyse, bu ancak bir kopya işi yapmakla mümkündür. Bence bu imzâ kalke kâğıdıyla kopye edilmiştir.»

— «Bundan nasıl emin olabilirsiniz?»

— «Böyle bir şey derhal anlaşılır, Mister Mason! İmzâsını atan bir kimse, bu işi dikkatle ve hızlı yapar. Ama bu iş kalke kâğıdı kullanılmak suretiyle yapılırsa, el yavaş yavaş çalışır. O zaman da aradaki fark mikroskopta olduğu gibi meydana çıkar.»

— «Çok güzel. Acaba siz bu işin kim tarafından yapıldığını tâyin edebilir misiniz?»

— «Hayır. Etmeme hemen hemen imkân yok.»

— «Şu halde bu sahtekârlığın müvekkilim tarafından yapılmış olacağını da söyleyemezsiniz, değil mi?»

Eksper, «Vallahi ben bu hususta bir şey diyemeyeceğim.» diye gülümseyerek konuştu. «Bununla berâber, benden sonraki şâhit bu suale cevap verebilir.»

Bu sözler üzerine, Hamilton Burger bir kahkaha koyuverdi. Anlaşıldığına göre, Mason'a kurulmuş bir tuzaktı bu. Hasminin tuzığa düşmüş olduğunu görmek, savcıyı memnun etmişti.

Mason, «Sorulacak başka سوالımız yoktur.» dedi.

Howard Denny adındaki şâhit, önce yemin etti, sonra da parmak izi eksperi olduğunu söyledi. Aynı zamanda Şerif yardımcısıym dedi.

Hamilton Burger, «İddia makamının suçlayıcı delili olarak kaydettirilen şu banka çekine iyice bakın, lûtfen!» dedi. «Bunu daha önce görmüş müydünüz?»

— «Evet.»

— «Nerede ve ne zaman görmüştünüz?»

— «Mister Addicks'in öldürüldüğü gün, daha doğrusu geçen Perşembe, sabahın dördüne doğru, bunu bana bir polis memuru getirdi. Çekte bâriz bir şekilde görünen parmak izinin kime âit olduğunu öğrenmek istiyordu. Parmak izini tetkik ettim ve bunun Josephine Kempton'un orta parmağına âit olduğunu anladım.»

— «Bu işi hemen yaptığınıza göre, her zamanki usule, yâni pudra kullanma işine başvurmamışsınız anlaşılır... Öyle mi olmuştu?»

— «Evet, her zamanki muâmeleyle lûzum kalmamıştı.

Zirâ parmak izi çekin üzerinde gayet bâriz bir şekilde görülüyordu. Parmak kana bulanmıştı sanki...»

— «Ne oldu sonra bu çek?»

— «Yeniden bulunduğu yere, yâni bir arabanın minderleri altına konuldu. Sonra da o Perşembe sabahı, zanlı kadın serbest bırakıldı.»

— «Siz o sırada neredeydiniz?»

— «Diğer beş şâhitle birlikte bir balkonda bulunuyordum. Olanı biteni görebileceğimiz bir yerdi burası.»

— «Ne olup bitti peki?»

— «Zanlı kadının isteği üzerine...»

Etna, «İtirâz ediyorum.» diye bağırdı. «Şâhit, gördüklerini değil, duyduklarını anlatmaktadır.»

Mason onu ceketinin kenarından tutarak oturttu. Sonra, «Muhterem Reis Bey!» diyerek ayağa kalktı. «Biz burada konuşma dilbazlığı yapacak değiliz... Kendisinin polis garajına götürülmesini, elbette ki müvekkilimiz istemiştir. Mister Etna da kendisini orada bulmuştur.»

Mason yerine geçti ve Etna'nın kulağına doğru eğilerek, «Bu, ellerinde tuttukları yedek bombaydı. Akılları sıra, bizi parçalamak istiyorlardı.» dedi. «Onlara bunun bizi alâkalandırmadığı, daha doğrusu düşündürmediği hissini verecek olursak, bizim bir hücumla geçeceğimizi hesâb ederek endişelenmeye başlayacaklar... Bu ise, işimize yarar. Her şeyden önce, biz karşı tarafın hücumlarının bitmesini sabırla beklemeliyiz. Öyle ki, bizi yıkabilecek bir sürprizle karşılaşmamalıyız.»

Hamilton Burger, şâhide. «Devâmedin, lûtfen!» dedi.

— «Zanlı yalnız olduğunu sanarak, garajda bulunan arabalara birer birer baktı... Sonra kendisini getiren 7 numaralı arabayı buldu.»

Hâkim Mundy, «Bakın Mister Denny!» diye müdâhalede bulundu. «Ben müdafaa avukatlarının fikirlerini normal karşılıyorum. Çünkü siz lûzumsuz detaylara giriyorsunuz. Bize sâdece gördüklerinizi anlatın, lûtfen!»

— «Bir yere maksatlı olarak iki polis memuru bırakılmıştı. Zanlı, onları görebiliyordu. Sonra zanlıya hiç kimse tarafından görülemeyeceği hissini verebilmek için adamları aldılar. Zanlı, 7 numaralı arabaya yaklaştı... Kapıyı açtı ve arka banketin minderini kaldırarak, banka çekini aldı.»

— «Siz çekin bu çek olduğunu nereden biliyordunuz?»

— «Zanlının serbest bırakılmasından önce, minderin altına bakmıştım. Çek oradaydı. Kadın katli bir kâğıdı oradan alıp gitti. Ben ve diğer beş şahit, hemen minderin altına baktık ve çeki orada göremedik.»

Hamilton Burger, «Teşekkür ederim, Mister Denny!» diye muzaffer bir edâ ile konuştu. «Karşı soruşturma yapılabilir.»

Perry Mason elini ağzına götürüp esnedi, duvar saatinde baktı.

— «Bir şey sormak istemiyoruz.» dedi.

Burger, «Nasıl? Bir şey sormak istemiyor musunuz?» diye homurdandı.

— «Evet, bir şey soracak değiliz.»

Hâkim Mundy, «Başka şahidiniz var mı, Mister Burger?» dedi.

Etna bir şey söylemek üzere Mason'a doğru eğildi ama, meşhur avukat diziyile onun dizine vurdu ve konuşmasına mâni oldu. Müdafaanın serinkanlı davranışı karşısında telaşa kapılan Hamilton Burger, Ginsberg ile bir şeyler konuşuyordu. Sonra başını kaldırdı ve: «Frank Cummings çağırılsın, lûtfen!» dedi.

Cummings de şerif yardımcılarından biriydi. Aynı zamanda da, Josephine Kempton ile meşgul olan kadın gardiyanın erkek kardeşiydi. O Perşembe sabahı, yanında kızkardeşi gardiyan olduğu halde Josephine Kempton'un dairesine gitmişti. Ablası, zanlı tarafından kendisine verilen anahtarla kapıyı açmış ve hapishâneye götürülmesi gereken bir iki parça elbiseyi almak üzere içeri girmişti. O sırada Cummings giriş kapısının üst tarafında bir delik açmaya muvaffak olmuş, sonra da orada kalarak berâberinde getirdiği bir işçi tulumunu giymiş ve kendisine koridorda birtakım tâmir işleriyle meşgul olan biri süsünü vermişti. Zanlı kadın bir süre sonra evine gelmiş ve kapısını arkadan kilitlemişti. Ama Cummings, delmiş olduğu delikten kadının hareketlerini görebiliyordu. Kadın eteğini kaldırıp çorabının üst tarafına sıkıştırdığı bir kâğıdı almış ve bunu kitaplardan çektiği bir kitabın içine yapışkan kâğıtla iliştiirmiş, sonra da kitabı diğer kitapların arasına koymuştu. Kadın dışarı çıkınca, Cummings yanında bulunan maymuncuk sâyesinde içeri girmiş ve kitabın için-

de iddia makamının suçlayıcı delil olarak gösterdiği yirmibeş bin dolârlık çeki bulmuştu.

Burger, «Müdafaa, soruşturmasını yapabilir.» dedi.

Mason adama uzun bir süre baktıktan sonra, «Siz nasıl oluyor da, bir başkasının oturduğu dâireye girebiliyorsunuz?» diye sordu. «Böyle bir hakka sâhip misiniz?»

— «Pek tabîî, hayır.»

— «Şerif olmadan önce, size öğretmiş olsalar gerek, böyle bir şey arama müzekkeresiyle yapılabilir ancak. Yaptığınız hareketin kanunsuz olduğunu bilmiyor musunuz yoksa?»

— «Biliyorum, biliyorum ama...»

— «Yeter! Şâhide sorulacak başka suâlimiz yoktur.»

Şerif yardımcısından sonra gelen şâhit, hayvanat bahçesinde çalışan bir işçiydi. Üç gorilin kafeslerinden kaçtığı bildirilerek, kendisine Stonehenge'den telefon edilmişti. Adam başka zaman da Addicks'in evine birkaç defâ gitmiş olduğundan, oradaki hayvanlar hakkında bilgi sâhibiydi. Verdiği tâlimat gereğince, hayvanlar kafeslerine konulmuştu. Adam gorillerin tüylerini dikkatle yokladığını, ama eline kan bulaşmadığını belirtti. Bunun üzerine, karşı soruşturmaya geçildi.

Mason, «Bu yoklama işine neden lûzum görmüştünüz?» diye sordu.

— «Savcı beyin isteği üzerine yaptım bu işi.»

Hamilton Burger, «Vakit kaybını önlemek için izahatta bulunmam gerekiyor.» diyerek ayağa kalktı. «Daha sonra dinleyeceğimiz bir hekim, yazılı olarak alınan ifâdesinde, Benjamin Addicks'in boynundaki yaradan kan sıçrayabileceğini belirtmişti.»

— «Pekalâ, devâm edin, lûtfen!».

Burger, «Şâhide sorulacak başka سوالım yok.» dedi. «Kendisini size bırakıyorum.»

Bunun üzerine, Mason, «Gorillerin üzerinde kan lekesi bulunup bulunmadığını anlayabilmek için, ne gibi bir çâreye başvurmuşunuz?» diye sordu.

— «Ele geçmeleri için, çeşitli meyvaların içine kuvvetli bir ilâç enjekte ettik. Sonra da meyvaları hayvanların bulundukları yerlere attık. Kafeslerine kapatılıp da uyudukları zaman, hepsini birer birer muâyeneden geçir-

dim. İçlerinden birinin ayağına bir cam parçası girmişti. Parçayı oradan aldım... Kanamış yer olarak sâdece orayı gördüğümü hatırlıyorum...»

Mason, «Pekalâ, teşekkür ederim, hepsi bu kadar!» dedi.

Hamilton Burger, «Şimdi Mortimer Hershey'in çağırılmasını rica ediyorum.» diye konuştu.

Hershey, cinâyetten aşağı yukarı iki hafta önce Benjamin Addicks'in oldukça mühim birtakım ticârî işlere girmek istediğini, ancak bu iş hakkında pek fazla bir şey bilmediğini, zirâ bu gibi hallerde Addicks'in kendi kendine hareket ettiğini söyledi. Salı akşamı geç vakit Addicks, Nathan Fallon ile Mortimer Hershey'i yanına çağırtmış ve onlara yeni bir vasiyetnâme düzenlediğini bildirmişti. Bu vasiyetnâme daha sonra şâhitler önünde gerektiği gibi imzâlanacaktı ama, içinin rahat etmesi için, Addicks bunu el yazısıyla yazmıştı.

— «Vasiyetnâme hükümlerinden bahsetti mi size?»

— «Hayır. Yalnız Josephine Kempton hakkında yanlış hüküm verdiğini, bunun için de hatâsını tâmir etmek istediğini söyledi.»

— «Hatâsını ne şekilde tâmir edeceğini bildirmedi mi?»

— «Hayır, sâdece böyle bir fikri olduğunu söyledi. Sonra da vasiyetnâmenin kendisi tarafından yazılmış olduğu hakkında şâhitliğimize başvurdu. Daha sonra da diğer kâğıtlarla birlikte vasiyetnâmeyi bir kasaya kaldırmanı istedi benden... Ama vasiyetnâme kendisi tarafından daha önce bir zarfa konulmuştu. Addicks, zarfın arkasını imzâlamamızı istedi. Ben ve Mister Fallon, dediği gibi yaptık.»

— «Ertesi gün ne oldu peki?»

— «Bir şey olmadı. Çünkü o gün, para toplama günüydü.»

— «Ne demektir para toplama günü? İzah eder misiniz, lûtfen!»

— «Hay hay. Mister Addicks'in nâmına çıkarılmış banka çekleri vardı. Kimisi de nâma ve Mister Fallon'un nâmına çıkarılmıştı. Biz bu çekleri alâkamız bulunan bankalara götürüyor ve karşılığını alıyorduk.»

— «O Çarşamba akşamı döndüğünüzde, yanınızda ne kadar para vardı?»

— «Ben o akşam dönmedim. Santa Barbara'da, bâzı dostların yanındaydım. Mister Addicks'in ölmüş olduğunu, ertesi sabah, yâni Perşembe günü orada öğrendim. Hiç durmayıp Stonehenge'ye döndüm ve Mister Addicks'in avukatıyla temas kurdum.»

— «Demek bahsettiğiniz o çeklerin karşılığı olan paraları almıştınız, öyle mi?»

— «Evet. Üzerimde doksanbeş bin dolârdan fazla para vardı.»

— «Ve bu nakit paraları Mister Hardwick'e verdiniz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Müdafaa, karşı soruşturmasını yapabilir.»

Mason, «Yanlış anlamadıysam, Mister Hershey, bu para toplama turnesinde hiçbir fevkalâdelik yoktu, öyle mi?» diye sordu.

— «Evet, efendim! Mister Addicks, sık sık böyle işler verirdi bize.»

Hamilton Burger, «Bana kalırsa, Mister Addicks birtakım karışık ticârî işlerle meşgul oluyor, dolayısıyla kanun dışı hareketlerde bulunuyordu...» diyerek müdâhale etti.

Mason, «Olabilir, olabilir.» dedi. «Bırakalım da, şâhit bize izahat versin!»

— «Hay hay, efendim, bildiklerimi söyleyeyim: Mese-lâ Mister Addicks yüzbin dolâr karşılığında bir petrol sâhası alıyor, ama kontratta bunu üçyüz bin dolâr olarak göstertiyordu... Bu paranın ikiyüz elli bin dolârı peşin olarak ödenecek, geri kalan elli bin dolâr da daha sonra ödenecekti. Aslında ise elli bin dolâr peşin ödüyor, diğer elli bin dolâr da belirli tarihte ödeniyordu.»

— «Şuhalde Addicks vergi kaçakçılığı yapıyordu, öyle mi?»

Hershey, bir süre konuşmadı. Tereddüt içinde olduğu belliydi. Nihâyet, «Hayır, hayır, Mister Mason, onun böyle bir şey yaptığını sanmam! Ben ilkin öyle bir şeyden şüphelenmiştim ama, sonraları buna başka bir izah şekli buldum.»

— «Neymiş o?»

— «Bana kalırsa, Mister Addicks uzun bir zamandan beri evliydi. Karısı hayattaydı... Yanılmıyorsan, o Eyâlet

kanunlarına göre, karısı hakkını istediği takdirde Mister Addicks'in serveti «karı koca arasındaki mal birliği» hükümlerine tâbi kılınacaktı... Mister Addicks böyle bir ihtimâlî düşünerek, paylaşma sırasında servetinin büyük kısmını elde tutmak istiyordu her halde. Sattığı, yahut da satın aldığı şeylerin bedelini şişirmesindeki sebep budur bence...»

Mason, «Teşekkür ederim, sorulacak başka suâlîm yok!» dedi.

Burger, «Nathan Fallon çağırılınsın, lûtfen!» diye emretti.

Nathan Fallon da, aşağı yukarı arkadaşı gibi konuştu. Yalnız eski patronundan bahsederken, soğuk tavırlar takındı.

— «Siz cinâyet gecesi neredeydiniz?»

— «Nevada Eyâletinin, Las Vegas şehrindeydim.»

— «Ne yapıyordunuz orada?»

— «Ne yapacağım, Mister Addicks, Devlet'ten biraz daha vergi kaçırsın diye elçabukluğu gösteriyordum!»

— «Ricâ ederim, şakanın sırası değil! Ama sırası gelmişken sorayım, Addicks vergi kaçakçılığı yapıyor muydu?»

— «Tam bir şey söyleyemem. Ama bir adam o şekilde davranırsa, o zaman bunun bir sebebi var demektir. Siz de öyle düşünmüyor musunuz?»

Salonda bulunan dinleyiciler kahkahayı bastılar. Hâkim Mundy bile, hafifçe gülümsedi.

Burger, «Yanlış düşünmüyorsam,» dedi, «Mister Addicks size pek açılmıyormuş galiba?»

— «Beni sevmiyordu ki açılsın... Fakat ben de onu sevmiyordum. Eğer ölmeseydi, yakın bir gelecekte ayrılmamız mukadderdi.»

— «Siz Stonehenge'den Çarşamba günü, yâni cinâyetin işlendiği gün ayrıldınız, değil mi?»

— «Evet.»

— «Saat kaçta ayrılmıştınız oradan?»

— «O gün öğleden sonra ikide Las Vegas uçağına bindim.»

— «Mister Addicks, Las Vegas'ta yapmanız gereken işler hakkında size tâlimat vermiş miydi?»

— «Evet. Oradan yüzelli bin dolâr getirecektim.»

— «Getirdiniz mi bu parayı?»

— «Hayır, efendim!»

— «Sebep?»

— «Çünkü öyle bir meblağı üzerimde taşıyamazdım. Mister Addicks'in öldüğünü öğrenince, parayı hemen onun adına bankaya yatırdım ve durumu Mister Addicks'in avukatına telefonla bildirdim.»

— «Mister Hershey, Stonehenge'den daha önce mi ayrılmıştı?»

— «Hayır, birlikte çıkmıştık. Mister Hershey beni hava meydanına bıraktı, sonra da Santa Barbara'ya gitmek üzere yoluna devâm etti.»

— «Siz oradan ayrıldığınız zaman, Stonehenge'de kim kalmıştı?»

— «Benjamin Addicks.»

— «Başka?»

— «Başka kimse yoktu.»

— «Peki, bu alışılmamış bir hal miydi?»

— «Öyleydi, efendim!»

Burger, «müdafaa sual sorabilir.» dedi.

Mason, «Görülmemiş bir haldi bu dediniz, Mister Fallon!» diye konuştu. «Neden öyleydi?»

— «Çünkü hayvanların bakıma ihtiyâcı vardı. Ayrıca ev işleriyle meşgul olacak bir iki hizmetçi lâzımdı... Bir de kâhya kadın... Gelin görün ki, Mister Addicks birkaç gün önce hayvanlara bakan personele yol vermişti. Hem de hepsine birden.»

— «O halde hayvanları kim besliyor, kafeslerini kim temizliyordu?»

Yüzünü buruşturan Fallon, «Kim olacak...» diye konuştu. «Patronla aramızın açılmasına da bu işler sebep olmuştu zâten. Ben oraya bu gibi işler yapmak için girmemişim.»

— «Mister Hershey de yardım ediyor muydu size?»

— «Evet, yalnız o değil, Mister Addicks de yardım ediyordu. Bu işlerle üçümüz meşgul oluyorduk.»

— «Ya hizmetkârlar? Onlar işe el sürmüyor muydu?»

— «Bir kişi bile kalmamıştı. Biraz önce de söyledim, Mister Addicks hepsine yol vermişti.»

— «Ama işler tıkrında gitmedi her halde... Yâni bir hâdise oldu.»

— «Evet. Demir parmaklıkların arasından kolunu uzatan gorillerden biri, Mister Addicks'e hücum etti. Bereket versin, o sırada uzun bir âlet vardı elimde... Kafeslerin temizlenmesine yarayan bir şeydi bu. Âleti kullanarak Mister Addicks'i muhakkak bir ölümden kurtardım.»

— «Yaralandı mı Mister Addicks?»

— «Evet. Hayvan bacaklarından birini bükmüş, yüzünü tırmalamıştı.»

— «Hâdise ne zaman cereyan etti?»

— «Pazartesi sabahı.»

— «Teşekkür ederim, hepsi bu kadar!»

Hamilton Burger, bu defâ da bir fotoğrafçıyı çağırttı. Adamın çekmiş olduğu resimlerde, cesedin karyoladaki hâli görülüyor, duvara ve halıya sıçrayan kan lekeleri seçilebiliyordu.

Hamilton Burger, «Karşı soruşturma yapılabilir.» dedi.

Mason, «Bir husus dikkatimi çekti.» diyerek konuşmaya başladı. «Resimlerden birinde, ölünün yüzü sakalsız olarak görülüyor, bir başkasında ise yüzün sakallı olduğu hemen farkediliyordu. Nasıl oluyor bu?»

— «Sebebini söyleyeyim, efendim: Klişelerden biri, ceset morga nakledilmeden önce çekilmişti. Diğeri ise, otopsiden sonra... Sizin anlayacağınız, defin işinden önce yüz tıraş edilmişti.»

— «Demek siz otopsiden sonra da morga gidip resim çektiniz, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Sebep neydi buna?»

— «Bilmiyorum. Bana öyle dediler.»

— «Ceset tıraş edildikten sonra, öyle mi?»

— «Evet.»

— «Buna neden lüzum görülmüş acaba? Hüviyet tayini için mi?»

— «Niçin olduğunu bilmiyorum. Bana çek dediler, ben de çektim. Bir izahat talebinde bulunmadım.»

— «Teşekkür ederim, hepsi bu kadar!»

Hamilton Burger hâkime doğru dönerek, «Başka şâhit kalmadı, efendim!» dedi.

Mason, «Muhterem Reis Bey!» diyerek ayağa kalktı. «Ben bâzı teknik detaylar üzerinde araştırmalar yapıyorum. Bunun için de biraz vakte ihtiyâcım var. Duruşmaya

yarın sabah saat onda devâm etmemiz, mümkün olur mu acaba?»

Hâkim başını iki yana sallayarak, «Ama Mister Mason, bu işe hazırlanmanız için önünüzde epey vakit vardı.» dedi. «Sonra iddia makamını temsil eden zat, geri bırakmaya râzı olduğunu belirttiği halde, siz buna lûzum olmadığını söylemişsiniz. Size onbeş dakika müsaade. Duruşmaya onbeş dakika sonra yeniden devâm edilecek. Başka bir şey yapmama imkân yok.»

Hâkim çekilince, Mason, iki metre kadar ötesinde duran Misis Kempton'a doğru döndü. Söyleyeceği sözlerin gardiyan kadın tarafından duyulmamasına dikkat eden Misis Kempton, «Çok müteessirim, Mister Mason,» dedi, «bir şeyler yapayım, kurnazlık göstereyim dedim ama, her şey aleyhime döndü! Beni şâhit olarak çağırtın, hakikati, ama bütün hakikati söylerim!»

— «Siz şimdi onu bunu bırakın da, şunu söyleyin ilkin: Bana yalan kıvırmıştınız, değil mi?»

— «Evet. Evet ama sâdece banka çekleriyle alâkalı olan kısmı.»

— «Peki, şimdi doğruyu söyleyin bakalım!»

— «Çek, Mister Addicks'in karyolasının yanı başındaki küçük masada duruyordu. Mister Addicks uyuyordu. Daha doğrusu içkiyi fazla kaçırmış bir adam gibi uyuyordu... Çek, adıma ciro edilmişti. Şu halde Addicks bunu bana vermeyi düşünüyor demekti...»

— «Bir dakika! Çek adınıza ciro edilmişti dediniz, değil mi?»

— «Evet.»

— «Yâni siz imzâyı taklit etmediniz, öyle mi?»

— «Hayır, öyle bir şey yapmadım. Gördüğümde, çek hazır bir haldeydi... İşte bunun için tereddüt etmeden aldım.»

— «İnanacaklar mı bakalım bu sözlere?»

— «Neden inanmasınlar? Ben hakikati söylüyorum.»

— «O halde yapılacak bir iş kalıyor: Biz bâzı şeyleri tahkik etmeden, siz bu mesele hakkında kimseye bir şey söylemeyiniz!»

— «Ne olursunuz, Mister Mason, beni şâhit olarak çağırtın! Olup bitenleri olduğu gibi anlatacağım.»

— «Olmaz, sizi müdafaa etmek için bizim konuşmamız gerekiyor.»

— «Siz benim yalan söylediğimi sanıyorsunuz, değil mi?»

— «Bilmem...»

— «Bilmem ne demek? Hâlinizden öyle düşündüğünüz belli. Ama inanın bana, sizden yalnız o çek meselesini sakladım. Her şeyi anlatmadım.»

Mason, «Sizi şâhit olarak çağırırsak, işimiz hemen bozulur.» dedi. «Çünkü savcı ve yardımcısı, size hücum edeceklerdir. Durumumuz zâten parlak değil... (Etna'ya doğru döndü.) Vakit geçiyor, Jim, vakit geçiyor! Bir şeyler yapmamız lâzım.»

— «Ne yapsak acaba? Misis Kempton'u şâhit olarak dinletemeyeceğiz. Diğer taraftan, hâkim duruşmanın yarına bırakılmasını istemiyor...»

— «Bu gibi haller, bir avukatın meslek hayâtında sık sık görülür, Jim! Duruşmanın yarına bırakılmasını sağlayabilmemiz için öyle bir şey bulmalıyız ki, hâkim talebimize rızâ göstermek zorunda kalsın!»

— «Ama böyle bir şeyi nasıl bulacağız? Şu banka çeki hikâyesi, şu sahte imzâ meselesi, bunlar öyle çapraşık işler ki, bir izah yolu bulmak, kolay değil... Aksi takdirde, hapi yuttuk demektir. Doğrusu ya, ücretin parlak olmasına rağmen, ben böyle berbat bir işi üzerime aldığımı pişmanım!»

— «İnsan sırasında zorluklara da göğüs germesini bilmelidir, Jim! Hayat bu, ne yapacaksın...»

— «Lâkin Misis Kempton bizi böyle gülünç bir mevkie düşürmemeliydi... Biz ki, onu zor bir durumdan kurtarmak için elimizden geleni yapıyorduk.»

— «Aldırma, Jim, aldırma, kadınlar böyledir! Şimdi bir şeyler yapıp vakit kazanmamız lâzım! Mamafih, ben Groton'un karşı soruşturmasını yaparken, böyle bir imkân yaratabileceğimi sanıyorum. Sen Saint-Louis'li Doktor Gradwohl'dan bahsedildiğini duymuş muydun hiç?»

Etna, başını iki yana salladı.

Mason ayağa kalktı ve: «O halde Hâkim Mundy salona girip de yerine oturunca, ondan bahsettiğimi duyacaksınız!» dedi.

Hâkim Mundy, sabırsızlık ifâde eden bir tavırla saatine baktı. «Çok ricâ edeceğim Baylar,» dedi, «şu sorgu işini bir an önce bitirsek, iyi olacak. Zâten bitmemesi için de ortada bir sebep yok!»

Mason, «Yüksek Mahkeme uygun gördüğü takdirde, biz şâhit Philip Groton ile yapılan soruşturmaya yeniden başlamak istiyoruz!» dedi.

— «İyi ama, Mister Mason, bu iş fazla uzamamalı! Bu nihâyet bir ilk sorgu duruşmasıdır, bir jüri önünde bulunmuyoruz... Yarın ise, bir sürü dâvâya bakacağız. Sonra biz Mister Groton'un kim olduğunu biliyoruz. Defâlarca karşımıza geçip şâhitlik etmiştir. Neyse, lâfı uzatmayalım. Mister Groton, şâhit koltuğuna geçer misiniz, lûtfen!»

Groton, denileni yaptı. Mason, «Bize şu testlerin nasıl yapıldığını târif eder misiniz, lûtfen!» dedi. «Mahkemede bir fikir sâhibi olurdu...»

Hâkim Mundy, «Mahkememizin böyle bir şeyin târifine ihtiyâcı yok.» diye müdâhale etti. «Biz bunu gayet iyi biliyoruz. Birkaç defâ tekrarlanan insan kanı enjeksiyonu ile, bir hayvan kanında bir müdafaa mekanizması teşekkül ettirilir. Böyle bir hayvanın kanına âit bir serom, bir tecrübe tüpüne konur da bunun içine insan kanı katılırsa, o zaman bir reaksiyon görülür. Bu da yapılan testin neticesi demektir...»

Mason, «Teşekkür ederiz, Reis Bey, ama bunu bize mahkemeniz değil de, şâhidin kendisi izah etmelidir!» dedi.

— «Pekalâ! Mâdemki öyle olsun istiyorsunuz, sorun şâhide! Size aynı şeyleri söyleyecektir. Bu testin tesiri, yapılan birkaç tecrübeyle isbat edilmiştir.»

Mason, «Siz bâzı Alman araştırmacılarının, dört elli hayvanlar üzerinde yaptıkları tecrübeler sonunda bir hususu müşâhade ettiklerini duymuş muydunuz?» diye sordu. «Adamlara göre, dört ellilerin kanı, bâzan insan kanının meydana getirdiği reaksiyonlara yakın bir durum yaratmış.»

— «Evet, böyle bir yazı okuduğumu hatırlıyorum.»

— «Doktor R.B.H. Gradwohl'u tanır mısınız siz?»

— «Adını duymuştum. Kendisiyle tanışmadım.»

— «Kendisi, Saint-Louis Polis Lâboratuvarı'nın müdürüdür. Bilmem LABORATORY DİGEST dergisinde, 1952 yılında tefrika ettirdiği eserinden haberiniz var mı? Eserin 4. 5. ve 6. sayfelerinde, maymun kanı ile yapılan testlere âit bilgiler vardır. Testleri bizzat Doktor Gradwohl yapmıştır.»

— «Evet, evet, o tarihte böyle bir eser yayınlandığını duymuştum.»

— «Güzel. Siz şimdi mâdemki burada bu meseleyle alâkalı olarak şâhitlik ediyorsunuz, o halde eserin o kısımlarını okumanız yerinde olacaktır, Mister Groton! Doktor Gradwohl'un yaptığı test sonunda, şempanze kanının meydana getirdiği reaksiyonun, insan kanının meydana getirdiği reaksiyona tıpatıp benzediği anlaşılmıştır.»

Groton, «Bakın, ben bunu bilmiyordum!» diyerek hayretini belirtti.

— «Bilmeyebilirsiniz. Ama Yüksek Mahkeme duruşmanın devâmını yarın sabaha bıraktığı takdirde, kitaplığa gidip Doktor Gradwohl'un elde ettiği neticelere gözatabilirsiniz!»

— «O, tabiî tabiî!»

Hâkim Mundy, «Müdafaa, şâhidin böyle bir suale cevap verebilmesi için, duruşmanın yarına bırakılmasıyla alâkalı bir talepte bulunamaz!» diye homurdandı. «İki şıktan biri: Şâhit bu suale ya cevap verir, yahut da veremez.»

— «Dediğiniz gibi olsun, efendim! Sualimi şâhide soruyorum: Mister Groton! Müvekkilimin elbisesinde görülen ve tarafınızdan teste tâbi kılınan kan lekelerinin, bir gorile âit olmadığı hakkında yemin edebilir misiniz?»

Şâhit, tereddütlü anlar geçirdi. Bir şey söyleyemedi.

Mason, «Düşünün, Mister Groton!» diye ısrar etti. «Evet mi, hayır mı? Siz burada bu işin eksperî sıfatıyla bulunuyorsunuz. Suâlime cevap veremeyecek durumday-sınız, onu söyleyin bize!»

Ellerini saçlarına götüren Groton, gözleriyle savcıyı aradı.

Hamilton Burger, birden ayağa kalktı. «Reis Beyefendi!» dedi. «İtirâz ediyorum. Sual daha önce sorulmuş ve gereken cevap verilmişti.»

Hâkim gözlerini şâhidin üzerinden ayırmayarak, «İtiraz kabul edilmemiştir!» diye ağır ağır konuştu.

İlkin Burger'e sonra da hâkime bakan Groton, «Hayır, yemin edemem!» diyerek Mason'un سوالini cevaplandırdı.

— «Şu halde, bu lekelerin goril kanı lekesi olabileceğini kabul ediyorsunuz demektir.»

— «Kat'i bir şey söyleyemem... Ama öyle olabilir.»

— «Her halde duydunuz, kafesinden kaçan gorillerden birinin ayağına bir cam parçası batmış... Dolayısıyla canım battığı yer kanamış...»

— «Evet, bir şâhidin öyle dediğini duymuştum.»

Hamilton Burger, «Canım, bu noktanın üzerinde bu kadar durmak da niye?» diye itirâzda bulundu. «Leke ha hayvan kanı lekesi olmuş, ha insan kanı lekesi... Sonra...»

Hâkim Mundy, «Yoo, ben bu fikrinizi paylaşamayacağım, Mister Burger!» diyerek savcının sözünü kesti. «Mahkememiz, Mister Mason'un yaptığı bu soruşturma ile çok alâkalandı. Kendilerinden özür dileriz, vakit kazanmak için bizi oyalyor sanmıştık... Baylar! Duruşmaya yarın sabah saat onda yeniden devâm edeceğiz. Bu arada Mister Groton, Doktor Gradwohl'un yaptığı tecrübeler hakkında bilgi toplansın! Anlaşıldı, değil mi, Mister Groton?»

— «Evet, efendim! Şimdiden tezi yok, hemen Doktor Gradwohl'u telefonla arayacak ve kendisiyle görüşmek istediğimi bildireceğim!»

— «Pekalâ öyleyse! Duruşma, yarın sabah saat ona bırakılmıştır!»

ONSEKİZ

Otomobille Adliye Sarayı'ndan döndükleri sırada, Della, «Bravo size, Patron!» dedi. «Şu ekspere haddini bildiriniz... Âdetâ elini kolunu bağladınız!»

— «Evet ama, önümüzde şu banka çekinin ciro işi var daha. Biliyor musun, Della, bu suçlayıcı delil, bizi ezebilecek vasıfta... Bir defâ, Benjamin Addicks'in imzâsının sahte olduğu muhakkak. Sonra bundan faydalanabilecek bir kimse varsa, o da muhtemelen Josephine Kempton'dur.»

— «Niçin **muhtemelen** diyorsunuz, Patron? Bu işi ancak o yapabilirdi.»

— «Hayır, yavrum, hayır! Bu sahte imzâdan başka biri de faydalanabilirdi.»

— «Hiçbir şey anlamıyorum doğrusu... Çek üzerindeki kan lekeli parmak izini ne yapalım?»

— «Josephine Kempton yalan söylediye, elleri kanlı olabilirdi. Çünkü Addicks'i o öldürmüştü. Ama kadın bize doğruyu söylediye, baygınlığından faydalanan biri, onun parmağını çeke sürebilirdi.»

— «Peki ama, ya kan?»

— «Canım, bundan kolay ne var ki? Parmağa bir parça kan bulaştırmak, zor bir şey mi. Bak şimdi ne yapacağız, Della! Göreceğimiz ilk telefonlu yerde duracağız. Sen Stonehenge'yi arayarak, Addicks'in kardeşinin orada olup olmadığını soracaksın! Yanlış düşünmüyorsam, adam hava yolu ile Avustralya'dan gelmiş olup ağabeyinin bıraktığı işleri üzerine almıştır.»

— «Peki, adam oradaysa, ne yapacağım?»

— «Mühim bir mesele hakkında kendisiyle görüşmek istediğimi söylersin ona! Bâzı ipuçlarının meydana çıkması için, yardımına ihtiyâcım var.»

— «Peki, ya polis de işe burnunu sokarsa?»

— «Elbette sokacaktır.»

Bir kaç dakika sonra, içinde telefon kabini bulunan bir büfe gördüler. Della, hemen kabine girerek Stonehenge'yi aradı. Sonra dışarı çıkıp avukatın yanına gitti.

— «Adam sizi istediğiniz bir saatte kabul edecek, Patron! Sizinle görüşmekten memnuniyet duyacağını belirtti. Aklımda yanlış kalmadıysa, adı Herman Barnwell... Oraya ne zaman gitmek istiyorsunuz?»

— «Hemen... Yolda olduğumuzu ona söyleyiver!»

Della işini bitirdikten sonra arabadaki yerini aldı. Sonra da, «Adam sanki sizinle tanışmak için yanıp tutuşuyor...» dedi. «Avustralya'da bulunduğu zamanlar, hakkınızda çok yazılar okumuş.»

— «Mükemmel, mükemmel!»

— «Aman Patron, dikkat edin! Peşimize motorlû bir memur takılmasın! Sür'ati azaltın!»

— «Sür'ati filân azaltamam ben... Bir iz üzerindeyim.»

— «Sorabilir miyim acaba, nasıl bir izmiş bu?»

Mason, gözlerini önünden ayırmayarak, «Gorille olan mâcerâsından bir gün sonra Benjamin Addicks'i ziyâret ettiğim zaman, adam allakbullak bir haldeydi...» diye izahat verdi. «Sinirliydi de. Yüzünün bir kısmı, sargılar al-

tında kaldığından pek görülmüyordu. Yâni yüzünün sağ tarafı... Yaralı olan taraf... Sâdece sol yanak görülebiliyordu. Bununla berâber, Addicks yine de üst baş bakımından iyiydi...»

— «Ya nasıl oldu istiyorsunuz?»

Della, Mason'un bu suale cevap vermek istemediğini derhal anladı.

Mason birden, «Bak beni iyi dinle, Della!» dedi. «Ben evde dolaşma müsaadesini kopardığım takdirde, sen orada olınamalısın! Hiç belli olmaz, bakarsın başka bir gorile karşılaşırız... Yardımına koşmanı istemiyorum. Kötü bir durumla karşı karşıya bulunduğumu görsen bile, arabaya atlayacak ve en yakın polis merkezine koşacaksın!»

— «Ama Patron, sözlerinizden bir şey anlamıyorum! Yâni siz evde bir başka goril daha mı vardır diyorsunuz-Olamaz, böyle bir şey olamaz!»

— «Della, yavrum, biz ipnotizma hakkında fazla bir şey bilmiyoruz. Farzet ki sen bir gorili ipnotize etmeye muvaffak oldun... Fakat yaptıracağın şeyi ona bir türlü anlatamıyorsun. Ama bir de bakıyorsun ki, hayvan hiç beklenmedik bir anda kendi bildiğine hareket ediyor. Sorarım sana, ne yaparsın o zaman?»

—«Patron, siz beni korkutuyorsunuz! Misis Kempton'un anlattığı şeylere inanamam. İpnotize edilmiş bir goril, Mister Benjamin Addicks'i öldürmüş olamaz!»

— «Ama Della, bir ipucu var ki, ben bunu kaçırdığımızı sanıyorum! Sen benimle olursan ve kaçabilecek durumda bulunursan, biz bu ipucunun mahiyetini öğrenmiş oluruz. Pek yakınımızda bulunduğun takdirde, iş fiyasko verebilir. İşte bunun için, bir kapının arkasında saklan ve kötü bir şey sezersen hemen polise koş!»

— «Kötü bir şey demekle neyi kastediyorsunuz, Patton?»

— «Ne bileyim, ortaya ipnotize edilmiş bir goril çıkabilir.»

— «Peki öyle değil de, ya başka bir şey olursa?»

Mason, «Unutma, Della,» diyerek gülümsedi, «cesâret, tehlikenin tek panzehiridir! Öyle sanıyorum ki, her şey yolunda gidecek!»

Olive Street'e saptığı sırada, Mason, «Hah, işte geldik!» dedi. «Ama hayret! Ben bir değişiklik görüyorum.»

— «Evet, Patron! Yeni ev sâhibi, ölen ağabeyinden daha yumuşak davranıyor galiba!»

Parmaklıklı kapılar ardına kadar açılmıştı. Görünürde bekçiye benzer kimse yoktu.

Mason, «Anladın değil mi, Della, Herman Barnwell evini ziyâret etmeme, böylece de aradığım ipucunu bulmama yardım ederse,- ki ben onun öyle yapacağını sanıyorum - bizi tâkip etme sakın!» diyerek sekreterine son bir tenbihte bulundu. «Bir kapının arkasında kalarak, bir tabloyu, bir bibloyu tetkik eder gibi yap!»

— «Hey Allahım, deli olacağım! Kuzum, Patron, neden benim o şekilde hareket etmemi istiyorsunuz?»

Cevap olarak Mason, «İşte geldik!» diye konuştu.

Evin giriş kapısı birden açıldı ve şişmanca güçlü kuvvetli bir adam onları karşılamak üzere yürüdü. Gülümse-di ve bir Avustralyalı şivesiyle konuştu:

— «Mister Mason olacaksınız siz her halde? Oh! Sisinle nihâyet tanıştığım için, bilemezsiniz ne kadar mes'udum! Bana telefon ettirdiğiniz zaman, kulaklarıma inanamadım. Dâvâlarınızın çoğunu tâkip etmiş bir insanım ben. Bu hanım da sekreteriniz Mis Della Street olsa gerek? Yalnız özür dilerim, evin dağınık hâlini mâzur görün! Henüz gelmiş bulunuyorum... Evin baştanbaşa temizlenmesi lâzım. Ne var ki, yeni hizmetkârlar bulacak zaman kalmadı. Birkaç iş bulma bürosuna başvurdum ama, öyle sanıyorum ki, kolay olmayacak bu...»

Mason, «Gorilleri ne yaptınız?» diye sordu.

Herman Barnwell enerjik bir tavır takınarak, «Gorilleri bir hayvanat bahçesine sattım.» dedi. «Gazeteler bu satıştan bahsettikleri zaman, hizmetkâr bulmak kolay olacak gibime geliyor... Ama niçin duruyorsunuz öyle? Bu yursanıza, içeri girsenize! İsterseniz, büyük salona geçelim. Bir kadeh viskiye ne dersiniz? Yoksa bir kokteyl mi tercih edersiniz? Pek tabîî, bunu benim hazırlamam lâzım.»

Mason, «Ricâ ederim, kokteyl kalsın!» diye mırıldandı. «Bir kadeh viski alıveririm olur biter... Zâten acele yapılması gereken bir işimiz var. Herhalde siz de meşgulsünüz...»

— «Hayır fazla işim yok, Mister Mason! Mister Hardwick ile bir ilk konuşma yaptım, sonra da Mister Hershey'in refâkatinde bâzı hesapları tetkik ettim. Bilhassa

ağabeyimin karışık işleri hakkında bilgi aldım. Pek tabîî, bütün bunlar aşağı yukarı bankayı alâkadar eden işler... Ama banka, arzularıma uymayı daha elverişli addediyor. Haa, sırası gelmişken söylemek yerinde olacaktır, Mister Mason, ben Misis Josephine Kempton ile alâkalı bağış için bankaya emir verdim, her ne olursa olsun, hiçbir ödemede bulunulmamasını istedim!>>

— «Tabîî, tabîî! Ama her şeyden önce onun ağabeyinizi öldürmemiş olması lâzım. Suçsuzluğu isbat edilirse...>>

Herman Barnwell, «Tabîî ağabeyimi o öldürmedi!» diyerek Masonun sözünü kesti. «Bundan şüphe etmiyorum. Ağabeyim, kötü geçmişini herkesten gizlemeye çalışıyordu. Aramızda hiçbir muhabbet yoktu... Umumî efkârın nazarında, ben bu gibi şeyleri açıklayacak değilim. Ama böyle bir şeyi sizden saklamaya kalkmak, tamamiyle faydasızdır. Bunu gayet iyi biliyorum.

«Benjamin, çok bencil bir kimseydi. Avustralya'daki bir mâden işletmesinde ortaklık. Derken bâzı kanunî pürüzler çıktı ortaya... Menfaati bizimkinin karşısında olan bir adam, öldürüldü... Onu ağabeyim öldürmüştür demiyorum... Gerçi herkes bunun öyle olduğunu sandı, ileri geri konuşmalar oldu ama, ben onu hiç bir zaman suçlamadım. Lâkin polis bir ukalâlık örneği gösterdi ve benim suçlu olduğumu ilân etti. İş mahkemeye intikal edince, bize hüküm giymek vâcip oldu... Bereket versin, daha sonra yeni hâdiseler oldu da beni serbest bıraktılar. Benjamin, o sıralarda kaybolmuştu. Parmak izlerinin alınmamış olması işine yaradı. Bütün aramalara rağmen, izini tesbit edemediler.>>

Mason, «Demek siz onun nerede olduğunu bilmiyordunuz, öyle mi?» diye sordu.

— «Onu öldü sanıyordum. Fakat Benjamin çok kurnazca hareket etmişti. Küçük bir yatı varmış. Ertesi gün, gece vakti fırtınaya tutulan yatın battığı duyulmuş. Sâhiden de batık yatı bulmuşlar... İşte o zaman Benjamin'in ölmüş olduğuna karar verilmiş.>>

Mason kaşlarını çatarak, «Hmmm... Anlıyorum.» dedi. «O cinâyet işini sizin sırtınıza yükleyerek, işin içinden sıyrılmasını bilmiş. Neyse, ben bu hususları yeni öğreniyorum ama, şimdi bunlar beni pek alâkadar etmiyor. Ben asıl bir hususu öğrenmek isterdim: Ağabeyiniz bu evde bir

goril bulunduruyormuş galiba... Ve hayvan kafeste filân değilmiş.»

— «Nasıl, nasıl? Ne dediniz?»

— «Bu evde bir goril varmış dedim. Varlığını da bir iki kişi biliyormuş ancak.»

— «Aman Mister Mason, neler söylüyorsunuz siz? Ağabeyim bu gorili nerede saklayabilirdi?»

— «Orasını bilemem. Ama bana yardım ederseniz, hayvanın nerede olduğunu anlayabilirim. Yerini bulurum.»

— «Fikrinize pek uyamayacağını galiba, Mister Mason! İleri sürdüğünüz iddia, bana pek saçma göründü...»

— «Ben de aynı fikirdeyim ama, kabilse eve bir göz atmak isterdim... Pek tabii, siz yanımdayken yapmak istiyorum bu işi. Yanılmıyorsam, polis de böyle bir araştırma yapmayı düşünecektir.»

— «Aman efendim, ricâ ederim, istediğiniz gibi olsun, Mister Mason! Tabii emrinizdeyim. Ama oturun biraz canım, oturun da içkinizi için! Bana da öyle geliyor, polis bu işde gözü kapalı hareket etmiştir... Fakat ben isbat edemeyeceğim bir şey için, bâzı iddialarda bulunmak istemem. Sekreterinizi telâşa düşürmekte istemem... Viskiniz sodalı mı olsun, Mister Mason? Güzel. Demek sodalı istiyorsunuz... Ya siz, Mis Street, sizinki de öyle mi olsun?»

Della, «Evet, öyle olsun! Şey... Eğer sizce bir mahzur yoksa, ben antredeki Yunan kavanozunu tetkik etmek isterdim. Hani şu mücevherlerin içinde bulunduğu kavanozu...»

Herman Barnwell, «Ricâ ederim, Mis Street,» diye gülümseyerek konuştu, «evinizdeymişsiniz gibi davranın, lûtfen!»

Sonra dışarı çıktı. Aradan bir iki sâniye geçmişti ki, kapı açıldı ve Mortimer Hershey eşikte göründü.

— «Merhaba, Mister Mason! Şimdi Adliye Sarayı'ndan geliyorum. Sizi burada bulacağımı sanmıyordum.»

El sıkıştılar, Mason, «Bizim Della, antika eşyâ meraklısıdır.» dedi. «Şimdi de şu Yunan kavanozunu tetkik edecek.»

— «Oo, çok güzel, çok güzel! Biliyor musunuz, Mister Mason, siz o gün hiç beklenmedik neticelerin ortaya çıkmasına yardımcı olmuştunuz...»

— «Teşekkür ederim! Bugün de bir şeyler yapmak istiyorum. Buraya bunun için geldim. Biraz önce Mister Barnwell'e, Stonehenge'de bir goril bulunduğunu söylemiştim. Kafessiz bir goril...»

Hershey, «Aman siz ne diyorsunuz, Mister Mason!» diyerek güldü. «Böyle bir şeyin sözü bile edilemez. Bir maymun hâriç, gorillerin hepsi satıldı. Sonra...»

Adamın sözü yarıda kaldı. Çünkü birden içeri giren Della Street, «Patron, arkanıza, bakın!» diye feryat etti.

Mason birden döndü ve: «Ne oluyor?» diye sordu.

— «Arka tarafınızda, Patron, arka tarafınızda... Bir goril, korkunç bir goril gördüm... Şurada, şu kapının arkasında...»

Evin içinde bir tabanca sesi duyuldu, sonra bunu ikinci bir ses tâkip etti. Daha sonra da bir üçüncü... Bir sessizlik oldu. Sonra bir mobilya devrildi. Della Street, Mason'a doğru koştu.

Avukat, «Haydi durma, Della, dediğimi yap!» dedi.

Della tereddüt ettiği sırada, hole açılan bir kapının eşiğinde iri bir goril belirdi. Yüzünde, gülümsemeye benzer bir hal vardı.

Kaçmak isteyen Mortimer Hershey, «Aman Allahım!» diye bağırdı. Fakat korkudan olduğu yerde kaldı.

Goril, Mason'a doğru ilerliyordu. Kılıklı ellerinden biri yere değiyordu. Diğer elinde ise büyük bir bıçak vardı.

Şaşkınlığını bertaraf etmeye muvaffak olan Hershey, İmdat diye bağırarak hole doğru koştu. Ama ayağı alçak bir koltuğa çarpınca, sendeledi. Kalkabilmek için Mason'un ceketine tutundu. Gorilin Mason'a doğru yaklaştığını görünce de, cebinden çıkardığı tabanca ile gorilin üzerine üç defâ ateş etti. Korkunç hayvan, kılını bile kıpırdatmadı.

Hershey bu defâ anlaşılmayan birtakım sözler söyleyerek ayağa kalkabildi. Ama birden sallandı. Yere düşerken az kalsın Mason'a muvazenesini kaybettirecekti.

Goril elindeki bıçağı, korkunç bir tavırla Mason'a doğru salladı. Ama Perry Mason hemen yan tarafa çekildi ve bıçağı tutan kılıklı eli sert bir şekilde bükte.

Hayvan şaşırmıştı âdetâ. Mason bu şaşkınlıktan faydalandı ve sağ yumruğunu gorilin midesine doğru indirdi. Dizine de şiddetli bir tekme yapıştırdı.

O sırada yeni bir tabanca sesi duyuldu ve bir kurşun Mason'un kulağının yanından geçip duvara sapladı.

İri goril ilki büklüm olmuştu. Biraz sonra yere yığıldı. Mason birden başını Hershey'e doğru çevirdi. Ticâret müdürü, elindeki tabancanın namlusunu ona doğrultmuştu. Adam tetiğe bastı ama, tabanca ateş almadı.

Hershey, Mason'un kendisine doğru yürüdüğünü görünce, elini cebine götürüp oradan çıkardığı kurşunları silâhına koymak istedi. Tam o sırada Della Street, adamın arka tarafında belirdi ve taş bir heykeli var kuvvetiyle Hersheyin başına indirdi.

— «Della, Della! Ben sana polise git dememiş miydim?»

— «Ne yapaydım yâni, sizi bu haydutlarla başbaşa mı bırakaydım? Çabuk, Patron, alın şu tabancayı!»

Silâhı alan Mason, yerde yatan gorilin yanına gitti. Hayvanı ayağıyla iterek tüylü vücudunda bir şeyler aradı. O anda, bir fermuarın herkesçe bilinen sesi duyuldu. Perry Mason, gorilin postunu ortadan ayırınca, Herman Barnwell'in hareketsiz vücudu meydana çıktı.

Mason, «Haydi bakalım, Della,» dedi, «şimdi hiç durma ve polisi ara!»

ONDOKUZ

Mason, Della Street ve Paul Drake, avukatın odasında bulunuyorlardı.

Drake, «Hele şükür, Perry.» dedi «yakayı ucuz sıyırdın! Ölmen, işden bile değildi doğrusu!»

— «Çok doğru söylüyorsun, dostum! Eğer ben şimdi öğrendiklerimi o zaman bilseydim, hiç durmaz her şeyi Tragg'a anlatırdım. Ama emin değildim. Tragg evi sıkı bir araştırmaya tâbi tutar ve goril derisini ele geçirirdi.»

— «Herifler bu işi çoktan beri hazırlamışlar galiba, Perry!»

— «Evet. Mesele anlaşılıyor, Benjamin Addicks, Nathan Fallon ile Hershey'in bir şeyler yaptıklarından şüphelenmiş olacak. Diğer taraftan kabul etmemiz lâzım, Ad-

dicks'in meşgul olduğu ticârî işde sağlam bir muhasebe aramak safdillik olurdu.»

— «Ne dersin, Perry, herifler adamın servetinden ne kadar tırtıkladılar acaba?»

— «Hershey'in itiraflarına bakacak olursak, en azından üçyüz bin dolâr... Pek tabiî, yapmaya hazırlandıkları vurgunun yanında, bu, hiçbir şey demektir. Anlaşıldığına göre, uzun bir süreden beri adamlar Herman ile temas hâlinde bulunuyorlardı. Herman servetin yalnız kendisine kalmasını temin etmek için, onlara iyi bir para vâdetmişti. Pek tabiî, adamın ortadan kaybolması gerekiyordu.

«Bunun üzerine iki ahbap, Addicks'in ayaklarından birinin lifini koparmışlar, yüzüne birtakım yara ve bere yapmışlar, sonra da elleriyle ayaklarını bağlayarak bir odaya kapatmışlardı. Bu iş bittikten sonra, Herman ağabeyinin kişiliğine girmişti ki, bu, onun için çok kolay oldu. Çünkü boyları bir, görünüşleri birdi. Hemen bir plân hazırladılar. Onlara Benjamin'i şahsen tanımayan bir şahit lâzımdı. Herman'ın yüzünün bir kısmını sargıyla sardılar. Herman, Benjamin olup çıktı... İş artık oyunun oynanmasına kalıyordu. James Etna'yı çağırmayı düşündüler. Bu arada ben Helen Cadmus'un hâtıra defterlerini almış bulunuyordum. İster istemez işe karıştım. O zaman Etna'ya oynatmak istedikleri rolü, bana verdiler.

«Bende şöyle bir intiba uyandırmaları lâzımdı: Gûya Benjamin Addicks, Nathan Fallon'dan çekiniyor, fakat Mortimer Hershey'e güveniyordu. Pek tabii, bu arada Addicks'in imzâsını taklit etmeyi unutmadılar. Onlardan kimse şüphe etmemeliydi. Bunun için, kuvvetli alibi sâhibi olmaları gerekiyordu. Onlar başka yerde bulunurken, Herman, Josephine Kempton'u eve çağıracaktı. Kadın eve gidince, adam, zararsız iki gorilin salıverilmesini temin etti. Ama daha önce, kendinden geçinceye kadar Benjamin Addickse içki verdiler. Daha doğrusu zorla içirdiler... Herman plân gereğince hazırlanan goril postunun içine girdi. Lâkin bir husus vardı ki, oldukça mühimdi: Josephine Kempton, göreceği gorilin ipnotize edilmiş olduğuna inanmalıydı.

«Odaya girer girmez, Misis Kempton o koca gorilin Benjamin Addicks'i bıçakladığını gördü. Adamlar şu hususu da düşünmüşlerdi: Gerçi Misis Kempton, çeki ken-

dine mal etmek isteyecek ve karşılığını çekmek sevdâsına kapılacaktı ama, Benjamin Addicks'in yazısı ne kadar itina ile taklit edilirse edilsin, sahtekârlık bankanın gözünden kaçmayacak, böylece de çek karşılığı elde kalmış olacaktı.

«Biliyorsunuz, Benjamin Addicks gûya mücevherlerinin Misis Kempton tarafından çalındığını iddia etmiş ve kadına bunun için yol vermişti. Benim o yüzükle saati meydana çıkarışım, adamlar için mükemmel bir koz oldu. Vasiyetnâmede buna temâs ettiler ve meseleye bir doğruluk havası verdiler. Ne var ki, işler umdukları gibi yürümedi. Ben Stonehenge'de bulunduğum sırada, Sidney Hardwick çıkageldi. O zaman sahtekâr durumunun hiç de iyi olmadığından bahsederek, kendi avukatını bile kabul edemeyeceğini söyledi. Ama beni pekâlâ da kabul etmişti. Ben ki onun için bir yabancı, hattâ bir hasımdım.»

Drake, «Şu halde Josephine Kempton doğruyu söylemişti, öyle mi?» diye sordu.

— «Evet, sâdece banka çekini sessizce kaldırmış olduğunu bizden sakladı. Herifler çekin kadın tarafından alındığını anladıkları an, onu avuçlarının içinde tutacaklarına inanıyorlardı. Kadın çek karşılığını bankadan çekmek isteyecek, banka ise sahtekârlığın farkına varacaktı. Çek büyük bir kozdu onlar için. Polis, katil goril hikâyesini yutmadığı takdirde, Misis Kempton çekle birlikte yakalanacak ve Addicks'i öldürmüş olmakla suçlanacaktı.»

— «Peki Perry, Addicks'in goriller üzerinde yaptığı tecrübeler ne diyelim? Adam bu gibi tecrübeler yapmaya neden lûzum görmüştü acaba?»

— «Bu nokta üzerinde bizim bâzı hususları daha meydana çıkarmamız gerekiyor. Bununla berâber, ben öyle sanıyorum ki Herman'ın bana anlattığı şeylerin bir kısmı doğrudur. Meselâ Addicks'in Avustralya'da bir adam öldürdüğü bir hakikattir. İşte bunun için, adam işin içinden sıyrılmak için bir çâreye başvurdu: Birtakım ipnotizma tecrübelerine girişerek, cinâyet işlendiği sırada, kendisinin ipnotize edilmiş olduğunu isbata yeltenecek ve suçlu olamayacağını iddia edecekti.»

— «Sen sahtekârlığın nasıl farkına varmıştın, Perry?»

— «Sorma, azizim, aslında ben bundan daha önce şüphe etmeliymişim! Benjamin Addicks'i görmeye gittiğim zaman, bana kendisinin Benjamin Addicks olduğunu söy-

leyen bir adamla karşılaştım. Yüzünün büyük bir kısmında sargılar vardı. Gözünde de siyah camlı bir gözlük... Bu sebeple gözlerini göremedim. Pek tabii, Hardwick'in telgraflarına cevap vermek üzere Avustralya'da bir suçortağı bırakan Herman'dan başkası değildi bu! Adam rolünü mükemmel bir şekilde oynadı... Ben hakiki Addicks'i hiç görmediğim için, yapılan sahtekârlığın farkına varamadım. Ama herifler bir yanlışlık yaptılar. Bu da Salı akşamı oldu... Goril, Benjamin Addicks'e bir gün önce hücum etmişti gûya... Bir husus dikkatimi çekmişti: Benjamin-Herman ile konuştuğum sırada, adamın sol yanağının tıraş edilmiş olduğunu gördüm. Gel gelelim, mahkemede ölünün fotoğrafları gösterildi. Resimleri tetkik ettim ve yüzdeki yaranın oldukça derin olduğunu gördüm. İşte o zaman işin içinde bir dalavere var gibi geldi bana... Lâkin bunun ne olacağı hususunda bir karara varamıyordum. Halbuki gayet basit bir şeydi bu... Yüzdeki yaralar o kadar derindi ki, Addicks'in tıraş olmasına imkân yoktu. Zâten cinâyet yerinde çekilen resimlerden de anlaşılacağı gibi, **adam tıraş olmamıştı**. Buna karşılık, kendisini Addicks olarak takdim eden kimse itinâlı bir şekilde tıraş olmuştu. Hem de yüziinün otuzdört saat önce bir goril tarafından yaralanmış olduğunu söylemesine rağmen!»

Della Street, «Peki, şimdi ne olacak?» diye sordu.

— «Ne olacak ne demek, biz bu vasiyetnâmenin sahte olduğunu isbat edebileceğiz. Zirâ Hershey konuşmaya hazır... Bu durum karşısında, öteki vasiyetnâme, yâni Hardwick'te bulunan vasiyetnâme geçerli olacak. Pek tabii bu vasiyetnâmede bir şart var ki, Hardwick bunu bize söylemek istemedi. Addicks'in neyi var, neyi yoksa hepsi Helen Cadmus'a kalıyor. Helen Cadmus'u ölü bildiği için, Hardwick, vasiyetnâmesinde değişiklik yapması hakkında Addicks'i sıkıştırıyor olmalıydı. Ama Addicks genç kızın hayatta olduğunu biliyor, bunun için de işi savsaklıyordu muhakkak.»

Drake, «Peki ama,» diye müdâhale etti, «onun Helen Cadmus ile olan evliliği, kanun nazarında geçersiz sayılmaz mı?»

— «Sayılır tabii, sayılır ama ilk eşin hayatta olması şartıyla... Ama ben kadının hayatta olduğunu sanmıyorum. Hershey'in ifâdesine göre, kadın bir buçuk yıldan

beri sesini duyurmuyormuş. Halbuki dört beş ayda bir Addicks'i rahatsız edermiş.»

— «Peki, Patron, adamlar sizi neden öldürmek istediler?»

— «Çünkü işin içinde bir dalavere bulunduğunu anladığımdan şüphe etmişlerdi. Biliyorsunuz, Josephine Kempton, Addicks'in bir goril tarafından öldürüldüğünü söylemişti. Herkes bunun öyle olduğuna inanmıştı bir defâ. Beni de o şekilde temizlemeye yeltendiler. Üstelik Della da bunu gözleriyle görecekti ve durumu polise o şekilde anlatacaktı. Evde üç kişi olsaydı, ben böyle bir riske girişmezdim. Ama orada sâdece Herman ile Hershey vardı. Gerçi Herman, goril postu içinde çok korkunç görünüyordu ama, aslında epey zorluk çekiyor, doğru dürüst yürüyemiyordu...

«Viskileri hazırlama bahânesiyle çekilen Herman, ilkin sırtında goril postu olduğu halde Della'ya görünmek istedi... Sonra birden kaybolup tabanca ile birkaç defâ ateş etti. Sonra da elinde bıçak olduğu halde yeniden göründü. Normal olarak böyle bir manzara karşısında kalan bir adamın korkudan olduğu yerde kalması gerekirdi. Ben kaçmayı düşündüğüm halde, Hershey öyle yapmadı. Bana yardım etmek bahânesiyle, üzerime doğru yürüdü. Akli sıra yere düşmemi temin edecek, böylece de gorilin yanıma sokulmasına fırsat verecekti. Sonra da şöyle bir şey olacaktı: Della yanında polis memurları olduğu halde dönecek ve benim cesedimle karşılaşacaktı. Saçları başları dağınık iki adam da, bir gorilin bahçeye doğru kaçtığından bahsedeceklerdi. Bir de hayvana ateş ettiklerini söyleyeceklerdi muhakkak. Bu da önceden düşünülmüş bir noktaydı. Ben bir kurşun yediğim takdirde, Hershey beni gorilin hücumundan korumak istediğini, bu sebeple müessif bir kazâya kurban gitmiş olduğumu beyan edecekti. Gerçi ben korkunç bir riskle karşı karşıya kaldım ama, heriflerin maskesini de al aşağı ettim!

«Şimdi yapılacak bir iş kalıyor, o da Helen Cadmus'u bulmak... Haa, aklıma geldi, Della, Çin restoranına bir elli dolârlık bırakmış, sonra da geri kalan parayı almaya gideceğimi söylemiştim. Biraz önce oraya uğrayarak parayı aldım... Bu arada restoranın sâhibi bana şu senin para ke-

seni verdi. Anlaşılan bloknotunu çıkarırken, oraya düşürmüş olacaksın. Al bakalım!»

Della Street'in yüzü birden kıpkırmızı olmuştu. Mason, «Hayrola, Della, ne oldu?» diye sordu.

— «Şey... Niyet kâğıdımı bulamıyorum da!»

— «Bulamıyor musun? Ama nasıl olur? Belki de başka bir yere koymuşsundur. Kesede böyle bir şey yoktu...»

Della, derin bir nefes aldı.

Mason, «Haydi bakayım, Della,» dedi, «büyük günleri kutlamak için şurada bir şişe viski olacak, sen evin genç kızı olarak bize birer viski hazırlarken, ben de Helen Cadmus'a telefon edeyim!»

Sonra Perry Mason ön odaya geçerek bir eliyle kadranda bir numara çevirdi, öteki eliyle de Della Street'in ufak para kesesinden aldığı kâğıdı açtı. Plâstik kâğıtta, şunlar yazılıydı: **Onunla evlendiğiniz takdirde, saadete erişecek ve tıpkı ona benzeyen bir erkek çocuğun annesi olacaksınız!**

Mason gülümseyerek tereddüt etti, sonra küçük kâğıdı cüzdanının bir tarafına yerleştirdi. Sonra da Helen Cadmus'u aradı.

TWO X TWO = THREE

9

3

Flatı

7,50

Liradır.